Четвер, 11 вересня 2003 року. № 170 (3170)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

До Європейського союзу — поетапно

Ранкове і денне засідання 10 вересня

Після відведеного регламентом часу для проголошення заяв сесія приступила до розгляду порядку денного. Народні депутати всебічно обговорили проект закону про затвердження загальнодержавної програми селекції у тваринництві на період до 2010 року. З доповіддю виступив Міністр аграрної політики Сергій Рижук. Співдоповідь зробив голова підкомітету Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Сергій Терещук.

(Закінчення на 2-й стор.).

Спроба друга. Для кого вдала, для кого — ні

Учора Кабінет Міністрів знову не схвалив проекти угоди і концепції про створення Єдиного економічного простору України, Росії, Білорусі та Казахстану. Було вирішено направити документи на подальше доопрацювання. Наступне обговорення відбудеться через тиждень, 17 вересня. Тобто лише за день до початку саміту СНД у Ялті, на якому й заплановано підписати документ.

(Закінчення на 3-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Готуються до Міжпарламентської асамблеї

Учора на запрошення Сейму Республіки Польща делегація Верховної Ради на чолі із заступником Голови ВР Олександром Зінченком відвідала з робочим візитом Польщу. У програмі візиту — зустрічі О. Зінченка, який до того ж очолює українську частину Міжпарламентської асамблеї Україна—Польща, з Маршалом Сейму Мареком Боровським, заступником Маршала Сенату, головою польської частини Міжпарламентської асамблеї Іолантою Даneляк, представниками ділових кіл Польщі. Під час переговорів йшлося про підготовку першого засідання Міжпарламентської асамблеї Україна—Польща. Також було порушено питання, пов'язані зі вступом Польщі до ЄС та євроінтеграційними планами України.

УРОЖАЙ-2003

Є перший цукор!

Перші тонни цукру зварено на трьох цукрозаводах Вінниччини — Бабинському, Юзефо-Миколаївському і Томашпільському.

«Цукровий Донбас» має намір виробити нинішнього року не менш як 270 тисяч тонн солодкого піску, це в 1,3 разу більше минулорічного. На 110 тисячах гектарів цукристих вирощено непоганий урожай. Навіть на найгірших площах буряківники збирають на круг по 250 центнерів коренів. Дуже важливо, що їх цукристість вища, ніж торік. За прогнозами, валовий збір цукрових буряків сягатиме 2,5—2,7 мільйона тонн.

(Закінчення на 4-й стор.).

КРИМІНАЛ

Міський голова в ізоляторі

Затримано міського голову одного з райцентрів Рівненщини громадянина К. Правоохоронці вважають, що є серйозні підстави заточити його в ізоляторі тимчасового утримання.

— Він належить до складу групи, котра займалася вимаганням із застосуванням насилля, — пояснив начальник УМВСУ в Рівненській області, генерал-майор міліції Михайло Цимбалюк, **передає наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

На рейках швидкоплинного часу

Час нестримний: оці вагони-«напівфабрикати», які ще вчора фотооб'єктив «ухопив» у збиральному цеху концерну «Крюківський вагонозавод», уже бігають вітчизняною залізницею. І не деінде, а на швидкісному маршруті зі столиці до Дніпропетровська. А «Столичний експрес» за рік, що курсує на харківському напрямку, отримав від пасажирів переважно схвальні відгуки. Звісно, є і зауваження, і побажання, адже вдосконаленню немає меж. Навіть не віриться, що ще кілька років тому перед велетом транспортного машинобудування країни стояла проблема виживання.

(Закінчення на 18-й стор.).

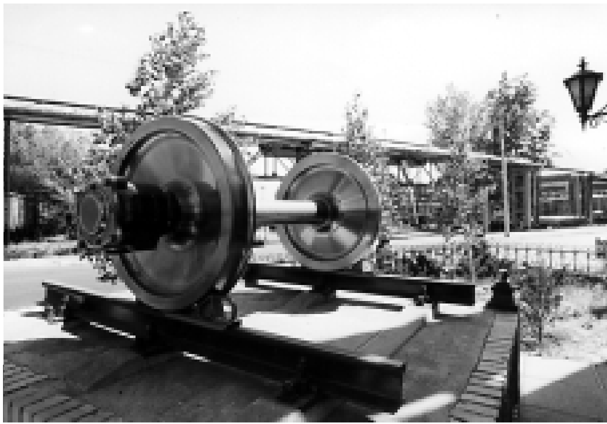

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Брюссель каже, що від нього забагато хочуть

Сьогодні до Києва прибуває комісар Європейського союзу з питань розширення Гюнтер Ферхойген. Той, що колись порівняв шанси України вступити до ЄС з шансами Мексики на приєднання до Сполучених Штатів. Схоже, не на жарт зконцентрований на вибиванні з Євросоюзу статусу асоційованого члена український істеблішмент побоюється, що комісар утне щось схоже і під час нинішнього візиту. Перший заступник міністра закордонних справ з питань європейської інтеграції Олександр Чалий в недавньому інтерв'ю «ГУ» навіть застеріг: «Пан Ферхойген зробив останнім часом досить багато заяв стосовно України, зазвичай вони були однозначно негативні щодо наших європейських перспектив. Тому якби він під час візиту до Києва не виголошував певних різких суджень, то це було б сприйнято дуже позитивно».

(Закінчення на 6-й стор.).

Бабине літо і «холодна війна»

Близько 800 будинків Львова залишилися без гарячої води. За інформацією диспетчерської служби комунального підприємства «Львівтеплоенерго», віднині воду подаватимуть лише в ті будинки, мешканці яких стовідсотково розрахувалися за послугу.

Теплі, толерантні взаємини між комунальниками і споживачами добігли кінця саме в сезон «бабиного літа». Відключення гарячої води — перше нагадування про назрілі зимові проблеми і про ультиматум «Нафтогазу», а саме: до 1 жовтня усі борги належить сплатити.

(Закінчення на 4-й стор.).

За вісім місяців рівень промислового виробництва в Україні, за словами Прем'єр-міністра Віктора Януковича, зріс на 14,6 відсотка

Ілюзіями державну комору не наповнити

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 9 вересня

«Цього року, — сказав основний доповідач на дні уряду в парламенті віце-прем'єр-міністр України Іван Кириленко, — сільське господарство пережило найтяжчу за останнє десятиліття природну катастрофу: загинуло 55 відсотків посівів озимої пшениці».

Доповідач наголосив, що труднощі, хоч і важко, але долають. За рахунок держбюджету в сільське господарство для здешевлення кредитів спрямовано 270 млн. грн., а на компенсацію сільськогосподарським товаровиробникам за посіяні озимі під урожай 2004 року — 360 млн. грн.

Це дало можливість уникнути банкрутства майже 40 відсоткам господарств. Відтак озимі культури будуть посіяні на площі вісім мільйонів гектарів. Усі ці роботи забезпечено насінням, пальним. До того ж уряд днями підписав угоду з нафтопереробними компаніями про забезпечення ними сільськогосподарських товаровиробників за ціною не більш як 1700 грн. за тонну.

Іван Кириленко висловив переконання, що зважаючи на надзвичайно тяжкий 2003 рік, у наступному уряд не замахується на рекордний урожай, але для 35—38 мільйонів тонн зерна зроблено все можливе. Посіяно вже понад мільйон гектарів озимини, а до 1 жовтня Україна відсіється повністю.

Стосовно справ на продовольчому ринку доповідач поінформував, що ситуацію вдалося врегулювати, ажіотажу немає. Ціни на хліб масового попиту і цукор відповідають рівню 30 травня. Водночас, як було наголошено у доповіді та співдоповіді, яку зробив голова Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Іван Томич, у виступах народних депутатів, в Україні склалася ілюзія саморегуляції продовольчого ринку. Що забезпечення країни продовольством може бути вирішено за мінімальної участі держави, а то і без неї. Як результат, відсутність заставних закупівель продукції, напівпорожня державна комора. Причина банальна — кошти на ці цілі просто не виділялися.

«Нас закликали і закликають, — сказав Іван Кириленко, — не втручатися в ринок зерна і хліба, відпустити ціни. Але ми не сита Європа, яка може собі дозволити не звертати на це уваги. В країні, де значна частина населення перебуває на межі прожиткового мінімуму, а близько 60 відсотків доходів громадян іде на продукти харчування, пускати все на самоплив вільного ціноутворення — справа занадто ризикована».

Уряд пропонує для запобігання ймовірних негативних наслідків скасувати для імпортерів зерна сплату ПДВ до серпня наступного року, а також продовжити дію нульових ставок мита під час ввезення зерна пшениці та жита до першого червня наступного року.

До кінця року може бути перенасичений ринок цукру. У зв'язку з цим уряд пропонує закупити протягом жовтня—листопада до державного резерву близько 100 тисяч тонн цукру. Очікується, що й олії буде вироблено до півтора мільйона тонн, вдосталь для себе і на експорт.

Наприкінці обговорення Прем'єр-міністр Віктор Янукович, даючи власну оцінку діям уряду у кризовій ситуації, висловився так: «Це не героїзм, це — біда. Про неї я казав, коли ми вперше обговорювали ці питання у Верховній Раді. Як ми з неї вийшли, нехай зробить висновки український народ. Але відповідальність ми будемо нести й самі. Наступні кроки повинні бути передбачувані. Ми завжди маємо прислухатися до народної мудрості».

На вечірньому засіданні народні депутати також розглянули проект закону про державну програму приватизації та проект закону про залізничні війська.

Олена ГОРБУНОВА,
Анатолій КАРАСЬ.

«Справа Гонгадзе» рухається. Але чи до завершення?

Справа із розслідування вбивства журналіста Георгія Гонгадзе «дуже близько підійшла до свого завершення». Про це, як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна», заявив на засіданні тимчасової слідчої парламентської комісії заступник Генерального прокурора України Віктор Шокін. За його словами, нині у розшуку перебувають кілька осіб, котрих підозрюють у причетності до вбивства Г. Гонгадзе. В. Шокін відмовився назвати прізвища цих осіб в інтересах слідства. І зазначив, що Генпрокуратура встановила ще не всіх організаторів та замовників убивства журналіста.

Однак у парламентської тимчасової слідчої комісії інша думка. Як заявив журналістам її голова, народний депутат України Григорій Омельченко, комісія прийняла одностайне рішення, в якому визнала організаторами злочину вищих посадовців держави і постановила, щоб Генеральна прокуратура порушила проти них кримінальну справу. Комісія направила зібрані докази у справі Г. Гонгадзе до Генпрокуратури.

Г. Омельченко також назвав журналістам прізвища людей, що фігурують як викрадачі Г. Гонгадзе у листах колишнього міліціонера Ігоря Гончарова, оприлюднених після його смерті. У цих листах, фрагменти яких зачитав депутат, згадуються Президент, прізвища екс-міністрів внутрішніх справ Юрія Кравченка, Юрія Смирнова, працівників СБУ. Г. Омельченко запевняє, що вже готові експертні висновки, які підтверджують авторство записів І. Гончарова.

У свою чергу заступник Генпрокурора не вірить передсмертним листам колишнього міліціонера І. Гончарова. В. Шокін повідомив, що він особисто допитував І. Гончарова, і на допиті той сказав, що справді знає, де схована досі не знайдена голова вбитого журналіста Г. Гонгадзе. Але коли І. Гончарову запропонували захист свідка у цій справі, а потім дати свідчення — він, за словами В. Шокіна, відмовився.

Ще одну резонансну справу — про вбивство директора телекомпанії «ТОР» Ігоря Александрова — нині також передано для розслідування до Генпрокуратури. Як повідомив заступник Генпрокурора, вже створено відповідну слідчу групу та встановлено осіб, причетних до цього злочину. Нині вони перебувають у розшуку.

До Європейського союзу — поетапно

Ранкове і денне засідання 10 вересня

(Початок на 1-й стор.).

Доповідачі констатували, що ситуація у тваринництві дуже складна. Поголів'я худоби, наприклад, скоротилося у 2 рази, а виробництво тваринницької продукції — у 2,5 раза. Та якщо кормову базу, від якої багато в чому залежить розвиток тваринництва, поправити можна швидко, то племінна справа вимагає тривалого часу.

Народні депутати наголошували, що племінна справа у державі вкрай занедбали, хоча її база збереглася. Адже Україна ще недавно мала значні успіхи у виведенні нових порід тварин. Нині ще залишилися діяти 864 атестованих племінних господарств молочного напряму, 42 м'ясного, 532 господарства розводять племінних свиней. Все це може стати основою для певних досягнень у племінній роботі. З 22 програм, зауважив Сергій Рижук, які фінансуються з бюджету у сільському господарстві, селекція у тваринництві може стати найефективнішою.

Сергій Рижук

Сергій Терещук

Народні депутати також обговорили проект закону «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського союзу». З доповіддю виступив Міністр юстиції Олександр Лавринович, співдоповідь зробив голова Комітету з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк.

Входження до європейського політичного, економічного і правового простору, наголошували доповідачі, — один із пріоритетних напрямів зовнішньої політики України. Згідно з програмою — адаптація законодавства — це процес розроблення та прийняття нормативно-правових актів і створення умов для їх належного виконання з метою досягнення відповідності правової системи України правовій системі Європейського союзу.

Виконання програми здійснюватиметься поетапно. Перший етап розрахований на 2004—2007 роки, терміни виконання наступних етапів визначатимуться залежно від досягнутих результатів та економічної, політичної і соціальної ситуації, яка складатиметься в Україні, а також розвитку взаємовідносин України з Європейським союзом. На першому етапі адаптація здійснюватиметься у таких сферах: митне право; законодавство про компанії; банківське право; бухгалтерський облік компаній; податки; інтелектуальна власність; охорона праці; фінансові послуги; правила конкуренції; державні закупки; охорона здоров'я; охорона довкілля; захист прав споживачів; технічні правила і стандарти; енергетика; транспорт.

Сесія розглянула проект закону про внесення змін до Закону України «Про транзит вантажів». На сесії було розглянуто низку інших законодавчих актів.

Поповнилися лави позафракційних народних депутатів. Депутатську групу «Демократичні ініціативи» залишив Віктор Развадовський, а «Народний вибір» — Віктор Тополов.

Анатолій БЕРЕЗА.

Позов на Генпрокурора

Народний депутат Юлія Тимошенко подала до суду позов на Генерального прокурора України Святослава Піскуна. В ньому йдеться про захист честі, гідності та ділової репутації.

У позові Ю. Тимошенко вимагає визнати, як недостовірну інформацію, що її раніше розповсюдив Генпрокурор в інтерв`ю газеті «Деловая неделя», а також публічного вибачення з його боку. Для відшкодування моральної шкоди вона вимагає виплати їй 1 млн. грн.

В інтерв`ю агентству «Інтерфакс-Україна» Ю. Тимошенко зазначила, що мова йде про «численні безпідставні звинувачення з боку Генерального прокурора». Вона розцінює їх як тиск на Верховну Раду, народних депутатів.

На сьогодні в парламенті знаходиться подання Генпрокуратури на притягнення депутата Ю. Тимошенко до кримінальної відповідальності.

У НОМЕР

Не голосувати за новий КПК

закликали народних депутатів відомі українські адвокати Віктор Агеєв та Андрій Федур. Прийняття проекту Кримінально-процесуального кодексу України може призвести до катастрофічних наслідків, вважають адвокати, оскільки він загалом побудований на антидемократичних принципах, суперечить Конституції України та Європейській конвенції про захист прав людини й основних свобод.

Зокрема, неприйнятними є такі нововведення проекту, як:

1. Заборона допитувати осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, про обставини отримання ними доказів з конкретних кримінальних справ.

2. Можливість затримання осіб не лише за підозрою у скоєнні злочину, а й за підозрою в скоєнні інших «суспільно-небезпечних» вчинків. До того ж за розсудом правоохоронних органів буде дозволено залишати факт затримання чи арешту в таємниці і не інформувати про нього родичів або близьких затриманого чи арештованого.

3. Визнання того, що обставини, стосовно яких є «офіційна інформація» під час розгляду кримінальної справи, вважаються заздалегідь встановленими і доведенню не підлягають.

4. Запровадження можливості під час слідства чи суду прийняття рішень про примусове поміщення свідків чи потерпілих до медичного закладу для проведення медичної чи психіатричної експертизи, до того ж таке рішення не підлягатиме оскарженню.

▼

«Ті, хто обзивають нас олігархами,

У ДЕПУТАТСЬКИХ ГРУПАХ І ФРАКЦІЯХ

Про особливості нового політичного сезону, позиції соціал-демократів у Верховній Раді, реальний стан парламентської більшості та інші деталі політичної кухні — в розмові нашого кореспондента з лідером фракції Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) Леонідом КРАВЧУКОМ.

— Леоніде Макаровичу, що буде особливістю четвертої сесії Верховної Ради?

— Осінні сесії особливі тим, що на них приймають Державний бюджет на наступний рік. Окрім цього, на нинішній сесії будемо остаточно визначатися стосовно конституційної реформи. Хоча ми не мусимо зводити всю роботу сесії до прийняття лише цих двох дуже важливих документів. На часі багато й інших потрібних законів — про страхову медицину, пенсійну реформу тощо, адаптація законодавства до європейських норм.

— У якому стані нині парламентська більшість та позиції в ній СДПУ(о)?

— Нинішня більшість у парламенті формувалася не під час виборів. Одна справа, коли на виборах перемагають кілька партій, набирають 55-60 відсотків і вже приходять до парламенту як більшість. СДПУ(о) йшла на виборах самостійно і в парламенті ні з ким не блокувалася (хоча й розраховували на більший відсоток). Група партій ішла під гаслом «Єдиної України», але потім у парламенті побачили, що така мега-фракція не може існувати, «Єдина Україна» розпалася, і на її уламках утворилося кілька фракцій. І почалися у парламенті робота над формуванням більшості, міграція, перекупівля депутатів, те, чого ніколи немає у європейських країнах зі сталою демократією. Крім тих, хто пройшов за списком, до більшості увійшло майже 170 депутатів-мажоритарників, не пов'язаних із жодною партією. Більшість сьогодні не є органічно єдиною і сталою. Ось, скажімо, підписали угоду з урядом, у якій були наміри надати більшості реальні важелі управління у парламенті та у взаємодії з урядом, перерозподілити між більшістю комітети. Але цього поки що не сталося.

— А як формувалася фракція СДПУ(о), адже до неї також увійшло чимало депутатів-мажоритарників? Вони приходили самі чи їх чимось заманювали?

— Коли СДПУ(о) прийшла до парламенту, частина депутатів побачила, що в силу позицій партії та її лідера, його ваги в адміністрації Президента, в нашій фракції можна мати більше захисту й підтримки. З частиною депутатів ми вели переговори, а частина йшли до нас самі. Маю на увазі людей, які займаються бізнесом. Бізнес в Україні нині — це складна справа. Але коли під час засідання фракції до мене звертаються депутати-бізнесмени, що на них тиснуть податкові органи чи прокуратура, я кажу: «Якщо дієте в рамках закону, ми допомагатимемо вам. Якщо ж податківці чи прокурор доведе, що ви порушили закон, — ніхто вас не захищатиме». Не можна ставити прокуратуру в таке становище: якщо депутат із більшості, то на його порушення можна заплющити очі. А якщо з меншості — то їх треба широко розкрити. Дехто позицію фракції не сприймає, навіть обра-

Спроба друга. Для кого вдала, для кого — ні

(Початок на 1-й стор.).

Міністр юстиції Олександр Лавринович заявив після вчорашнього засідання, що «на жаль, ми опинилися в ситуації, коли багато норм з проекту зі створення ЄЕП не узгоджуються із законодавством і Конституцією України». За словами Міністра економіки і з питань європейської інтеграції Валерія Хорошковського, «зауважень до проекту було багато», тому що документ не узгоджується «з Конституцією, міжнародними угодами України і стратегією європейського вибору України». Наступного тижня до дискусії підключиться й Верховна Рада: за словами координатора більшості Степана Гавриша, парламент, можливо, заслухає інформацію уряду у вівторок-середу.

Схоже, ситуація зайшла в глухий кут. Адже якщо документи справді й однозначно містять такі серйозні недоліки, то Президент Кучма підписувати їх не повинен. Разом з тим, часу на додаткові переговори і погодження з іншими трьома суб'єктами Єдиного економічного простору немає. Та й можна не сумніватися в тому, що українська позиція навряд чи буде сприйнята в Москві, Астані чи Мінську. Як офіційний Київ вийде із ситуації, в яку сам себе і загнав, — невідомо. Не сумніватися можна хіба що в одному: будь-який подальший розвиток подій гарантує бурхливі пристрасті не лише в Україні, а й за її межами.

Коментуючи «ГУ» можливий розвиток подій, один з високопоставлених українських урядовців у неформальній розмові зазначив: «У принципі, за законом Президент має право ухвалити власне політичне рішення і підписати документи. Але зрозуміло, що в їх нинішньому вигляді цього робити не можна, і я думаю, Кабмін ухвалить відповідне рішення. Очевидно, що одним із найімовірніших варіантів є підписання документів із застереженнями. А якщо ні, то потрібно вести нові переговори з іншими трьома учасниками ЄЕП». Присутній на вчорашньому засіданні уряду народний депутат В'ячеслав Кириленко («Наша Україна») повідомив «ГУ», що уряд справді дав доручення підготувати повний текст застережень, які стосуються концептуальних засад створення ЄЕП. А також доручив МЗС підготувати додаткові документи, які чіткіше окреслювали б позицію України. Прогнозуючи можливі дії Президента України, В'ячеслав Кириленко зазначив: «Думаю, що за станом на сьогодні на це відповіді не має ніхто. Але все-таки, враховуючи сумну українську практику, боюся, що в Ялті може бути підписано угоду і концепцію щодо створення ЄЕП саме в теперішньому вигляді, тобто без урахування жодних застережень уряду. І це буде удар по національним інтересам України. Якщо таке трапиться, то «Наша Україна» й інші патріотичні сили продовжуватимуть боротьбу у Верховній Раді та в Конституційному Суді».

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

На підприємстві «Нібулон» у Миколаєві побудовано унікальний перевантажувальний термінал: два зерносховища, кожне по 50 тис. тонн. Це найбільше з таких споруджень в Європі.

На знімку: перевантажувальний термінал «Нібулона».

нехай подивляться на себе в дзеркало»

жається — і на мене особисто, й на голову партії. Але цього принципу дотримуємося послідовно.

— Як оцінюєте діяльність фракції СДПУ(о) за час роботи в парламенті четвертого скликання?

— Позитивно. Ми виконуємо своє програмне завдання — творити економічні й соціально-спрямовані закони. Цієї позиції дотримуємося і під час прийняття бюджету. Об'єднані соціал-демократи — одні з ініціаторів пенсійної, податкової та реформи в сфері охорони здоров'я, тих законів, які безпосередньо стосуються захисту людини, підприємця, власного товаровиробника. Ми активні послідовники зовнішньо-політичного курсу на європейську інтеграцію. Але ми реалісти й далекі від того, щоб вести мову про європейську інтеграцію, забуваючи, що в України і на півночі, і на сході є сусіди, з якими також треба налагоджувати нормальні економічні, політичні, культурні та інші зв'язки. Наша фракція послідовно голосує за європейський вибір, за участь України у миротворчих акціях. Фракція СДПУ(о) у повному складі проголосувала за направлення українських миротворців до Іраку. Наша позиція у парламенті послідовна й прогнозована. І в цьому, вважаю, перевага нашої фракції.

— А недоліки бачите?

— Звичайно. Нині до фракції СДПУ(о) входить 37 народних депутатів, але фракція партійна лише наполовину. Інколи депутатам-мажоритарникам важко доводити, що потрібно діяти чи голосувати саме так. Не завжди знаходимо єдність, депутати мають і власні погляди та позиції, з якими рахуємося або ж переконуємо. І дисципліна кульгає: навіть у четвер, єдиний день голосування, частогусто не можемо зібрати всіх депутатів у залі. Частина депутатів усетаки на перше місце ставить інтереси бізнесові, а не парламентську діяльність.

— До соціал-демократів особливо негативна позиція з боку опозиційних фракцій. Як ви ставитеся до того, що вас часто називають «олігархічною фракцією»?

— Так, для деяких наших колег, особливо з фракцій «Наша Україна» та БЮТ, соціал-демократи — як червоне для бика. Але вони часто визначають свою політичну поведінку не аналізом, а якимось формальними ознаками й стереотипами. Назвали нас «олігархічною фракцією» — і всі це повторюють. Але ті, хто обзивають нас олігархами, нехай подивляться на себе у дзеркало, на виборчий список своїх партій. Не хочу сказати, що добре, коли бізнесмени йдуть до парламенту. На мій погляд, краще їм висувати своїх представників. Але звинувачувати лише об'єднаних соціал-демократів — несерйозно й непристойно. Це спрямовано на конфронтацію. Треба бути толерантними.

— Початок нового політичного сезону ознаменувався ще однією подією: підписанням наприкінці літа міжпартійної угоди шістьма партіями, що входять до парламентської більшості (під якою поставив свій підпис і лідер СДПУ(о), про висунення єдиного кандидата у Президенти. Наскільки ця угода є серйозною?

— Підписана угода — ще не остаточний документ, а лише бажання. Враховуючи процедуру висунення кандидатів у Президенти, цей документ не можна вважати вирішальним. Висувають кандидатів на з'їздах партії, і ніхто не може заборонити партії запропонувати свого кандидата. Гадаю, що реально вести мову про єдиного кандидата можна буде у грудні-січні.

Розмовляла Юліана ШЕВЧУК.

ОФІЦІЙНО

Заява

депутатської групи «Народовладдя»

Останнім часом у суспільстві активно обговорюється питання щодо можливого входження України до Єдиного економічного простору (ЄЕП).

Депутатська група «Народовладдя» ретельно проаналізувала підготовлену робочою групою Концепцію створення ЄЕП і вважає, що попри всю реальну значущість стратегічного партнерства України з Російською Федерацією запропонована модель цього утворення суперечить стратегічному курсу нашої країни на європейську інтеграцію, входження у СОТ, інші європейські структури. У разі приєднання до ЄЕП Україна буде вимушена відмовитися від багатьох угод, підписаних на засадах, прийнятих ЄС. Важко визначити розмір і характер збитків, що їх зазнають через це конкретні трудові колективи зокрема і Державний бюджет загалом.

Ми стурбовані тим, що запропонована концепція передбачає докорінну зміну українського законодавства, зовнішньоекономічної, податкової, грошово-кредитної та валютно-фінансової політики. Фактично Україна опиниться в обмеженому економічному і технологічному просторі, втративши реальні перспективи увійти до світового авангарду країн з постіндустріальною та інформаційною економікою. Відтак це практично назавжди перекреслює можливості підвищити життєвий рівень народу до прийнятих у Європі норм.

Маємо усвідомити, що передбачена концепцією зона вільної торгівлі України, Білорусі, Казахстану і Російської Федерації унеможливлює участь нашої держави в зонах вільної торгівлі, створених свого часу з Грузією, Вірменією, Молдовою, Узбекистаном та в межах Євроазійського економічного союзу. Це підриває міжнародний авторитет України як надійного партнера.

Вважаємо також неприпустимим визначення єдиним регулюючим органом ЄЕП комісії, рішення якої будуть обов'язкові для виконання Україною і якій наша держава має делегувати частину своїх повноважень. Створюється прецедент, коли в рамках наднаціональної структури, котра не є суб'єктом міжнародного права, всю повноту влади перебере на себе одна держава. При цьому Україна позбавляється права «вето» щодо прийняття рішень, які стосуються її суверенітету.

Комісія ЄЕП фактично перебере на себе суверенні права нашої держави самостійно визначати і втілювати внутрішню та зовнішню економічну стратегію. Тим самим на догоду сумнівним одномоментним вигодам зводиться нанівець конституційне право волевиявлення власного народу.

Депутатська група «Народовладдя» закликає уряд, усвідомивши історичну відповідальність перед українським народом, зважено підійти до прийняття рішення про доцільність входження України до ЄЕП. У такому союзі не повинно бути ні боржників, ні благодійників, ні щасливців, ні тих, хто ощасливлює силоміць. Ми проти того, щоб розмінювати вистраждану віками політичну незалежність України на економічні примарні виграші. Від цього залежить, коли станемо врівень з європейською та світовою спільнотою, чи наживемо своєю працею і розумом добробут у власному домі.

Богдан ГУБСЬКИЙ,
лідер депутатської групи «Народовладдя».

Уникнути необачних кроків

У Миргороді відбувся «круглий стіл» «Проблеми функціонування ЗМІ в сучасних умовах» за участю голови Національної спілки журналістів України Ігоря Лубченка.

Голова НСЖУ відстоював своє бачення стратегічної теми — концепції роздержавлення комунальної преси. Хоча робив це не дуже переконливо. Втім, його позиція стосовно проблем кадрового поповнення, налагодження взаємовигідної співпраці з підприємствами Укрпошти, взаємозв'язків із владою, читачами звучала гостро й злободенно.

Кілька днів потому голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Микола Томенко відвідав семінар «Україна в європейських процесах. Аспекти діяльності ЗМІ». Головною темою його виступу стали саме українські ЗМІ в світлі європейських стандартів. Микола Томенко застеріг від необачних кроків з питання роздержавлення ЗМІ і наголосив, що ця актуальна проблема постійно перебуває в полі зору Верховної Ради.

Голова парламентського комітету поінформував також про законотворчу діяльність очолюваного ним комітету — роботу над законами про цензуру, рекламу, Національну раду з питань телебачення тощо.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Георгій Кірпа: «Спіткнулися там, де цього не чекали»

ПРОБЛЕМА

До розмови з представниками ЗМІ міністра транспорту Георгія Кірпу, що відбулася вчора у прес-центрі «Укрзалізниці», спонукала, як він сам заявив, поява в одній з київських газет статті «Мост Минтранса не подходит столице». Йдеться про будівництво залізнично-автомобільного моста через Дніпро, ініціатором зведення якого виступила «Укрзалізниця». Те, що такий міст конче потрібний місту, ні в кого не викликає сумніву. Однак будівництво його поки що відкладається...

Перш ніж перейти до головної теми, Георгій Миколайович, налаштувавши аудиторію на ліричний лад, коротко зупинився на найважливіших завданнях, над розв'язанням яких нині наполегливо працюють залізничники. З-поміж багатьох він виокремив деякі з них. Це — будівництво нового залізничного вокзалу в Дарниці, що на лівому березі столиці, та переведення на швидкість залізничного транспорту України зі 140 на 200 кілометрів на годину. Для розв'язання другої проблеми залізничники вже випробували візок, виготовлений вітчизняними машинобудівниками, тепер розпочинають оновлення колій, насамперед до Полтави. А згодом з'являться нові колії до центральних, східних та південних міст, що допоможе розв'язати транспортну проблему країни.

— Ми вже понад три місяці працюємо над тим, щоб розпочати будівництво у столиці шестирядного залізнично-транспортного моста через Дніпро між Південним та нині діючим залізничним, —наголосив Георгій Кірпа. — Для цього спільно попрацювали з провідними проектними та науково-дослідними інститутами й установами, погодили цей проект майже з усіма на найвищому рівні. Вантовий міст завдовжки 1200 метрів і вартістю 1,5 млрд. гривень можемо збудувати коштом «Укрзалізниці». Турецька фірма, яка має досвід таких робіт з 1951 року і береться за японською технологією звести його за два роки, пропонує досить вигідні умови: кредити під чотири відсотки з відстрочкою на два роки, а повну виплату коштів — через десять років. Цей міст допоміг би розв'язати столиці актуальну транспортну проблему, бо нині міст Патона такий перевантажений, що через рік-два там будуть суцільні затори. Крім того, будівництво такого моста коштуватиме у півтора разу дешевше, ніж зводити окремо залізничний та автомобільний мости. Та коли скрізь погодили будівництво згаданого моста, останньої миті з Київської міськдержадміністрації за підписом заступника голови Івана Салія одержали зауваження, якими, по суті, не дається дозволу це робити. Київські чиновники кажуть, що, згідно з вимогами Цивільної оборони, так близько між мостами не можна зводити новий, що він не розв'язує проблеми транзитних транспортних і залізничних перевезень, що проходить через діючу промислову базу тощо. Все це, на наш погляд, надумане, бо залізничні транзитні перевезення нині зосереджено переважно в Дарниці, а промислові підприємства поблизу майбутньої дороги-моста давно не працюють, тож транспортні розгалуження, які там мають бути, розв'язали б чимало проблем. Жаль, що ми спіткнулися там, де цього не чекали. Тому я вибачаюся перед киянами, що не вдалося втілити в життя цей потрібний місту і залізничникам проект. Хотілося б, щоб з цього приводу висловили свою думку не тільки чиновники, а й самі кияни. А ми зі свого боку, щоб зняти транспортну проблему, зосередимо зусилля на зведенні нового залізничного вокзалу, розширюватимемо діючий міст, що неподалік моста Патона, та поліпшуватимемо колійне господарство.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Після закінчення брифінгу Георгій Кірпа відповів на запитання багатьох журналістів. Зокрема, і на те, що згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України «Укрзалізниця» протягом нинішнього й наступного років на околиці Києва, біля Вишневого, побудує комплекс технічної пасажирської станції.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Македонці не встигають. Ми допоможемо

ТРАНСПОРТ

Під час перебування на Закарпатті міністр транспорту Георгій Кірпа разом з головою облдержадміністрації Іваном Різаком ознайомився з ходом реконструкції автотраси Чоп—Київ. Проект вартістю 33 мільйони євро, що їх виділив Європейський банк реконструкції і розвитку, здійснює македонська фірма «Граніт». Згідно з графіком до кінця року належало відремонтувати відрізки дороги Нижні Ворота—Свалява та Чоп—Ужгород.

Перевірка засвідчила, що македонці у встановлені терміни не вкладаються. Тому для прискорення робіт, зазначив Георгій Кірпа, буде залучено всі механізми впливу і на регіональному, і на відомчому рівні.

Йшлося також про перспективи будівництва нового залізничного вокзалу в Ужгороді. Спорудження його планують розпочати вже в лютому-березні наступного року. За словами міністра транспорту, на це буде виділено 50 мільйонів гривень.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ВІСТІ З ОДЕЩИНИ

«Україна єдина»

Під такою назвою в Одесі відбувся міжнародний конкурс програм регіональних телерадіокомпаній, у котрому взяли участь 119 творчих колективів з багатьох міст України, Росії, Молдови, Казахстану, Греції, Німеччини, Ізраїлю та США. Вони представили понад 300 робіт, у яких розповідається про регіони нашої країни, про людей цікавої долі, непрості перипетії буття. Переможцями конкурсу стали телевізійники з Одеси, Хмельницького, Харкова, Вінниці та Іллічівська.

Перелаштувалися на імпорт

Нову технологію розвантаження імпортного зерна за прямим варіантом «судно — залізничний вагон» опанували докери Одеського морського торгового порту. Для цього вони використали плавзерноперевантажувач, який досі застосовували у «зворотному напрямку», під час відправки зерна на експорт. Нині у зв'язку з неврожаєм на українській ниві доводиться імпортувати зерно. Незвичну операцію з розвантаження докери розпочинали не зовсім упевнено, але тепер виконують її майже з такою самою продуктивністю, як і за експорту.

Санаторії, шикуйсь!

Лише 23 із 42 наявних в Одеській області санаторно-курортних закладів, що мають офіційне право надавати людям лікувальні послуги, насправді забезпечували ними в заявлених обсягах. Хоча всі мали податкові пільги, встановлені урядом для цієї категорії санаторіїв. У зв'язку з цим вирішено до 15 грудня провести позачергову переакредитацію санаторно-курортних закладів, щоб ті з них, що надають лікувальні послуги лише на словах, позбавити всіляких пільг.

«Міс світу» з Арциза

Юна українська красуня Галина Бройко здобула титул «Нечуюча Міс світу 2003 року». Народилася Галина в райцентрі Арциз на Одещині, вона рано втратила слух, а тому навчалася у школі-інтернаті для глухих дітей у сусідньому Болграді. Після школи стала студенткою Херсонського медичного коледжу. Звідти і направили її до Києва на конкурс «Українська красуня товариства глухих 2003 року», де Галина стала переможницею. Після цього — Всесвітній конкурс у Празі, де дівчину визнано першою серед претенденток із 18 країн світу.

Новий опіковий центр

відкрито на базі Одеської міської клінічної лікарні №10. У центрі створено якнайкращі умови і для медиків, і для пацієнтів. У приміщеннях забезпечено примусову багаторазову вентиляцію повітря, надійно розділено джерела можливого інфікування — палати, перев'язочні, операційні. Центр чудово оснащений: тут встановлено спеціальні ліжка, що моделюють умови невагомості, є найсучасніші медичні прилади.

Георгій ВОРОТНЮК.

Бабине літо і «холодна війна»

(Початок на 1-й стор.).

Оскільки поки що технічно неможливо відключити постачання теплої води кожному боржникові зокрема, Львівське обласне управління у справах захисту прав споживачів видало припис про заборону ненадання комунальних послуг. Управління має право штрафувати комунальників за порушення цього припису, але...

Зубожіла комунальна сфера, а разом із нею усі споживачі від цього не виграють. Залишається право судитися: жекам — із боржниками, сумлінним платникам — із комунальними підприємствами тощо. Сценарій уже відомий. І оскільки комунальна драма раз у раз повторюється, один із мешканців Львова на знак протесту прийшов торік голитися і митися до вбиральні міської ради. Ця епатажна акція протесту розвеселила львів'ян, але стара проблема так і не зрушила з місця.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ФОТОФАКТ

У Тересві Тячівського району, що на Закарпатті, ТОВ «Карпатсько-Моравське Товариство» розпочало виробництво ванн і душових піддонів.

На знімку: керівники ТОВ «Карпатсько-Моравське Товариство» Сергій Кис та Іван Приймак перевіряють якість продукції.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

УРОЖАЙ-2003

Є перший цукор!

(Початок на 1-й стор.).

Перероблятимуть коренi на 25 цукрозаводах. Ще три цукроварні, які також отримали квоти на виробництво і реалізацію продукції, за словами виконавчого директора асоціації «Поділляцукор» Леоніда Козодоя, з різних причин не зможуть запустити конвеєр. Збирання і переробку коренів вінничани розпочали на два тижні раніше, ніж торік. Зміна графіка зумовлена прогнозами синоптиків, які обіцяють дощову осінь. Тому й поспішають із збиранням.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

«КамАЗ» від шефів

На початку навчального року вихованці Корчунецької школи-інтернату отримали небувалий подарунок — новий «КамАЗ». Зробили його для дітей співробітники Хмельницького обласного УМВС. Уже не перший рік міліціонери допомагають своїм підшефним. Одяг, харчові продукти, побутова техніка — усе це люди в погонах уже дарували своїм підопічним. У щирому захопленні були і діти, і вчителі, коли у шкільному дворі з'явилася вантажівка, за кермом якої сидів начальник управління, генерал Платонов. Щедрий подарунок стане у великій пригоді інтернатському господарству.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Амброзія... справляє ювілей

У Криму буйний квіт цього карантинного бур'яну вже два місяці відчутно погіршує самопочуття алергіків і саме припав на 50-ліття розповсюдження амброзії на півострові. За цей час вона встигла поширитися на семи тисячах гектарів ланів, тоді як ще п'ять років тому паразитувала менш як на півтори тисячі.

До значного сплеску розмноження призвели нинішні недосиви, проблеми розпаювання земель, неповноцінний комплекс заходів боротьби. Кримчани засипають органи самоврядування, карантинні й медичні заклади стосами заяв зі скаргами, проханнями і вимогами знищити амброзію, замість того щоб самим заходитися викорчувати її кущі біля власних садиб, будинків і дач. Бажаючих допомогти владі розв'язати цю проблему гуртом обмаль. Загал активно чхає і тре очі, але так само пасивно і бездіяльно спостерігає, як отруйний пилок амброзії розлітається по Криму.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Ліки оподатковувати не варто

У КОМІТЕТАХ ВР

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності підтримав більшість пропозицій Президента України до Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України».

Зокрема, у пропозиціях зазначається, що з 1 січня 2004 року запроваджується оподаткування податком на додану вартість за ставкою 17 відсотків лікарських засобів і виробів медичного призначення, крім ліків, лікарських засобів, медичних пристосувань та медичних засобів, визначених життєво необхідними за переліком, який затверджує Кабінет Міністрів України.

Президент України вважає, що (за прогнозними оцінками Міністерства охорони здоров'я) це спричинить зростання оптових і роздрібних цін на 20—25 відсотків. Підвищення цін на ліки зменшить їх доступність, істотно знизить можливість пільгового забезпечення ліками незахищених верств населення тощо. Водночас суттєвих збитків зазнає вітчизняна фармацевтична промисловість. Передусім це зумовить падіння обсягів виробництва і, як наслідок, зменшення надходжень до бюджету, уповільняться темпи реалізації продукції та модернізації виробництва відповідно до вимог європейських стандартів.

З огляду на те, наголошує Президент України, що доступність лікарських засобів визначено як один із пріоритетних напрямів державної політики у галузі охорони здоров'я, підвищення цін на ліки негативно позначиться й на авторитеті державної влади.

За даними Державного комітету статистики України, 2002 року забезпечення населення медикаментами здійснювалося більш як на 75 відсотків за рахунок коштів населення, а сума бюджетних коштів і компенсацій за відпуск лікарських засобів окремим категоріям хворих становила лише 2,7 відсотка від загальної реалізації. Щодо переліку ліків і лікарських засобів, що їх Кабінет Міністрів України має визначити як життєво необхідні, то на сьогодні немає критеріїв їх віднесення до такого переліку.

За підсумками обговорення члени комітету вирішили погодитись із пропозицією Президента України, однак розглянути це питання під час обговорення держбюджету на наступний рік.

Народні депутати не підтримали зауваження Президента України про вилучення нової редакції статті 2 Закону «Про податок на додану вартість», яка визначає платником податку уповноважений державний орган, який здійснює продаж конфіскованого, арештованого або нічийного майна безпосередньо покупцеві або за посередництвом іншої особи у встановленому законодавством порядку.

На думку членів комітету, звільнення від оподаткування операцій із продажу конфіскованого майна створює підстави для корупції в органах державної влади, порушує встановлені законом і Конституцією України правила боротьби з недобросовісною конкуренцією та призводить до податкових ухилень.

Відбулася дискусія і щодо норми закону, якою запропоновано слова «до пункту перетину митного кордону України» замінити словами «до пункту першого призначення на митній території України» і дано визначення нового терміну.

Президент України вважає, що зазначене не відповідає ані вимогам чинного Митного кодексу України, ані вимогам Митного кодексу України, що набуває чинності з 1 січня 2004 року, в частині визначення такого поняття, як митна вартість. До того ж «визначення зазначеного терміну не може бути нормою Закону "Про податок на додану вартість». Крім того, у чинному законодавстві з митної справи та зовнішньоекономічної діяльності такого поняття, як «фактичне вручення вантажу імпортеру на митній території України», не існує. Адже неможливо таким чином заборонити чи обмежити право імпортера-резидента отримувати у власність товари, які передбачається імпортувати в Україну, поза межами її митної території».

Члени комітету аргументували прийняття цієї норми тим, що «зазначена пропозиція спрямована на усунення численних випадків подвійного оподаткування тієї самої вартості за різних базисів поставки». Народні депутати наголосили також, що вона повністю відповідає нормам 6 Директиви ЄС, що, у свою чергу, відповідає міжнародним зобов'язанням України.

Інформаційне управління Верховної Ради України.

Розрахуватися достроково з МВФ і спати спокійно?

Сергій ТІГІПКО

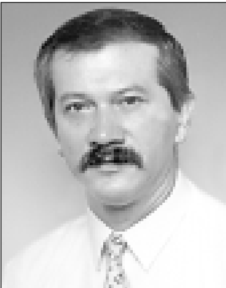
Віктор ПИНЗЕНИК

У Комітеті ВР з питань фінансів і банківської діяльності на Голову Національного банку Сергія Тігіпка чекали з нетерпінням, адже він мав поінформувати народних депутатів про резони і ризики, пов'язані з пропозицією НБУ достроково повернути борг Міжнародному валютному фонду в 1,8 мільярда доларів. Однак сталося так, що Сергій Леонідович говорив більше про резони.

За його словами, він не бачить підстав для того, щоб відмовитися від такого кроку, який вчинили багато інших європейських країн. Справді, завчасно розрахуватися за своїми зобов'язаннями перед МВФ, який кредитує під певні, далеко не завжди зручні, умови, прагнули чимало країн і, зрештою, зробили це. Голова НБУ вважає, що банк має сьогодні достатньо валютних резервів (6 мільярдів 870 мільйонів доларів США) для того, щоб розкватитися з поважним кредитором. Про це свідчить і тривіальна арифметика: до кінця нинішнього року планували накопичити 5 мільярдів доларів валютних резервів, отже, є усі передумови для того, щоб розпочати наступний рік з позитивним сальдо у 2 мільярди доларів. Не менш вагомі й інші резони. Приміром, Нацбанк сьогодні розміщує частину своїх резервів з доходністю 0,9 відсотка річних, тоді як, працюючи, скажімо, з цінними паперами Федеральної резервної системи США, міг би мати дохідність у 2,9 відсотка. Хіба не спокусливо? Але працювати з цінними паперами американського уряду НБУ не матиме права, доки не розрахується з усіма боргами перед МВФ. І хіба ми не послали б куди подалі МВФ, якби перед Нацбанком зокрема і країною загалом не стояли цілком конкретні ризики напоротися на фінансову кризу?! На неї недипломатично натякав народний депутат Віктор Пинзеник. По-перше, його дивувало, що таку важливу пропозицію висуває НБУ, а не уряд, який, власне, і позичав гроші у МВФ. По-друге, він нагадав, що валютні резерви призначено для підтримки платіжного балансу країни, який, за його даними, від початку року погіршується. Ситуація на продовольчому ринку країни — ще одне того підтвердження. І опонента та не переконала теза головного банкіра країни про те, що, маючи резерв для покриття тримісячного обсягу імпорту, можна спати спокійно. Коли ж Віктор Пинзеник поцікавився співвідношенням темпів приросту монетарної бази і валютних резервів, йому пообіцяли за потреби надати конкретні розрахунки аналітиків. Тим часом народні депутати, які стали свідками цієї мікродискусії, навряд чи зрозуміли, чи достатньо в країні валютних резервів для того, щоб і розквитатися з МВФ, і обслужити зростаючу економіку.

Сергій ВЛАД.

ФОТОФАКТ

Найстаріша одеська аптека відзначає своє 125-річчя.
На знімку: фармацевт Катерина Шиповських працює в аптеці 50 років.

Фото Олександра СЕРОГО (Укрінформ).

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Повірити в себе

У місті Дунаївцях Хмельницької області відкрито районний центр ранньої реабілітації дітей-інвалідів. За кошти райдержадміністрації відремонтували приміщення дитсадка «Усмішка» та закупили для нього необхідне обладнання. Ініціатором відкриття стала громадська організація — товариство інвалідів району та його голова Раїса Попюк.

— Ще вчора, — сказала від імені батьків Зоя Мороз, — наші діти були потрібні лише нам. А нині ми відчули турботу громади про них.

Поки що це маленька група з 11 міських малюків, які страждають на дитячий церебральний параліч. Але центр розвиватиметься. У селах району вже є бажаючі віддати дітей до цього закладу.

Віра ШПИЛЬОВА.

ОФІЦІЙНО

Заява Аграрної партії України

Уже більш як півроку аграрний сектор перебуває у критичному становищі. Одна кризова ситуація змінюється іншою. Не отямившись ще як слід від лихоманки на продовольчому ринку, спричиненої різким зростанням роздрібних цін на хліб, борошно, крупи і цукор, криза загострилася у зв'язку із значним недобором продовольчого зерна, зокрема пшениці, що, у свою чергу, негативно позначиться на задоволенні внутрішніх потреб у борошні. А отже, без імпорту значної кількості зерна не обійтися.

Безперечно, погодні умови, різні природні катаклізми серйозно вплинули на кінцеві результати у виробництві продовольчого зерна. Однак серйозного вдосконалення потребують усі складові механізми: і матеріально-технічні та фінансові, і управлінські. До того ж не тільки на рівні Міністерства аграрної політики, а й міністерств економіки, фінансів, промислової політики. Саме нинішня продовольча криза яскраво висвітлила проблеми неузгодженості та малоефективної співпраці різних міністерств, відомств, фінансових та комерційних структур, що працюють на продовольчому ринку.

По суті, зернова криза стала продовженням м'ясо-молочної, яка триває вже близько двох років і дедалі поглиблюється. Зокрема, зростає зниження поголів'я худоби, і насамперед в особистих селянських господарствах, що викликає особливу стурбованість. Основна причина — знову-таки цінова політика щодо виробників продукції, яка у жодний спосіб не стимулює збільшення виробництва молока і м'яса.

У своїх заявах Аграрна партія не раз била тривогу з цього приводу, звертала увагу уряду, і зокрема керівництва аграрного блоку, на серйозні упущення, насамперед у виробленні системних ринкових механізмів. Звичайно, заходів вживали і на виконавчому, і на законодавчому рівнях. Зокрема, що стосується правового забезпечення, то уряд не може звинуватити ні нашу парламентську фракцію, ні Верховну Раду загалом у відхиленні чи зволіканні з прийняттям необхідних законодавчих актів зі стабілізації становища в аграрному секторі. Цим питанням постійно надавали пріоритетність.

Тобто законів за останні три роки прийнято достатньо для того, щоб аграрна галузь працювала стабільно і ефективно в ринкових умовах. Але лише правового забезпечення замало для виходу із кризи, потрібна значна фінансова підтримка галузей аграрного сектору. А її було лише задекларовано у прийнятих постановах Кабінету Міністрів. Урешті кожен із прийнятих законів працює лише частково. Зокрема, передбачені постановою уряду ще на початку липня 360 млн. гривень для відшкодування збитків, завданих стихією, досі не надійшли у господарства.

Мало того, вже не один рік аграрний сектор є постійним заручником паливно-енергетичного. До того ж саме в найнапруженіший період сільськогосподарських робіт зростають ціни на енергоносії — насамперед на пальне і мастила. Не винятком був і початок нинішньої осені. Знову сільгоспвиробника загнано у глухий кут непомірно високими цінами на пальне, може статися, що це, як ланцюгова реакція, вплине на зростання цін на сировину і кінцеву продукцію. І знову з боку уряду — обіцянки розібратися. А що тут розбиратися, коли одні й ті самі виробники нафтопродуктів в Україні одним розчерком пера підвищують ціни, а другим — збільшують вивезення дизпалива за кордон.

А чи взагалі потрібне таке адміністративне регулювання цін, за якого бідні стають ще біднішими, а багаті — ще багатшими. Адже якщо говорити про фіксовані ціни, то всі експерименти з цього приводу проводять лише з продукцією і товарами сільськогосподарського виробництва. Промислових товарів сільськогосподарського призначення та енергоносіїв це чомусь не стосується. Врешті, маємо високий і стабільний диспаритет цін, від якого передусім потерпає сільський товаровиробник.

Мало того, спроби ручного управління на зерновому ринку, фіскальні заходи силових органів проти підприємницьких структур, що діють у цьому секторі, ускладнили і так непросту економічно-фінансову ситуацію, насамперед сільгоспвиробників, загострили стосунки підприємців із владними структурами, погіршили інвестиційний клімат навколо аграрної галузі.

Не менш дивною в цій ситуації нам видається позиція Національного банку України, який декларує наміри про дострокове погашення мільярдних боргів перед Міжнародним валютним фондом. Адже коли йдеться про збільшення фінансування аграрного сектору, то банкіри, м'яко кажучи, розводять руками. І раптом знаходяться мільярди для дострокових розрахунків. До того ж водночас випрошуються нові кредити в інших міжнародних фінансових організацій, щоб вкласти їх в аграрний сектор. Не зовсім зрозуміла політика.

Викладені у цій заяві факти і коментарі до них — лише незначна частина того, що свідчить про вкрай критичну ситуацію, яка склалася в аграрному секторі. Аграрна партія вважає, що періодичне проведення днів уряду в парламенті з того чи того питання, прийняття постанов Верховної Ради і Кабінету Міністрів, розробка тимчасових заходів щодо тієї чи іншої ситуації — це не стратегічний шлях для порятунку такої важливої галузі економіки, якою є сільське господарство. По-перше, потрібний глибокий і всесторонній аналіз усіх складових аграрної реформи загалом, оскільки окремі політичні сили прорахунки в сільському господарстві постійно пов'язують саме з реформуванням колгоспно-радгоспної системи, заміною колективної власності приватною, зміною земельних відносин на селі. Ми твердо переконані в тому, що кризи, які час від часу виникають, навпаки, мають місце тільки тому, що аграрний сектор ніяк не може остаточно позбутися рецидивів адміністративних методів управління і освіти ринкові механізми.

По-друге, і на цьому ми наголошуємо вже вкотре, необхідно терміново приймати базовий документ стратегічного значення — аграрну доктрину розвитку всього агропромислового комплексу на найближчі десять років. Ми не маємо права втрачати уже завойовані в Європі і світі позиції на продовольчому ринку.

Михайло ГЛАДІЙ,
голова Аграрної партії України,
народний депутат України.

Брюссель каже, що від нього забагато хочуть

(Початок на 1-й стор.).

За нашою інформацією, у Брюсселі заява Олександра Чалого, а також звинувачення ЄС у байдужості до європейських перспектив України викликали обурення. «ЄС є найбільшим донором України: лише минулорічна допомога оцінюється в майже 400 млн. євро. В рамках концепції «Ширша Європа» ми плануємо якомога більше залучати Україну до співробітництва — аж до вільного пересування людей, капіталів, товарів і послуг. Чи можна після цього звинувачувати ЄС у неувазі до України? — заявили «ГУ» в структурах Європейської комісії. — Водночас у Києві очікують, щоб ми вже зараз назвали дату надання Україні статусу асоційованого члена Євросоюзу. Але ж будьмо реалістами! Давати такі обіцянки — це неправильно й небезпечно».

Утім, як повідомили «ГУ» поінформовані джерела, комісар Ферхойген їде до Києва не лише з неприємним усвідомленням того, що йому «порадили помовчати». Європейська сторона була дещо вражена також тим, як готували українські партнери нинішній візит. Зокрема, неодноразово раптово змінювалися домовленості про зустрічі Гюнтера Ферхойгена з нашими високопосадовцями, що призводило до зміни розкладу всього візиту. Президент Кучма, нарікають в Єврокомісії, так і не знайшов можливості зустрітися з ключовим чиновником ЄС у Києві. Тому сьогодні відразу після прибуття до аеропорту «Бориспіль» Ферхойгена посадять на інший літак і відправлять до Криму, де перебуває глава України. Сьогодні ж візитер повернеться назад, після чого продовжить свою програму.

Цілком зрозуміло, що жодних заяв щодо зміни рамок відносин Україна—ЄС від Ферхойгена очікувати не слід. У Брюсселі скептично ставляться до запропонованого Українського проекту Плану дій Україна—ЄС, де написано про можливість отримання нашою державою асоційованого членства. Там вважають, що Київ «поспішив — людей насмішив». Водночас, схоже, дуже перебільшені й сподівання деяких українських чільників на можливі застереження високого гостя проти участі України в Єдиному економічному просторі з Росією, Білоруссю й Казахстаном. Джерела «ГУ» наголосили: якщо виходити з тих проектів договору й концепції ЄЕП, які розміщені тепер в Інтернеті й які активно коментують українські офіційні особи та експерти, то Брюссель не бачить там жодних небезпек для свого з Україною співробітництва. Бо, на відміну від багатьох у Києві, не знаходить у цих документах якихось прямих зобов'язань щодо участі нашої держави у наднаціональних утвореннях або митному чи монетарному союзах. До того ж Брюссель дуже скептично ставиться до реалізації таких, укладених на теренах колишнього СРСР, домовленостей. Як, мовляв, доводить практика і СНД, і двосторонніх україно-російських відносин, все це несерйозно і не втілюється в життя. Тому в Єврокомісії щиро дивуються тій бурхливій дискусії щодо участі в ЄЕП, яка розгорнулася нині в Україні.

Чого варто очікувати від візиту Гюнтера Ферхойгена?

Олександр СУШКО, директор Центру миру, конверсії та зовнішньої політики України:

— Оскільки ключовим питанням візиту є формування концепції Плану дій Україна—ЄС, то очікувати слід гарячих дискусій. Як мені відомо, є великі розбіжності в поглядах сторін на те, яким має бути цей документ, що вкладати в його зміст і цілі. В Єврокомісії не в захваті від проекту, котрий направило нещодавно до Брюсселя наше МЗС, водночас їхня власна концепція теж іще сира. Загалом, українська сторона, за моєю інформацією, особливого оптимізму щодо наступного візиту не відчуває. Бо, з одного боку, немає жодних ознак того, що ЄС зробить якийсь крок уперед у своїй політиці стосовно України. З другого боку, Україні теж бракує аргументів на підтвердження своїх амбіцій, адже вона сама збирається підписувати угоду про Єдиний економічний простір, що суперечить її євроінтеграційним намірам.

Тетяна СИЛІНА, міжнародний оглядач щотижневика «Дзеркало тижня»:

— Набагато легше відповісти, чого від нього очікувати не слід. На мій погляд, не варто сподіватися, що шановний пан Ферхойген привезе до Києва жаданий для української сторони «сигнал» — більш-менш виразну обіцянку прийняти Україну до Європейського союзу, нехай навіть без зазначення яких-небудь термінів. Не буде обіцянок і асоціації з ЄС. Швидше нам знову розповідатимуть про переваги для України можливої в далекому майбутньому участі в європейському загальному економічному просторі. Що стосується Плану дій Україна—ЄС, що його обговорюватимуть під час переговорів, то, цілком можливо, що українцям ввічливо дадуть зрозуміти, що вони «біжать попереду паровоза» і склали надто конкретний план (але не підкріплений фінансово), у той час як самі європейці мають намір поки що обговорити концепцію цього документа й подальших відносин з Україною. Не варто очікувати і того, що Г. Ферхойген чітко сформулює позицію Єврокомісії щодо намірів України увійти в ЄЕП. У всякому разі, попередні бесіди з деякими європейськими дипломатами дають підстави думати, що, по-перше, ЄС ще не визначився зі своєю думкою щодо цієї поки що віртуальної структури, а по-друге, поки що не бачить серйозної небезпеки від неї для України через ті самі віртуальність і фантастичність цілей, що їх закладено в документах.

Парламентарій застерігає

Член Європейського парламенту і співголова Комітету парламентського співробітництва Україна—ЄС **Ян Маріус ВІРСМА** вважає: якщо Україна підпише договір про членство в ЄЕП, то цим вона перекреслить свою попередню політичну орієнтацію на Європу. Тоді форма та зміст політико-економічних відносин між Україною і ЄС великою мірою залежатимуть від стосунків між Євросоюзом і Росією. «Одразу постає запитання: чи можуть синхронізуватися офіційні амбіції України стати членом Європейського союзу та Єдиного економічного простору? На мою думку, входження України в ЄЕП суперечитиме прагненням вступити до ЄС, — зазначив пан Вірсма в інтерв'ю радіо «Свобода». — В Україні лишається єдиний вибір: або продовжувати інтегруватися в ЄС, або ж стати членом економічного союзу з Росією, Білоруссю і Казахстаном. Не можна бути членом двох союзів водночас».

Зближення з ЄС визначається конкретними проектами

На міжнародному економічному форумі, що відбувся минулого тижня в польському місті Криниця, український бізнес представляла корпорація Індустріальний союз Донбасу (ІСД). Це не випадково: форум був виразно євроінтеграційним, а ІСД — це саме випадок цілеспрямованого прагнення на європейський ринок. Суть же євроінтеграції, зрештою, полягає не тільки і не стільки в політичних заявах, скільки в конкретному співробітництві: у бізнесі, культурі, спорті тощо. Якою бачить свою роль у цьому Індустріальний союз Донбасу, розповідає голова Ради директорів корпорації ***Сергій ТАРУТА:***

—Найближчим часом Польща серед інших приєднається до ЄС. Як це може відбитися на україно-польському співробітництві?

— Зрозуміло, що з розширенням ЄС неминуче виникнуть обмеження в торгівлі і пересуванні людей і товарів на україно-польському кордоні. Це може призвести до зниження товарообігу і згортання співробітництва двох країн. Польща ризикує залишитися без української сировини, що позначиться на стані її базових галузей — металургії, хімічної промисловості. А українські підприємства втратять польський ринок і будуть змушені переорієнтуватися на ринки інших країн. Тому сьогодні найважливіше завдання урядів і представників бізнесу — не допустити розриву традиційних зв'язків між нашими державами.

— І як із цим завданням упоратися?

— Визначальним чинником взаємин як України з Польщею, так і України з ЄС у цілому є взаємне проникнення капіталів і інвестицій. Розвиток економічних відносин може відбуватися в рамках «мостових» проектів: коли українські компанії, що володіють ресурсами і сировиною, контролюватимуть активи в даному разі польських підприємств, які є завершенням технологічного ланцюжка. Поки що подібних прикладів дуже мало. Бізнес слабо використовує домовленості й атмосферу співробітництва, що виникла завдяки зусиллям президентів двох країн.

— Якщо говорити конкретно про вашу корпорацію, то як планує діяти вона?

— Сьогодні українські компанії, у тому числі ІСД, активно шукають зовнішні інвестиційні об'єкти, що стали б органічним продовженням їх бізнесу в Україні. На жаль, нас ще недостатньо знають за межами держави. Хоча, скажімо, наша корпорація є однією з найбільших економічних структур в Україні, контролює загалом понад 40 великих підприємств у металургійній, видобувній, вугільній, машинобудівній і харчовій промисловості, агросекторі. Щодо європейського напряму, то ІСД зараз перебуває в активній фазі приватизації польського металургійного комбінату «Гута Ченстохова». І може стати одним із перших українських інвесторів у Польщі. Адже, інвестуючи туди, ми маємо усі підстави розглядати розширення ЄС і як можливість свого плавного входження в союз.

— На якому етапі нині процес приватизації вами польського комбінату?

— Ми дуже серйозно вивчаємо ситуацію на комбінаті. Провели масштабний аналіз підприємства за участю іноземних консалтингових компаній — таких, як KPMG і Райфайзен Інвестменс, а також однієї з найбільших у Європі металотрейдингових компаній — швейцарської Duferco. І сьогодні ІСД розпочинає завершальну стадію переговорів з польським урядом. Їх результатом має стати формування чітких умов придбання, а головне — майбутнього розвитку «Гути Ченстохової». У рамках форуму в Криниці і ми, й представники Мінекономіки України зустрічалися з польськими чиновниками для обговорення подальшого розвитку приватизації «Гути Ченстохової». Ці зустрічі ще раз продемонстрували взаєморозуміння. І Польща, й ми усвідомлюємо, наскільки це складне підприємство. Сьогодні там не лише великі борги, а й активні профспілки, які жорстко відстоюють права робітників. Поляки також розуміють, що існує низка альтернатив тим інвестиціям, котрі ми плануємо здійснити в Польщу, й висловлюють свою зацікавленість у тому, щоб українські інвестиції прийшли саме в Польщу, а не в Росію, або ж залишилися в Україні.

— А якщо говорити точніше, то яка в цьому вигода для польської сторони?

— Наша стратегія виведення заводу з кризи ґрунтується на маркетингових рішеннях, жорсткому контролі технологічного процесу і витрат, виході на нові ринки збуту, стабільному забезпеченні дешевшою сировиною, стабілізації соціальних гарантій. Ми добре знаємо, що треба робити, і нам особливо приємно констатувати факт достатнього рівня взаєморозуміння між українською корпорацією та польською владою і бізнесменами. Наш прихід на комбінат вигідний обом сторонам. Адже це дасть змогу стабілізувати постачання сировини і вивести підприємство з глибокої фінансової кризи, що украй важливо не тільки для налагодження ефективної економічної діяльності меткомбінату, а й у контексті підвищення рівня життя людей у великому місті Ченстохова. Підприємство — найбільший місцевий роботодавець.

— Але європейські норми соціального забезпечення працівників дуже високі. Ви впевнені, що зможете їх витримати, що не буде проблем з тамтешніми профспілками і т. д.?

— Я вже відзначав, що у Польщі досить активні профспілки. Ми з усією серйозністю ставимося до роботи з ними, враховували їхні вимоги під час розробки нашої пропозиції польському уряду. Загалом, рішення питання соціальних гарантій є для нас найважливішим аспектом під час реструктуризації підприємств. Темпи зростання зарплат на підприємствах, контрольованих корпорацією, на 25—40% випереджають відповідні середні показники по Україні (це при тому, що останні за перше півріччя зросли на 38%). Підсилюючи соціальну підтримку працівників, корпорація розвиває систему страхування в приватних пенсійних фондах, що забезпечить їм високий рівень життя після досягнення пенсійного віку. Тобто, упевнений, у цьому ми цілком здатні тримати європейську марку.

— Чи є ще приклади діяльності ІСД за межами України: у Європі або ж у світі взагалі?

— За останні роки корпорація і її дочірні структури стали переможцями цілої низки міжнародних тендерів, пов'язаних з будівництвом газопровідних магістралей, коксохімічних батарей та постачанням природного газу, зокрема й проведених Європейською комісією. Будучи лідерами консорціуму «Укріндустрія», ми виграли й успішно реалізуємо проекти з будівництва коксових батарей в Індії, Ірані, Угорщині. Нині ІСД бере участь у тендері з реконструкції коксових батарей у Туреччині. В Узбекистані ми є найбільшим акціонером компанії "Узнафтогазбуд", найбільшої у Середній Азії зі спорудження трубопроводів і нафтопереробних заводів, в якій понад 10 тисяч працівників. У Росії ІСД володіє Шахтинським машинобудівним заводом, що спеціалізується на виробництві устаткування для гірничої промисловості.

Ми також розвиваємо низку унікальних і для Європи, і для всього світу інвестиційних проектів. Нинішнього року започатковуємо в Україні пілотний проект із видобутку метану з навколовугільних пластів з участю американських і німецьких партнерів. Це буде один із найбільших екологічних проектів у Європі, який дасть змогу щорічно добувати й утилізувати понад 5 млрд. кубометрів метану. Проект буде реалізовано міжнародним консорціумом, учасниками якого готується стати цілий ряд компаній зі світовими іменами. Ця тема актуальна і для Польщі з її Катовіцьким вугільним басейном, і для німецького Руру, і для британського Уельсу — загалом для всієї Європи. А Україна може стати першою європейською країною, де це буде здійснено.

Сторінку «Євроінтеграція» веде Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ

Українське лобі в Кнесеті

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Відносини між Україною та Ізраїлем характеризуються відсутністю політичних проблем. Про це заявив заступник Голови ВР України Олександр Зінченко на зустрічі з віце-спікером Кнесету Ізраїлю Міхаелем Нудельманом. «Наша зустріч передує циклу серйозних взаємодій між двома країнами», — підкреслив Олександр Зінченко. Зокрема, восени в Єрусалимі плановано провести друге засідання Міжурядової україно-ізраїльської комісії з торгово-економічного співробітництва.

Міхаель Нудельман заявив, що є парламентським лобістом дружби з нашою державою: «У нас мешкає 500 тисяч вихідців з України. Це найбільша громада, яка усіляко виступає за активізацію двосторонніх зв'язків». Віце-спікер Кнесету вважає за потрібне проведення «круглих столів», на яких представники України та Ізраїлю зможуть обмінюватися думками, налагоджувати бізнес-контакти, аби динамічніше розвивати економічне і культурне співробітництво, що має великий потенціал.

Яна ОСАДЧА.

Чутки про домовленість щодо віз перебільшені

Україна та Угорщина попередньо домовилися про надання безплатних віз українським громадянам замість безвізових поїздок для громадян Угорщини, повідомив керівник прес-служби МЗС України Маркіян Лубківський на брифінгу у вівторок. А угорська сторона цю заяву спростовує.

Під час переговорів, що проходили 4—6 вересня в Будапешті, і після їх закінчення ніхто з офіційних осіб обох сторін не захотів коментувати журналістам результати дискусії. Відповідаючи на запитання «ГУ» про візи, держсекретар МЗС Угорщини Георгій Гіліан сказав вельми обтічно, що, мовляв, «ми знайдемо гнучке рішення». У Посольстві України в Угорщині відмовилися говорити на цю тему, лише наголосивши, що наша сторона продовжує наполягати на «польському варіанті».

Після гучної заяви МЗС України «ГУ» поцікавився в Посольстві Угорщини в Україні точкою зору угорської сторони. Виявилося, що міністр закордонних справ Угорщини Ласло Ковач також цього вівторка зробив заяву. От тільки він сказав, що жодних попередніх домовленостей у Будапешті сторони не досягли. Як повідомили в посольстві, причина — «відсутність повноважень української делегації відповісти на угорські пропозиції». А пропозиції ті відповідають домовленостям Угорщини із Сербією і Чорногорією про асиметричний візовий режим — отой, що його в нас називають «польським»...

Сторони домовилися продовжити переговорний процес. Наступний раунд переговорів відбудеться в Києві у другій половині вересня, і угорський уряд, як і раніше, розглядає кілька варіантів запровадження візового режиму.

Влас. інф.

Ювілей «Свободи»

110-літній ювілей святкує «Свобода» — одна з найстаріших українських газет. Створена в США 1893 року, вона з перших днів свого існування стала популяризатором боротьби українського народу проти поневолювачів, своєрідним літописом легендарних подій XX сторіччя.

Редакція «Свободи», йдеться у вітальному повідомленні прес-служби Української всесвітньої координаційної ради, разом з її засновником і першим редактором — священиком-емігрантом Григорієм Грушкою об'єднувала українських переселенців, своїми публікаціями зміцнювала національну свідомість та зберігала народні традиції. Газета вважала своїм обов'язком здійснювати патріотичне виховання, одна з небагатьох писала правду про голодомор в Україні, визвольну боротьбу Української повстанської армії, українських дисидентів. За 110 років на шпальтах газети друкувалося чимало видатних авторів, серед яких — Іван Франко, талановиті «шестидесятники» та інші. Усі вони, як і «Свобода», вважали, що українці мають право на суверенну державу. Сьогодні газета пильно стежить за кожною подією вже в незалежній Україні, є джерелом об'єктивної інформації для тисяч українців США та інших держав. Ентузіазм працівників редакції на чолі з редактором Іреною Яросевич гідний наслідування всіма українськими патріотично налаштованими часописами, освітніми, науковими та державними інститутами.

У «чорному списку»

Учора голова Комітету ВР у закордонних справах Станіслав Сташевський зустрівся з місією Світового банку. Темою розмови став проект «Контроль за туберкульозом та СНІДом в Україні», який фінансуватиме, зокрема, і Світовий банк. За визнанням ВООЗ, Україна належить до «чорного списку» держав, де ймовірність захворіти на ці хвороби досить велика.

Японське кіно

З 12 по 16 вересня у Києві пройде 10-й фестиваль японського кіно, організований Посольством Японії в Україні. Буде представлено відомі стрічки японських режисерів, а також історичні фільми, фільми жахів, комедії, мультфільми. Місце проведення —кінотеатр «Жовтень».

«Наше горе — не заклик до війни»

«На вулицю! На вулицю, чорт забирай!» «Слухайте, це Тоні Савас. Я на 78-му поверсі, замкнений у ліфті. Тут навколо ллється вода». «Шойно врізався в будинок! Ще один літак! Заберіть усіх з Ліберті-стріт!». «О, будь ласка, обіцяй, що ти ще раз зателефонуєш!»...

Рівно два роки тому 38-річний Джей Джименез був на площі перед Всесвітнім торговим центром у Нью-Йорку. Коли у вежі-близнюки врізалися літаки, зверху на Джименеза посипалися уламки й осколки. Він досі страждає від нічних кошмарів і не може дивитися на Манхеттен. Більшість жителів Нью-Йорка, як і Джей, навіть два роки потому побоюються, що їхнє місто — головна мішень для терористів.

Напередодні річниці трагедії в багатьох країнах пройшли фотовиставки. Знімки відбивають настрої, що панували в Нью-Йорку того страшного дня. Тут і погрози: «Ти заплатиш, бен Ладене», і цинічне: «Ласкаво просимо у могилу», написане на засипаному пилом капоті машини. А ще — приклеєна до плаката про розшук бен Ладена записка: «Наше горе — не заклик до війни».

Тим часом за ці два роки американці провели дві акції відплати. Почали і поки що не закінчили дві війни. Першим зачищали від терористів Афганістан, другим — Ірак.

Деяких успіхів досягли, але... Афганські угруповання дотепер комфортно почуваються в рідних горах: останнім часом таліби помітно активізувалися. Першу американську мішень, що не стала взірцевою, заступила друга. Однак світ розуміє: присутність американців в Іраку веде не до знищення, а до зростання тероризму і загострення відносин між етнічними і релігійними громадами. І у цій війні Україна вже не сторонній спостерігач. Ясно й інше: якщо американські вояки і війська коаліції залишать Ірак, тут напевно розпочнеться громадянська війна, що призведе до непрогнозованих наслідків...

Такий результат політики США, що тримається на трьох китах. Перший — тероризм: у великої країни великий ворог, що є для Сполучених Штатів виправданням для своїх війн. Другий — демократія: американці тих, хто не може, вчать, а хто не хоче, змушують жити за законами демократії. При цьому вони самі порушують норми міжнародного права? Дурниця. Мета виправдує засоби. От тільки, як казав один з політиків Ізраїлю, у цьому регіоні можна робити вибір не між демократією і диктатурою, а між світською диктатурою й ісламською демократією.

Третій кит — зброя масового знищення (ЗМЗ). У Вашингтоні вважають, що завод з виробництва ЗМЗ може бути схований у будь-якій пустелі й у будь-яких джунглях. І воєнне втручання з боку США — акт самооборони. Хто стверджує, що війна в Іраку почалася тому, що інспектори ООН робили свою роботу погано? Просто був потрібний привід для війни. Чи тепер є сила, здатна її зупинити? Кілька днів тому президент США Джордж Буш виступив з телезверненням до нації: «Вороги свободи влаштували там (в Іраку. — **Авт.**) запеклу останню сутичку, і там їх треба перемогти. Це забере час і потребуватиме жертв. Однак ми зробимо все необхідне, щоб здобути цю ключову перемогу у війні проти терору, щоб поширювати ідеї свободи і зробити нашу власну країну безпечнішою». Для цього Буш попросив у Конгресу ще 87 млрд. доларів.

А що ж глобальне зло? Воно збирається із силами і теж вишукує кошти. Арабський супутниковий телеканал «Аль-Арабія» передав нове звернення «Аль-Каїди». Її представник попереджає: напади, що готуються, «змусять Америку забути про теракти 11 вересня».

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Страсбург

Слово — за Європейським судом

Європейський суд з прав людини у Страсбурзі розгляне скарги 24 потерпілих унаслідок теракту на Дубровці, яким російський суд відмовив у відшкодуванні морального збитку. Як заявив їхній адвокат Ігор Трунов, Європейський суд може попросити позивачів особисто бути присутніми на засіданнях. Днями Тверський суд Москви відхилив ще 4 позови колишніх заручників і родичів загиблих під час штурму Театрального центру на Дубровці.

■ Тель-Авів

Знову теракт

15 осіб загинули і десятки дістали поранення в результаті двох вибухів терористів-смертників у західному Єрусалимі й у передмісті Тель-Авіва. Палестинське екстремістське угруповання ХАМАС узяло на себе відповідальність за обидві акції, здійснені після нових рейдів ізраїльської армії проти керівництва угруповання.

■ Джакарта

Винесено вирок

Учора в Індонезії за організацію теракту на острові Балі засуджений до страти ісламський бойовик Імам Самудра. Самудра — другий обвинувачуваний у цій справі, якого засуджено до вищої міри покарання згідно з антитерористичними законами, ухваленими нещодавно в Індонезії. Унаслідок теракту на Балі загинуло понад двісті осіб.

■ Ербіль

Вибухнув автомобіль

У місті Ербіль на півночі Іраку вибухнув замінований автомобіль. Убито одного місцевого жителя, поранено близько 40 іракців і 6 американців. Поранені американці працювали за контрактом Міністерства оборони, однак поки що невідомо, є вони військовослужбовцями чи цивільними особами.

■ Вашингтон

Помер «батько водневої бомби»

У Каліфорнії на 95-му році життя помер Едвард Теллер, якого у США вважають «батьком водневої бомби». У роки другої світової війни він разом з іншими американськими фізиками розробив у рамках так званого манхеттенського проекту атомну зброю, яку 1945 року було застосовано проти Японії.

■ Сінгапур

Сам винний

Зараження атиповою пневмонією громадянина Сінгапуру — одиничний випадок, що стався з вини самого хворого. Про це заявив учора міністр охорони здоров'я цієї країни. За його словами, захворілий 27-річний етнічний китаєць — лікар, що займався вивченням вірусу SARS у спеціальній лабораторії, де і було джерело зараження.

На знімку: в усіх клініках Сінгапуру оголошено «оранжеву тривогу». Усі, хто входить, зобов'язані пройти температурний контроль.

Фото АФП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Від рахівниці — до міжнародних стандартів

ПРОБЛЕМА

У бухгалтерів є свої професійні проблеми. На засіданні Житомирського обласного прес-клубу реформ Людмила Дідківська, голова регіонального відділення Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, говорила:

— До нас звертаються студенти за консультаціями. І я зіткнулася з тим, що їм дають практичні завдання п'ятнадцятирічної давності. А один студент приніс завдання на перфокарті. Це коли ще вони були? Давайте подивимося, хто в нас працює на посадах бухгалтерів. Частина має дипломи ще радянських часів, коли спеціалістів готували для державного обліку і соціалістичної економіки. Вони вважають себе професіоналами. Але як змінилися вимоги... Друга група — це ті, хто втратив робоче місце і змушений був прискореним методом перекваліфіковуватися — на шестимісячних чи півторарічних курсах. Ще одна група — молодь, яка не хоче сидіти на шиї в батьків, іде працювати, а вчиться заочно. Проблема, однак, у тому, як навчають.

— Бухгалтер, який не на своєму місці, може погубити все підприємство, — наголосила начальник відділу ДПА в області Надія Шевченко. — Бо від того, як ведеться бухгалтерський облік, залежить і якість податкової звітності.

Надія Степанівна знає, про що говорить: штрафних санкцій було б значно менше, якби скрізь у бухгалтеріях працювали професіонали.

Але річ не тільки в цьому. Називають одні й ті само причини, чому до України надходить мало зарубіжних інвестицій — нестабільне законодавство, високі податки тощо. А про рівень бухгалтерського обліку забувають. Тим часом існують міжнародні стандарти, за якими мають працювати відкриті та закриті акціонерні товариства. В області, за словами Л. Дідківської, це тільки ВАТ «Житомиробленерго», інші поки що лише готуються до цього. Якщо не забиратися в хащі бухгалтерських тонкощів, а сказати коротко, то бухгалтерська звітність, що відповідає міжнародним стандартам, дуже прозора.

— Якщо дати її аналітику, то йому вже не треба їхати на підприємство. Складовою частиною інвестиційного проекту є фінансова звітність. Інвестор відокремлений від використання інвестицій. Тому коли облік ведеться нормально, то й інвестор спокійний, — стверджує Людмила Миколаївна.

Начальник Житомирського територіального відділення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку В'ячеслав Шинін нагадав:

— 80 відсотків усієї продукції в світі виробляють акціонерні товариства. Це публічні компанії. Щоб їм довіряли акціонери, вони мають одержувати достовірну інформацію, а надати її можуть тільки кваліфіковані бухгалтери. Сьогодні частіше говорять про іноземні інвестиції, банківські кредити. А в області торік залучено за рахунок додаткового випуску акцій 48 мільйонів гривень. На Заході на ринку цінних паперів доходи значно вищі за банківські проценти. Щоб це джерело залучення коштів давало якомога більшу віддачу, потрібна довіра людей до акцій.

Колаж Юлії Єфімової.

Перехід на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку — одна з передумов успішної роботи акціонерних товариств. Завдання щодо цього визначено постановою Кабміну України «Про затвердження заходів з реалізації основних напрямів розвитку фондового ринку на 2001—2005 роки».

Готує бухгалтерів на сучасному рівні навчально-методичний центр Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, представництва якого діють в областях. Сертифікат міжнароого зразка «Бухгалтер-практик» (це перший рівень) в Україні одержали 218 осіб. Треба платити і за навчання, і за складання іспитів, до проведення яких особливі вимоги, бо й проходять вони за участю міжнародних спостерігачів. Головному бухгалтеру одного з акціонерних товариств Житомира доводилося возити звітність за океан. Спілкування з зарубіжними партнерами переконало: треба вчитися, щоб говорити з ними на рівних. Тепер працівники бухгалтерії цього підприємства, образно кажучи, сіли за парти: тут створено навчальну групу, сюди приїжджають викладачі.

Олексій КАВУН.

Житомир.

На здобуття Державної премії України

Просто про складне

На здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки за 2003 рік висунуто підручник за редакцією професора Андрія Смердова «Мікроелектроніка: прилади, матеріали, технологія», який призначено для системи професійно-технічної освіти. Підручник, видрукуваний накладом 10000 примірників, використовується вже три роки в навчальному процесі професійно-технічних училищ, вищих професійних училищ, коледжів з робітничими спеціальностями, які готують сучасних фахівців у галузях радіоелектроніки, телекомунікацій, приладобудування, інформатики, комп'ютерної техніки.

Оригінальна авторська методологія викладання матеріалу використовує тришарову структуру — від кінцевого завдання (отримання приладу) — через вибір спеціальних матеріалів — до виробничих процесів. Це дало змогу в одному навчальному виданні інтегрувати матеріали кількох науково-технічних галузей — фізику напівпровідників, електроніку, технічну хімію, матеріалознавство, оптику, сучасні технологічні процеси. Доступності викладення складного матеріалу ефективно допомагають численні ілюстрації, що відіграють не допоміжну, а основну, разом з текстом, роль під час засвоєння змісту.

Висунуте на здобуття Державної премії навчальне видання є першим розробленим спеціально для профтехосвіти інтегрованим підручником, що реалізує важливий принцип сучасної професійної освіти — наступність навчання на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях. Підручник з успіхом використовують також під час підготовки молодших спеціалістів (техніків), а іноді й на рівні бакалаврату.

У підручнику добре поєднується наукова глибина викладання складного матеріалу з допустимим рівнем популяризації фізико-хімічних явищ, електронних та технологічних процесів, з точним описом технологічного обладнання, правильною мірою подання його технічних характеристик.

Привабливою для учня є застосована авторами ненав'язлива,а ефективна система опанування ним фундаментальних, світоглядних знань, у тому числі історичних матеріалів, яка реалізується змістовними, добре літературно викладеними перед більшістю розділів передмовами, які надійно запам'ятовуються.

Необхідність розвитку наукоємних робітничих спеціальностей і нині, і в майбутньому — незаперечний факт для прогресу вітчизняної економіки у новому столітті .Цьому, безперечно, служить представлений підручник, який, не перебільшуючи, є новим словом у непростому процесі підручникотворення.

Схвальні відгуки про нього від численних педагогічних колективів підтверджують, що підручник «Мікроелектроніка: прилади, матеріали, технологія» та його авторський колектив на чолі з професором А. Смердовим заслуговують на присудження Державної премії України в галузі науки і техніки 2003 року.

Неля НИЧКАЛО, академік-секретар відділення педагогіки і психології професійно-технічної освіти Академії педагогічних наук України, академік АПНУ, доктор педагогічних наук, професор

Приватний арсенал «націоналізовано»

Співробітники прокуратури та управління по боротьбі з організованою злочинністю УМВС в Чернігівській області знешкодили злочинну групу, яка активно «заготовляла» боєприпаси в місцевих військових частинах.

Як повідомив «ГУ» прокурор Чернігівської області Микола Лісовий, у помешканнях шести зловмисників під час обшуків знайдено 46 боєголовок до снарядів реактивної установки «Град», 136 протитанкових гранат РПГ-7, 30 мін до полкового міномета, 1491 снаряд до гармати, 6 протитанкових радіокерованих снарядів, 77 танкових оптичних пристроїв «Триплекс», кілька тисяч набоїв до вогнепальної зброї. За цим фактом порушено кримінальну справу. Попередня версія слідства — кілька військовиків вирішили зайнятися тіньовим продажем зброї. На щастя, викрадені міни, снаряди не потрапили до «клієнтів».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Для тих, кому за...

Новий територіальний Центр обслуговування пенсіонерів відкрито у Жовтневому районі Дніпропетровська. Його неповторність не лише в тому, що тут сучасне медично-реабілітаційне обладнання. Для людей похилого віку працюють ще й поліклініка з невеликим цілодобовим стаціонаром та за пільговими цінами їдальня, перукарня й інші різні пункти ремонтно-побутових послуг. Плюс гуртки, студії та об`єднання за інтересами.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Годувальниця не може бути утриманкою

ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА

Ринок земель чимало науковців і практиків ототожнюють з купівлею-продажем землі, що спричиняє політичні баталії, песимістичні настрої, навіть побоювання, що її скуплять іноземці, після чого Україна втратить незалежність. Чи є підстави для таких думок?

Гектари теж капітал

У сільськогосподарському виробництві беруть участь три чинники — земля, праця і капітал. Вони формують вартість створюваного продукту, тісно пов'язані між собою, а тому неврахування будь-якого з них спотворює справжній економічний ефект виробництва і не забезпечує нормальний процес його відтворення.

Однією з причин спаду виробництва і збитковості в сільському господарстві, на нашу думку, саме і є недооцінка значення в економічному обороті одного з найголовніших чинників — землі. І справа не стільки в тому, щоб вважати її товаром, скільки у визнанні як вартісної складової основного капіталу будь-якого сільськогосподарського підприємства.

З переходом до ринкової економіки згадані чинники виробництва мають функціонувати в єдиному ринковому середовищі. Брак у ньому якогось із них призводить до порушення законів ринкової економіки, а згодом і до її розбалансування.

З огляду на конкретні економічні умови, що склалися в нашій державі, важливим напрямом у формуванні ринку земель є залучення до економічного обороту вартості землі і визнання її капіталом нарівні з іншими засобами виробництва. Під формуванням ринку сільськогосподарських земель слід розуміти створення організаційно-економічного і правового середовища, яке забезпечувало б громадянам, юридичним особам та державі здійснення цивільно-правових угод з питань права власності на земельну ділянку або права користування нею.

Земля як основний засіб виробництва під час сільськогосподарського використання втрачає свої фізичні й агрохімічні властивості через водну й вітрову ерозії, брак поживних речовин тощо. І якщо її «не ремонтувати», тобто не відтворювати родючість грунту, то марно очікувати добрих результатів від сільськогосподарського виробництва. Мало того, вкладений у нього трудовий і фінансовий капітал окуповуватиметься з кожним роком дедалі менше, а галузь втрачатиме конкурентоспроможність. Натомість країну заполонять іноземні продукти, а селяни залишаться без роботи. Така невтішна перспектива очікує сільське господарство, якщо не будемо піклуватися належним чином про землю та її основну властивість — родючість.

Розвивати чи руйнувати

Земля є головним, особливим засобом виробництва, без якого неможлива сільськогосподарська діяльність. Крім того, є основні засоби виробництва для роботи на землі. Це — трактори, комбайни та різні сільськогосподарські машини.

За часів соціалістичного господарювання економічна теорія твердила, що земля, яка є основним засобом, не зношується. Тому в собівартості продукції вона не мала відбиття. Так воно триває й нині — вже більш як десять років нашому походу до ринкової економіки. На інші основні засоби здійснюються амортизаційні відрахування (від 3 відсотків вартості капітальних споруд до 10—15 — на технічні засоби), які включаються в затрати, а на них відповідно нараховується прибуток (рівень рентабельності). Якщо грошова оцінка сільськогосподарських угідь в Україні становить 365 млрд. гривень, то на 3 відсотки від цієї суми, за 22,3 відсотка рентабельності рослинництва, сільське господарство мало б одержати 2,5 млрд. гривень прибутку. Цих коштів вистачило б для закупівлі сільськогосподарськими підприємствами 2,5 млн. тонн мінеральних добрив. До речі, 2002 року їх внесено лише 0,4 млн. тонн, а 1990-го — 4,9 млн. тонн. Ось де наші втрати.

Інші втрати сільського господарства відбуваються через недосконалість міжгалузевих відносин. За економічним законом відтворення капіталу на авансований у виробництво капітал, враховуючи вартість землі, всі галузі народного господарства мають одержувати прибуток на середньому рівні по країні (норма прибутку). Отже, 365 млрд. гривень вартості землі — капіталу мають приносити сільському господарству щорічно 6,6 млрд. гривень прибутку (за норми прибутку 1,8 відсотка). Проте цього не відбувається. І ось чому.

Під час нашого господарювання протягом понад 70 років за концепцією, що земля не зношується і не є капіталом (джерело її відновлення), в Україні піддається водній ерозії 13,3 млн. га сільськогосподарських угідь, або 32 відсотки, а з підвищеною кислотністю маємо 10,7 млн. га (26 відсотків), засолених грунтів — 1,7 млн. га (4 відсотки). Для зменшення цих негативних наслідків потрібні великі капітальні витрати. І знову постає питання: де брати кошти?

В економічно розвинених країнах світу вартість землі вважається капіталом і на неї нараховується прибуток. Застосовується показник норми прибутку як відношення прибутку до середньорічної вартості основного (включаючи землю) і оборотного капіталу. Країни Західної Європи надають підтримку фермерам, унаслідок чого господарювання на землі однаково доходне з іншими галузями.

В Україні за 1996—2002 роки норма збитків становила 1,6 відсотка, а в народному господарстві — прибутки на рівні 1,8 відсотка від авансованого у виробництво капіталу. Отже, кошти для підтримки сільського господарства як галузі з пониженим терміном обороту капіталу слід шукати в інших галузях, які одержують монопольні надприбутки.

Що попереду?

У перспективі розвиток ринку землі уявляється поступовим, у міру зростання кількості власників землі, адаптації їх до ринкових відносин, створення його інфраструктури (земельні банки, земельні біржі, інформаційні та посередницькі служби, страхові компанії тощо), запровадження державної реєстраційної системи права юридичних і фізичних осіб на земельні ділянки і земельні паї та їх руху.

Згідно з чинним законодавством громадяни України поки що можуть вільно здійснювати земельні операції лише із земельними ділянками, які вони одержали у приватну власність для ведення особистого підсобного господарства, присадибними ділянками, для ведення садівництва, дачного і гаражного будівництва (відповідно до Декрету Кабінету Міністрів від 26 грудня 1992 року «Про приватизацію земельних ділянок»). На відчуження інших земель сільськогосподарського призначення в нашій державі згідно із Земельним кодексом України запроваджено мораторій до 1 січня 2005 року.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

У період, коли ринок землі лише формується, вирішальну роль у регулюванні цим процесом має відігравати держава. За нею має залишитися право обмежень на оборот земельних ділянок у ринковій сфері, особливо стосовно їх перепродажу, здійснення контролю за ціноутворенням на земельному ринку через відповідне законодавство. Визнання ринкового обороту землі насамперед має спрацювати в напрямі вдосконалення форм господарювання, методології й методики ціноутворення на землю, економічного механізму господарювання, залучення інвестицій через іпотеку землі та міжгалузевого регулювання розвитку народногосподарського комплексу України.

Ринкова ціна на земельні ділянки сільськогосподарського призначення формуватиметься під час купівлі-продажу їх, як зростатиме платоспроможність населення та врівноважуватиметься попит і пропозиція. За стартову ціну буде експертна грошова оцінка, розроблена відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України від 11 жовтня 2002 року №1531. У період відсутності експертної оцінки для цього може використовуватися чинна грошова оцінка 1995 року, з урахуванням її індексації.

Купівля-продаж: кому на користь, кому на шкоду

Основною умовою запровадження купівлі-продажу землі є підвищення ступеня її ліквідності, що передбачає забезпечення достатніх прибутків від використання землі та зростання платоспроможності сільського населення.

За наявних диспаритету цін на промислову і сільськогосподарську продукцію, збитковості виробництва останньої, браку законодавства щодо регулювання ринку сільськогосподарських земель неминуче набиратиме силу спекулятивно-тіньовий ринок, що призведе до швидкого знеземелення значної частини селян, сільськогосподарських товаровиробників, які становлять основну частину потенційних продавців земель. А на цьому етапі оренда земельних ділянок і земельних часток (паїв) сприяє рухові землі до ефективнішого господаря, який забезпечує одержання селянами-власниками належної орендної плати.

Отже, за наявної економічної ситуації запровадження купівлі-продажу земельних ділянок, за винятком тих, які надані для ведення особистого підсобного господарства, є передчасним.

Віктор МЕСЕЛЬ-ВЕСЕЛЯК,
заступник директора Інституту аграрної економіки УААН, доктор економічних наук;
Микола ФЕДОРОВ,
завідувач відділу земельних відносин Інституту, доктор економічних наук.

НОТАТКИ З ПРИВОДУ

І плужний, і безплужний

Народний депутат України, кандидат сільськогосподарських наук Олександр Шевченко у статті «Дума про землю» («Голос України», 12.06.2003 р.) порушує вельми актуальні питання про підвищення родючості грунтів України, шляхи їх збереження. Вагомість публікації в тому, що автор аргументує свої пропозиції, посилаючись при цьому на праці відомих учених різних поколінь: В. Докучаєва, І. Овсинського, М. Бекаревича, М. Масюка, Є. Лебедя, Ф. Моргуна та інших. На жаль, серед учених і виробничників немає єдиної думки щодо ефективності різних способів та глибини основного обробітку грунту, зокрема, глибокої оранки, поверхневої та плоскорізної на чорноземах звичайних; щодо їх стійкості проти ерозії, накопичення та збереження в грунті гумусу, вологи тощо. Не можна вважати правильним твердження деяких учених, які пропонують для обробітку ґрунту застосовувати тільки плоскорізні знаряддя, цілком відмовившись від оранки, тобто «перекувати плуги на плоскорізи».

На наш погляд, більше відповідає вимогам землеробства раціональне сполучення плужного та безплужного обробітку. Таке поєднання дає змогу вносити гній у грунт, що за плоскорізного обробітку не вдається зробити, ефективніше боротися з бур'янами. Таким шляхом, зокрема, пішли хлібороби Херсонщини, які вже багато років у деяких господарствах застосовують у сівозмінах плоскорізний обробіток та оранку під окремі культури. Це робиться на основі наукових розробок відомого фахівця протиерозійного землеробства, професора М. Милосердова, колишнього директора Присиваської дослідної станції, розташованої в Генічеському районі цієї області.

Заслуговують на увагу порушені у статті питання про уточнення норм внесення гною під культури у сівозміні, щоб прискорити накопичення та стабілізувати вміст гумусу в грунті.

Не менш гостро в публікації О. Шевченка йдеться про відродження такої важливої галузі степового землеробства, як зрошення, яке в останні роки занепало. Особливо в Херсонській, Запорізькій, Дніпропетровській, Одеській областях.

Приємно, що О. Шевченко відзначив вагомий внесок учених Інституту зернового господарства УААН, Дніпропетровського державного агроуніверситету в розробку технології родючості сільськогосподарських угідь. Колектив нашого агроуніверситету своїми дослідженнями сприяє підвищенню родючості грунтів степової України.

Варті уваги дослідження вчених — грунтознавців та екологів — щодо відродження родючості еродованих земель на схилових територіях шляхом їх біологічної консервації, тобто відведення виснажених ерозією грунтів для вирощування багаторічних трав (люцерни, еспарцету в суміші зі злаковими) суцільним способом. Інші культури, особливо просапні, зовсім вилучаються із сівозміни.

Ми поділяємо думку Олександра Олександровича стосовно того, що, крім Земельного кодексу, потрібна низка підзаконних актів щодо охорони грунтів та їх раціонального використання, проведення переобліку, паспортизації та сертифікації їх, як це зроблено в цивілізованих країнах. Великий практичний досвід випускника нашого вузу О. Шевченка використовуємо в організації навчально-виховного процесу та наукових досліджень. Це допоможе студентам опанувати екологічні знання, стати справжніми патріотами нашої країни.

Володимир ОСТАПОВ,
професор кафедри загального землеробства Дніпропетровського державного аграрного університету.

РЕАЛІЇ

Є насіння для посіву і на продаж

Господарства Криму завершують підготовку зерна для осінньої сівби, щоб масово її розпочати 25 вересня. Для цього на півострові не лише підготували 105,1 тис. тонн добірного зерна, а й запасли 67,4 тис. тонн насіннєвого матеріалу для реалізації в інші області України. Продано його вже 48,6 тис. тонн. А незатребуване сусідніми регіонами зерно пропонують на біржах.

Найбільш постраждалі від стихійних лих господарства Роздольненського і Красноперекопського районів нестачу насіння поповнили за рахунок міжгосподарського і міжрайонного обмінів, а для вирощення озимих залучатимуть кошти населення і комерційних структур.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

I таке буває

Від кохання — до лікування, або спадок від онуки

Чого не вистачає людині, вік якої наближається до сьомого десятка? Здоров'я, гідної пенсії, турботи близьких. Утім, все це пенсіонер Іван Г., хоч і не вдосталь, але мав. Однак мріяв дід лише про одне — одружитися. І наречену собі підшукав: уже давненько впала йому в око сусідка, також пенсіонерка, щоправда молодша за нього років на десять. Проте вона йому чомусь взаємністю відповідати не поспішала.

«Застарий я, мабуть, для неї», — бідкався дід Іван своїм друзям та близьким. Дехто посміювався з дідової пристрасті, а дехто навпаки намагався допомогти. Так один із знайомих порадив йому рецепт омолодження за допомогою уринотерапії.

Старий довго не наважувався, але зрештою таки погодився. «Ліки» він вирішив брати у своєї шістнадцятилітньої внучки. Лікується він тиждень, другий, та й починає помічати, що в його організмі щось не так. Пішов до лікаря, котрий і поставив діду Івану діагноз, який здивував не лише пацієнта, а й медперсонал, бо передається захворювання лише статевим шляхом. А нагородила ним старого власна онука...

Утім, все закінчилося набагато прозаїчніше, ніж починалося. Але достеменно відомо, що після лікування діду женитися вже перехотілося.

Надія ДОБРОЛЮБОВА.

Житомир.

Мал. із архіву «ГУ».

«Нас оберігали від жахливої правди»

Фото з альбому

Марта Коломієць живе і працює в Україні понад 12 років. А народилася вона і виросла в Чикаго.

— Мій дідусь родом з Полтавщини. — розповідає Марта. — Він пережив голодомор і написав спогади про ті роки. Коли мені було чотирнадцять, дідусь помер, і тільки у 87-му я дізналася про цю літературну спадщину. Ні дід, ні бабуся не розповідали нам про те, що пережили. Напевне, вони оберігали нас від жахливої правди про голодну смерть своїх двоюрідних братів та сестер, випадки канібалізму в селі. Якось я дізналася від тата про тяжкі заробітки мого дідуся на залізниці. А татко мій розповідав, як він п'ятирічним хлопцем підглядав, де його мама переховувала хліб, як він намовляв молодшого брата ставати йому на плечі, щоб дістатися заповітного окрайця... Це було окрадене дитинство.

Коломійці — п'ятеро внуків — зібралися разом, перечитали дідусеві записи і вирішили видати книгу «Голодомор: спомини однієї родини». Сім'я розповсюджує її безплатно, насамперед дарує українським бібліотекам, школам, громадським організаціям.

Серед них — і жіночі організації, з якими багато працює: Український жіночий фонд, Фонд здоров'я жінки і планування сім'ї, «Приятелі дітей», міжнародна благодійна організація «Український освітній центр реформ».

А торік було започатковано проект «Краса заради життя», який, окрім усього, передбачає придбання мамографів (обладнання для діагностики раку грудей) для регіонів. Марта Коломієць активно вишукує гроші на придбання мамографів.

Реалізує себе ця чарівна жінка і як журналіст та документаліст. Торік Марта зафільмувала 80-хвилинну неігрову стрічку про патріарха Йосифа Сліпого. Марта особисто познайомилася з ним наприкінці 70-х років, і він назавжди залишився її духовним наставником. У стрічці дві частини: «терни» життя патріарха в Сибіру та діяльність його, вже вільного, в Римі та в Україні.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

На знімках: обкладинка книги Івана Коломійця «Голодомор: спогади однієї родини»; Марта зі своїм чоловіком Данилом Яневським.

Фото з домашнього архіву Марти КОЛОМІЄЦЬ.

Істина на дні

Жах!

Накрапає дощ. Бистрінь гірського струмка котить хвилі, і вони розбиваються об невисокий берег. На пагорбі виднівться сільський цвинтар. П'ятирічний Олежик утік від дбайливої матусі і маленькою лопаткою намагається «розкопати правду». Ямка глибшає. Тендітні плечі хлопчика здригаються від плачу й страху. Він хоче знати, що сталося з його татком. Хоче знайти батька, зняти з грудей грудки землі, звільнити його. У дитячій голівці метушаться думки. А навкруги хрести, хрести...

Ямку заливає дощова вода. Вона — найбільший ворог. Це вона заглушила татків голос, і вже не чути колискових, казок. Ненависна вона і для Олежикової мами — Оксани, яка підхоплює сина на руки. Хлоп'я пручається:

— Мамо, я хочу до татка, пусти...

Сльози вмивають Оксанине обличчя. Уява викарбовує спогади їхньої з Сергієм зустрічі, кохання, весілля, народження перлинок-дітей. Їм усім потрібен захист — стіна, об яку розбилися б житейські хвилі невдач. І Сергій був цією фортецею — молодий, добрий, роботящий. Йому не минуло ще й двадцять п'ять. У його вправних руках горіла робота. Не цікавила його ні горілка, ні інші дівчата. Старався звити гніздечко і поставити на крило дітей.

Жили з батьками у старенькій хаті. Для сім'ї, в якій троє діток, там було затісно. Бабуся залишила Оксані у спадок хатину неподалік струмка. Хоч невеличка, та свій куток. Майже кожного дня Сергій порався там. Хотілося якнайшвидше укріпити стіни, обштукатурити, обгородити подвір'я парканцем. А потім вимостити доріжку і посіяти мальви, чорнобривці й барвінок, щоб усі бачили, яка в Сигаїв чепурна оселя. Допомагав у цій справі і друг Василь — чуйний сільський хлопець. Разом веселіше, та й хутчіше йде робота.

До невеликої гірської річки, що губилася в зелені смерек, рукою подати. Та того злощасного дня річка, здається, не запрошувала, а заманювала у свої тенета. Була субота, і сільські молодики вирішили порибалити. Але не з вудкою. Вони «позичили» струму з сільського стовпа і встромили дроти у воду. Люди обурювалися, бо струм забивав качок і худобу, не можна було відбілювати домоткане полотно. Проте це не зупиняло веселу компанію. «Ловили» рибу в такий спосіб дуже часто. На форель із гірських струмків завжди багато покупців. Набили ними целофанові торбини і того надвечір'я. П'яні молодики не мали бажання «бавитися» з дротами. Звично сіли за пляшку. Добряче хильнувши, вже не трималися на ногах. А струм гуляв по воді...

Сергій закінчив роботу і збирався додому. Як завжди, побіг берегом до води. За ним — Василь. Він ще не знав, що, обдираючи шмат старої штукатурки від черевика, врятує собі життя. Сергій зняв на бігу сорочку, скинув сандалі й — нога в воді. На мить закам'янів. Ніби блискавка вколола серце, а потім пустилася в танок по всьому тілу...

Гірським селом, де не більше сотні хат, пронеслася чутка: когось вбило струмом, але кого? Оксанине серце занило, ніби віщувало біду. Ось до подвір'я під'їжджає машина, з неї виходить Василь, запрошує сісти. О, Боже, Сергій!.. Тіло нерухоме. Здавалося безглуздям те, що Василь розказує. А ще тоді він розказував правду: як п'яні чолов'яги, яких протверезив його несамовитий крик, намагалися зімітувати втоплення Сергія. Відтягли його до середини потоку й пробували заливати йому до рота самогон, що недопили. Це була остання мить правди.

Поховали, поплакали всім селом та й забули, що в Сергія — троє діточок (наймешенькій Людмилі п'ять місяців), що тужить молода дружина, що горюють батьки, які втратили єдиного сина.

У районній газеті слідчий прокуратури за попередніми даними написав, що Сергій начебто втопився. А в свідоцтві, офіційному документі про смерть, зазначено: вбитий струмом. Та кого це тепер цікавить, адже справу закрито. Василя залякали, змушували переписувати свідчення... Забув, що на місці Сергія міг бути він, якби перший зробив крок у воду. Відхрещується, плаче, та правдивого свідчення навіть під присягою, схоже, не дасть.

...Дорогою з цвинтаря йде молода жінка з дитиною. Реве гірський потік. Напівсирітські дитячі плечі все ще здригаються.

Світлана РОВЕНЧАК.

Івано-Франківська область.

Про автора. ***Світлана — студентка факультету журналістики Львівського університету імені Івана Франка і постійний передплатник «Голосу України».***

Фото із архіву «ГУ».

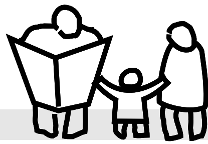

Здоровий, але поводиться дивно

Запитуєте – відповідаємо

Останні півроку моя дитина поводиться якось дивно: то вона замало їсть, то, навпаки, забагато. Може всю ніч крутитися в ліжечку або зовсім безпричинно плаче. До того ж у неї постійно «стрибає» температура, а ніжки і ручки залишаються холодні. Лікарі заспокоюють і кажуть, що це минеться. Але мене турбує стан дитини.

Ганна ШУЛЬГА.

Первомайське Кримської області.

Надія КОЖУХОВСЬКА, педіатр:

— Такі симптоми можуть свідчити про спазми периферичних кровоносних судин, а також сигналізувати про підвищену збудливість нервової системи. Адже незміцнілий дитячий організм дуже вразливий.

Якщо маля любить щось термосити в руках, гризти нігті, розмовляє уві сні, довго плаче через якусь дурницю або агресивно налаштоване, треба звернутися до невропатолога.

Надмірний чи поганий апетит — ознака порушення роботи шлунка або кишковика. На це напевно вкажуть жовто-білі нальоти на язику і потріскані губки. Гастроентеролог зможе встановити причину цієї недуги. А буває, дитина їсть добре, але не поправляється. У цьому випадку допоможуть гастроентеролог і невропатолог. Утім, апетит завжди має відповідати витраченій організмом енергії. Тобто, якщо дитина малорухлива, нема нічого страшного, якщо і їсть вона мало.

А от що стосується сну, то тут є свої нюанси. Здорові діти, як правило, не прокидаються вночі, хоча можуть погано засинати. Варто замислитися над тим, як часто батьки нехтують режимом дня дитини, чи йде вона спати у точно визначений час і чи не дивиться на ніч страшні фільми або бойовики. Усе це порушує біоритми дитини, через що й відбуваються певні збої в організмі.

Записала Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Фото із архіву «ГУ».

Мистецтво компонувати

Мовою квітів

■ Дітям зазвичай дарують дрібні й ніжні квіти яскравих, радісних тонів, зібрані в невеликі букетики.

■ Молодим дівчатам не слід підносити яскраво-червоні квіти. Букети для дам краще робити округлої форми, включаючи невеликі квіти пастельних тонів. Жінкам похилого віку уникайте дарувати квіти темні й такі, що швидко в'януть.

■ Букет, призначений чоловікові, має бути вертикально витягнутий, у ньому обов'язково повинна відчуватися напруженість форм і ліній. Погодьтеся, маленький букетик конвалій у чоловічій руці — це принаймні дивно. Жінка може подарувати квіти чоловікові лише в його день народження або якщо він набагато старший.

■ Кількість квітів у букеті теж має певне значення: одна квітка — знак уваги, три — поваги, п'ять — освідчення, сім — кохання...

■ Квіти в горщиках дарують лише тоді, коли відомо, що людина їх любить і не проти одержати такий подарунок.

Мал. із архіву «ГУ».

Смачного!

Голубці

Найулюбленішу національну страву — голубці можна готувати не лише з листя капусти, а й винограду. Якщо ви купуєте для традиційних (не «лінивих») голубців капусту, вибирайте велику. Найпоширеніший фарш — перекручене на м'ясорубці м'ясо з відвареним рисом. Замість рису можна додати перлову кашу, а м'ясо замінити звичайною ковбасою, запеченим м'ясом і навіть філе риби. Дуже смачні голубці з доданням свіжих або сушених грибів.

Страву полити томатним або грибним соусом. А класичний варіант — сметаною.

Пропонуємо рецепт «лінивих» голубців

Перекрутити невеличку білу капустину на м'ясорубці, додати сіль, залишити в холодильнику на ніч. Наступного дня додати підсмажену цибулю, м'ясний фарш (1/2 кг), 2 яйця, манну кашу (із 1/2 склянки крупів), спеції. Сформувати «котлетки» — голубці. Обкатати в борошні та підсмажити з обох боків. Перекласти страву в каструлю, додати ложку жиру, трохи води. Тушити під кришкою, поки голубці не будуть м'які. Наприкінці додати кубик «Магті» і трішки цукру.

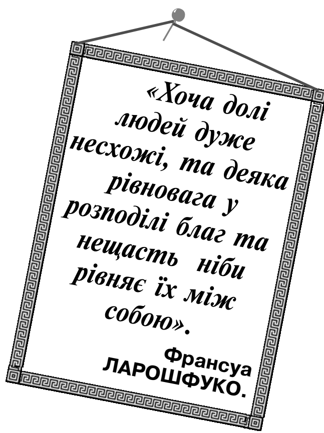

Дрібниці життя

Гальма торгівлі. І райдужних ілюзій

Якось на черговій екскурсії столичним універмагом подруга побачила цікаве оголошення: «У нас ви маєте змогу придбати товари в кредит». А цікаве воно було тому, що красувалося на відділах білизни і купальників!

Умови такі: треба купити товару не менш як на 500 грн. З них третина — попередня оплата, решта протягом півроку. Вирішили дочекатися суботи, бо вечірньої післяробочої години нам здалося замало...

У відділі не переставала дивуватися, як класно вигадали з цим кредитом. Це парадокс, але я помічала не раз: жінки, в яких є гроші на всі ці розкоші, у більшості випадків ходять відділом з пісним виглядом, байдуже вибирають щось стримане, наче купують знежирений кефір для дієтичних цілей. Інша річ — наше теляче захоплення. Дякувати залізній витримці продавців. Отже, вибір зроблено.

Розчарування очікувало, коли я підійшла до каси (у відділі білизни) і весело повідомила, що беру це в кредит, причому друга половина кредиту — у сусідньому відділі (ми з подружкою домовилися, що кожна бере на 250 грн., а документ випишемо один). Очманіла від прим'ірянь продавщиця спочатку взагалі нічого не могла втямити. Потім ми об'єднали зусилля з подругою і її продавщицею. Результат — нам повідомили, що на 500 грн. маємо вибрати в одному відділі.

Але це ще квіточки. У такому азарті мені нічого не варто було повернути власні мрії у бік пляжу і вибрати купальник. Коли ми підійшли до каси з двома купальниками, у продавщиць почалася легка паніка. Ніхто в них досі кредиту не вимагав. Викликали завідувачку, яка з радістю (адже покупка чималенька) виписала рахунок-фактуру і відправила до кредитної спілки.

Саме тут і навалилася страшна дійсність. Ми відстояли чергу, все ще перебуваючи у полоні райдужних ілюзій. А далі довгов'язий молодик, який вийшов до нас, глузливо позираючи крізь окуляри, на відповідні запитання подруги голосно, при всьому чесному народі сповістив: «Перепрошую, пані, але труси ми в кредит не продаємо!» І пояснив, що кредит, мовляв, надають лише на... побутову техніку! (Тобто на товари, що мають гарантійний термін). А оголошення на кожному відділі — звичайнісінька реклама — рушій торгівлі.

Ми провалилися крізь землю? Ні. Але від такого рушія могла зрушити наша ніжна психіка.

Дякувати Богові, вона у нас не така, як в інфантильних мільйонерок, і істерика проявилася лише в тому, що, залишивши відділ, ми сміялися майже годину. Як на нас дивилися покупці та перехожі, ми не бачили. Ми просто сміялися. Сміялися з себе, зі спантеличених продавщиць, з, м'яко кажучи, своєрідної реклами і надзвичайно здивованого довгяна. Сміялися з нашої недорозвиненої торговельної системи, яка заохочує такі ляпсуси.

Тож будьте обережні, щоб не наскочити на черговий жарт капіталізму, що розвивається. Це, звичайно, дрібниця на тлі глобальних проблем держави, але ж із дрібниць і складається життя.

Марічка КОРМУШКІНА.

Джон, Ячмінне Зерно, звернися до Джека

Лист без адреси

Знайома бібліотекарка передала мені листа, який забув один із читачів у книжці Джека Лондона «Ячмінне зерно».

«Добрий день, Петре! Пишу тобі на другий день після повернення з лікарні. В мене був приступ виразки шлунку, три тижні я пролежав у лікарні, тепер продовжую лікування дома. Нині почуваюся ще погано. І поки пишу цього листа, мене страшенно хилить до ліжка, але хочу поговорити з тобою про те, що дуже хвилює, бентежить мене. Пробач мені, може, не маю права втручатися в твоє особисте життя, але для мене ти — людина не стороння! Я шаную й люблю тебе. І тому сердься, не сердься, а я сам беру право поговорити з тобою по щирості.

Знову й знову люди кажуть мені, що ти напиваєшся. Мало того: п'яний, ти поліз у Дністер купатися і якби не нагодилися рибалки, які ловили неподалік рибу, то потонув би. То що це таке, Петре? Я міг би говорити тобі про те, як ти в розквіті літ надриваєш своє здоров'я і підкошуєш під самий корінь себе, міг би говорити, як низько падає п'яниця в людських очах, міг би говорити про людську гідність. Натомість хочу з найкращими почуттями до тебе попросити: припини! Візьми себе в руки.

Молодим я сам перехворів на цю кляту хворобу і — тяжко. Випивав спершу після невдачі, потім, кажучи прямо, — був п'яницею. Але ось потрапила мені до рук автобіографічна повість Джека Лондона «Джон, Ячмінне Зерно». Я прочитав її тричі — з болем, сумом і захопленням. Ця хвилююча сповідь Джека Лондона про свій багаторічний гострий поєдинок з алкоголем, або Джоном, Ячмінним Зерном, як його називають американці, з якого Джек вийшов переможцем, справила на мене таке велике враження, що я схопився за голову: що я роблю з собою? До чого дійду? Чим це закінчиться?

Особливо вразив мене випадок, який дещо нагадує мені той, який трапився з тобою на Дністрі. Якось Джек, повертаючись після чергової п'янки на шлюп, де він служив, не втримався на ногах і впав у воду. Його стало відносити течією. Якби не випадкова поява рибальського баркаса, не було б у нас того, хто мав би ще стати великим письменником, життєлюбцем.

Крім того, я бачив на власні очі жахливі приклади, коли гарні люди, в яких таїлись ще не розкриті здібності, дозрівав талант, згорали від алкоголю... З любові до життя я знайшов у собі силу, як і Джек, відірватися від пиятики, від друзів, які збивали на пиятику. Отож з власного досвіду знаю, що цю хворобу перебороти можна. А якщо можна, то й треба! Зроби це, прошу! Ти, мабуть, і сам не розумієш, яку радість принесеш цим самим мені особисто і всім, хто тебе любить і бажає тобі великого щастя!

Я більше ніколи не писатиму тобі про це. Мені не хочеться про це писати, як тобі не хочеться читати. Але як я хотів би, щоб мої убогі слова допомогли тобі перебороти в собі потяг до горілки.

Раджу тобі прочитати повість Джека Лондона самому. До речі, він написав її, коли був уже одним із найпопулярніших письменників Америки, не посоромився признатися, що був алкоголіком і що тверезість — його перемога.

На одній із сторінок цієї повісті написано: «Хмільне завжди простягає нам руку, коли нас зазнавали невдачі, коли ми слабнемо, коли ми стомлені. Але обіцянки його оманливі: фізична сила, яку воно обіцяє, примарна, душевне піднесення оманливе». Прочитай обов'язково. Я чекатиму твоєї відповіді. Напиши, буду радий.

Міцно тисну руку — твій друг Микола».

Лист був без адреси, і я вирішив надіслати його до «Голосу України». Може, його прочитає той, кому він адресований, а може, лист і повість Джека Лондона допоможуть комусь, хто потрапив у біду...

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці Чернівецької області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб «Суперкниги».
09.25 Крок до зірок.
09.55, 15.40, 17.50, 21.55, 01.20 Погода.
10.00 Дитяча лінія.
10.15 Нова армія.
10.45 Територія безпеки.
11.00 Музичні новини.
11.20 Модна лінія.
11.45 Здоров'я.
12.10 Аеросалон.
12.25 «Сільський час» з К. Вороненко.
13.10 Школа академіка П.Саблука.
13.25 Для тих, хто вдома.
13.40 Дорогами України. Івано-Франківська область.
14.00 Чемпіонат Європи-2003 з волейболу серед жінок. Збірна України — збірна Польщі.
15.30 Новини.
15.45 Знак Благодаті.
16.05 Олімпійська панорама.
17.00 До Дня працівників лісового господарства. «Чорнобильліс».
17.05 Перехрестя.
17.35 До 100-річчя авіації. Док. фільм «Ера авіації».
18.00 Діловий світ. Тиждень.
18.30 Бінго Бум Лото.
19.00 Новини.
19.05 Національний телемарафон «Тарасова церква». Частина 1.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті тижня з М. Канішевським.
22.00 Національний телемарафон «Тарасова церква». Частина 2.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Футбольні діалоги.
02.15 Мюзик-бокс.
02.25 Худ. фільм «Публічна жінка».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.50 Телефортуна.
11.30 Хай щастить.

КДРТРК

12.00 Запитай у влади.
12.35 Люди і долі.
13.05 Світ здоров'я.
13.25 Панацея.
13.30 Світ авіації і туризму. Новини.
13.45 Шлях до успіху.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Кріс Берд — Фрес Окендо.
08.00 Жарт за жартом.
09.00 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 «Єралаш».
15.20 Док. фільм «Пам'ятки давнини» — «Найвидатніші пам'ятки Єгипту». 1 серія.
16.05 Концерт «Чужі ювілеї».
18.30 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН. Епіцентр.
20.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Тупий і ще тупіший».
22.15 Прихована камера.
23.10 Бокс по-справжньому. Кріс Берд — Фрес Окендо.
00.15 Худ. фільм «Оголені тіла».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Погода.
06.05 Худ. фільм «Бонні і Клайд».
07.40 Академія сміху.
08.00 Мультфільми.
08.35 Концерт «Найкращі у «Академії сміху».
09.40 Прокинься і співай.
10.35 Караоке на майдані.
11.15 Все для тебе.
11.55 Мелорама.
12.40 Інтелект-шоу «LG-Еврика».
13.30 Худ. фільм «Брат».
15.20 КВК-2003. Вища ліга.
17.35 Худ. фільм «Зять».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ. фільм «Брат-2».
23.15 Худ. фільм «Розірвана завіса».
01.35 Погода.
01.40 Худ. фільм «Паперовий місяць».
04.50 Науково-популярний тележурнал.
05.40 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.10 Худ. фільм «Найманець».
06.20 Серіал «Найтмен».
06.35, 07.25 Погода.
06.40 Серіал «Найтмен».
07.30 Мультсеріал «Капітан Сіміан».
07.55 Мультсеріал «Харрікени».
08.20 Серіал «Найгірша відьма».
08.50 Худ. фільм «Принцеса на горошині».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.25 Коронна страва.
11.05 Квартирне питання.
11.55 Галопом по Європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Найтмен».
13.55 Худ. фільм «В облозі».
15.45 Концертна програма.
18.00 «Докладно» з Д. Кисельовим.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Смугастий рейс».
20.45 Худ. фільм «Клієнт».
23.00 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.35 Спортпрогноз.
23.40 Худ. фільм «Нікуди сховатись».
01.45 Худ. фільм «Скарбничка».
04.10 Серіал «Найтмен».

СТБ

06.35 Серіал «Суто англійські вбивства». Худ. фільм «Смерть і сни».
07.30 Худ. фільм «Солдат жовтогарячої країни».
09.35 Прогноз погоди.
09.40 Ні пуху ні пера.
10.00 На перший погляд. Ізраїль.
10.25 Прогноз погоди.
10.30 Худ. фільм «Джонні і Клайд».
12.15 Дім.
13.10 Худ. фільм «Клуб викрадачів».
15.05 Худ. фільм «Субота і неділя».
15.30 Колія.
15.50 Італійський футбол. Серія «А». «Лаціо» — «Парма».
18.00 Автостиль.
18.20 Худ. фільм «Поле битви — Земля».
20.35 Прогноз погоди.
20.40 Бізнес-студія.
21.20 Італійський футбол. Серія «А». «Ювентус» — «Рома».
23.30 Дім.
00.30 Худ. фільм «Масажистка».
02.15 Італійський футбол. Серія «А». «Лаціо» — «Парма».

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Церква Христова.
08.10 Телепузики.
08.35 Мультфільм «Каспер і янголи».
09.00 Серіал «Завойовник Зім».
09.30 Серіал «Нові пригоди сімейки Аддамсів».
09.55 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.35 Мультфільм «Таємниця третьої планети».
11.30 Худ. фільм «Патериця чарівника».
13.10 Серіал «Індіана Джонс. Пристрасть на все життя».
15.00 Худ. фільм «Іван Васильович змінює професію».
16.45 Худ. фільм «Нічний патруль».
18.30 Спецрепортер.
18.50 Погода.
19.00 Худ. фільм «Головний постріл, або Найманий убивця із школи Гросс Принт».
21.10 Худ. фільм «Біжи».
23.05 Гол!
00.15 Худ. фільм «Велика надія білих».
02.00 Серіал «Індіана Джонс. Пристрасть на все життя».
03.25 Худ. фільм «Нічний патруль».
04.50 Худ. фільм «Біжи».
06.15 Мультфільм.

ГРТ

07.00, 09.00, 11.00, 17.00 Новини.
07.15 Худ. фільм «Спокуса Дон-Жуана».
08.40 «Єралаш».
09.15, 02.45 Док. фільм «Коли козаки плачуть».
09.45 Дог-шоу.
10.30 Комедійний коктейль.
11.10 Непутні нотатки.
11.35, 05.50 Доки всі вдома.
12.10, 04.45 У світі тварин.
12.55, 02.00 Дачники.
13.50, 05.25 Сміхопанорама.
14.20, 06.20 Клуб мандрівників.
15.05 КВК. Кращі ігри минулих років.
17.00 Часи.
18.05 Худ. фільм «Чокнуті».
20.00 Час.
20.45 Худ. фільм «Зозуля».
22.45 Творчий вечір І. Моїсеєва.
00.10 Худ. фільм «На Дерибасівській гарна погода, або На Брайтон-Біч знову йдуть дощі».
03.15 КВК. Кращі ігри минулого років.

РТР

05.00 Худ. фільм «Таємниця корабельного годинника».
06.10 Мультфільм «Обережно, мавпочки!».
06.20 Дитячий телесеріал «Дракоша і компанія».
06.45 Світ на межі.
07.10 Військова програма.
07.30 Студія «Здоров'я».
08.05 ТБ Бінго-шоу.
08.25 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
09.05 «Містечко». Дайджест.
09.40 Сто до одного.
10.30 Навколо світу.
11.25 Діалоги про тварин.
12.15 Парламентський час.
13.00 Вісті.
13.20 Святковий концерт.
15.10 Форт Боярд.
16.50 Худ. фільм «Ведмежий поцілунок».
18.50 У «Містечку».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Спеціальний кореспондент.
20.35 Худ. фільм «Люди в чорному».
22.30 Худ. фільм «Земля тигра».
00.35 Худ. фільм «Розпутнє життя Жерара Флока».
02.15 Серіал «Сім днів».
03.05 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.40 Худ. фільм «На вас очікує громадянка Никанорова».
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.10 Погода на завтра.
07.20 Дитячий ранок на НТБ. «Блакитне дерево».
07.55 Мультфільм «Чебурашка».
08.15 Лотерея «Куля удачі».
08.30 «Їмо вдома» з Ю. Висоцькою.
09.05 Рослинне життя.
09.45 Військова справа.
10.15 Апельсиновий сік.
10.50 Граємо в «Кено».
10.55 Погода на завтра.
11.15 Усе відразу!
12.00 Худ. фільм «Фантомас проти Скотланд-Ярду».
13.55 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Їхні вдачі.
16.10 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Клятва Гіппократа». Частина 2.
17.10 Злочин у стилі модерн. «Смерть у Венеції».
17.45 Худ. фільм «Соммерсбі».
20.00 Нещодавно.
21.30 Фактор страху.
22.30 Серіал «Безсмертний».
00.15 Щоденник Ліги чемпіонів.
00.45 Ледача ніч.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Програма друкується з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

у **МОРІ** інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

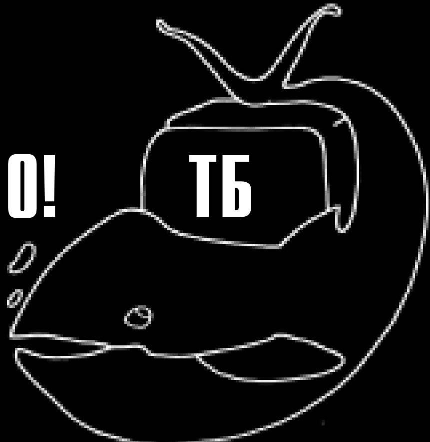

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 15 — 21 ВЕРЕСНЯ

АНОНСИ

Танці в «Блакитній ігуані»

ICTV, понеділок, 22.10

Драма. Фільм-імпровізація про важкі будні американських стриптизерок. Режисер дав повну свободу акторкам, які виконують головні ролі, придумати історії своїх героїнь на власний розсуд... Вони щоночі виходять танцювати у стрип-клубі «Блакитна ігуана». Протягом тижня, про який оповідає фільм, Ейнджел намагається всиновити дитину; Джасмін, котра крадькома пише вірші, зустрічає своє кохання на поетичному вечорі і відразу його втрачає; Джо стикається з проблемою незапланованої вагітності; Стормі наздоганяє її жахливе минуле; Джессі намагається влаштувати свою долю, не поступившись мрією. Однак немає щастя в «Блакитній ігуані» — лише розбиті мрії та надії...

Реж. Майкл Редфорд. У ролях: Деріл Ханна, Володимир Машков, Дженніфер Тіллі, Шарлотт Еєнна, Шила Келлі.

Деріл Ханна

Зниклі серед живих

Новий канал, понеділок, 21.30

Опергруппа розслідує злочини, пов'язані з викраденням автомобілів і убивством. Причетним до них виявляється молодий таксист Євген Хілков. Але слідчим вдається з'ясувати, що хлопця втягнув у злочинну гру запеклий злодій і убивця...

Реж. В. Фетін. У ролях: П. Кадочников, Е. Романов, О. Дем'яненко, М. Долгінін, С. Іванов.

Крізь горизонт

ICTV, середа, 00.50

Фантастика. 2047 рік. Рятувальний космічний корабель летить через простори Всесвіту, щоб дізнатись, що трапилось з екіпажем першого зорельоту «Івент Хорайзон», створеного для мандрівок з надсвітловою швидкістю і безслідно зниклого у першому польоті. Несподівано зорельот було знайдено біля планети Нептун. Крок за кроком, знаходячи відповіді на свої запитання, команда починає відчувати страх і жах, глибина яких співмірна лише з безкраїми просторами космосу...

Лоуренс Фішберн

Реж. Пол Андерсон. У ролях: Лоуренс Фішберн, Сем Нілл, Ноа Хантлі, Річард Тімоті Джоунс, Холлі Чент.

Отрути, або Всесвітня історія отруєнь

ГРТ. Всесвітня мережа, четвер, 02.40

Трагікомічна фантасмагорія. Москва, 2000 рік. Слюсар Арнольд відбиває по-сусідськи дружину в актора Олега Волкова. «Рогатий» Олег вирішує напитися в найближчому барі, де зустрічає звичайного пенсіонера Прохорова. Мудрий старий пропонує постраждалому простий спосіб помсти — отруїти кривдників. І одразу все закрутилося, час пішов назад до великих отруйників всіх епох і народів...

Реж. К. Шахназаров. У ролях: І. Акрачков, Ж. Дубанова, О. Баширов, О. Басилашвілі, Л. Касаткіна.

Жага смерті–3

Інтер, п'ятниця, 23.45

Бойовик. Цього разу герой переслідує банду наркодільців і покидьків на вулицях Нью-Йорка з використанням середнього озброєння, окрилений помститися за свого друга...

Реж. М. Уїннер. У ролях: Ч. Бронсон, Д. Раффін, Ед Лаутер, М. Белсом.

«Ізидь!»

ГРТ. Всесвітня мережа, п'ятниця, 14.15

Трагікомедія за мотивами творів Шолом-Алейхема, О. Купріна, Й. Бабеля. Мотл Рабінович відзначав відкриття своєї маленької справи. Село Антонівка гуляло весело, не підозрюючи про наближення лиха. По-російськи хмільне, по-українськи хлібосільне, по-єврейськи іронічне, гульбище вселяло надію, що нічого поганого не станеться.

Реж. Д. Астрахан. У ролях: О. Мегвинетухуцесі, Е. Анісімова, Т. Кузнєцова.

За даними карного розшуку

ICTV, п'ятниця, 02.15

Детектив. У складний для країни час воєнних років роботи в карному розшуці аж ніяк не поменшало. Пригодницький фільм з інтригуючим сюжетом і серією загадкових убивств.

Реж. Валерій Михайловський. У ролях: Леонід Нєвєдомський, Олександр Соловйов, Олексій Ейбоженко.

Леонід Нєвєдомський

Солдат жовтогарячої країни

СТБ, субота, 16.30

Історико-пригодницький фільм. «Жовтогарячими» називають солдатів Голландії за національним кольором королівства. Ця сувора драма розповідає про шістьох студентів університету, чиє безтурботне існування було перервано окупацією Нідерландів німецькою армією під час другої світової війни.

Реж. П. Верховен. У ролях: Р. Хауер, П. Фабер, Ю. Краббе, Д. де Лінт.

Тупий і ще тупіший

Канал «1+1», неділя, 20.15

Комедія. Кажуть, що цей фільм — свого роду тест для людства: якщо комусь вдалося не посміхнутися, тому можна справді ставити діагноз.

Реж. П. Фареллі. У ролях: Дж. Керрі, Дж. Деніельс, Л. Холлі, М. Старр, Т. Гарр.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера». Профілактика передавача до 14.00

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

15.00 Новини.
15.20 Зірки, на сцену! ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.05 Резонанс.
17.25 Грані пізнання.
18.00 Україна: день за днем.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 1 «Настуня».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.05 Наш футбол.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Єгетера.
01.45 Серіал «Роксолана». Фільм 1. «Настуня».
02.35 Патрік Брюель.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Крихітка.
12.45 Хіт-базар.
13.10 Наодинці з музикою.
13.20 Медичний центр «Довіра».
13.25 Музичні історії.
13.45 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

З 07.00 до 12.00 — Профілактика.

14.00 Великі історії. Серіал «Ідіот».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристреліть мене».
16.00 Серіал «Та невже?». 1 серія.
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Аншлаг, аншлаг.
18.30 Чекай на мене.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильева».
21.20 Серіал «На розі біля Патріарших-3». 1 серія.
22.20 «Документ». Док. фільм «Вісь зла-3».
23.40 ТСН.
00.00 Худ. фільм «Випробування».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

ПРОФІЛАКТИКА до 14.00

14.00 ВВС. Жива природа.
15.00 Новини.
15.05 «Нерозділений спадок». Справжній детектив.
15.40 Концерт «Золота колекція».
17.40 Народна платформа.
17.45 Худ. фільм «Кавказька рулетка».
18.00 Новини.
19.20 Кримінал.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «По той бік вовків».
21.35 Серіал «Люди і тіні-2».
22.30 На лінії вогню. «Зробити репортаж і повернутися живим».
23.05 Проект F.
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Серіал «Менн і машина».
01.20 Серіал «Ніхто не досконалий».
02.05 Погода.
02.15 Худ. фільм «Ринг».
03.40 Науково-популярний тележурнал.
04.30 Серіал «Знедолені».

ICTV

З 5.00 ДО 14.00 НА КАНАЛІ ПРОВОДЯТЬСЯ ПРОФІЛАКТИЧНІ РОБОТИ

14.00 Мультфільм.
14.10 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
14.35 Мультсеріал «Мумії живі».
15.00 Мультсеріал «Де знаходиться Кармен Дієго?».
15.25 Серіал «Привіт, новачок!».
15.55 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Серіал «Комедійний коктейль».
19.50 Худ. фільм «Універсальний солдат-2».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Танці в «Блакитній ігуані».
00.25 «Третя зміна» представляє: серіал «Людина-невидимка»;
01.20 Худ. фільм «Щелепи. Помста»;
02.55 Худ. фільм «Юркові світанки». 1 серія.

СТБ

Профілактика до 16.00

16.05 Х-пансія.
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.40 Рослинне життя.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
23.10 Чемпіонат України із стриптизу (м. Сімферополь).
00.40 Автостиль.
01.00 Ні хвоста ні луски.
01.20 Прогноз погоди.
01.25 Серіал «Комісар Монтельбано».
02.30 Худ. фільм «Подвійне життя».
04.05 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

Профілактика до 14.00

14.00 Репортер.
14.10 Легкі новини.
14.10 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
14.55 Мультсеріал «Пуччіні».
15.25 Мультсеріал «КітПес».
15.50 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.15 Серіал «Бунтівний шлях».
17.10 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.15 Спорт.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Кобра-11».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.15 Легкі новини.
21.30 Худ. фільм «Зниклі серед живих».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Серіал «Неш Бріджес».
00.45 Служба розшуку дітей.
00.55 Спецрепортер.

ГРТ

Профілактика на каналі до 11.00

11.00, 14.00, 17.00 Новини.
11.15 Худ. фільм «Приходьте завтра».
13.00, 02.00 Місто жінок.
14.15, 01.10 Серіал «Самозванці».
15.20 Док. фільм «Загибель у братерських обіймах».
16.00, 03.35 Серіал «Берег мрії».
17.30, 04.20 Велике прання.
18.30, 03.05 «Як добре бути генералом». М. Танич.
19.00 Чекай на мене.
20.00 Час.
20.30 Серіал «Дві долі».
21.35 Худ. фільм «Я люблю».
22.55 Сантьяго-Чилі. Тридцять років потому.
23.55 Нічний «Час».
00.20 Зірки ефіру.
00.45 Російський екстрим.
05.05 Серіал «Салон краси».
05.55 Серіал «Інспектор Деррик».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Втриматись неможливо».
09.40 У «Містечку».
09.50 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Крутий маршрут.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бригада».
17.10 Серіал «Ундина».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 1 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького». «Куля для повпреда». 1 серія.
22.00 Вісті+.
22.20 Моя срібна куля. В. Листьєв.
23.15 Вісті. Чергова частина.
23.30 Народний артист.
23.40 Футбол Росії.
00.15 Сінеманія.
00.45 Худ. фільм «Тариф на місячне світло».
02.15 Дорожній патруль.
02.30 Канал «Євроньюс».
03.45 Вісті. Чергова частина.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.45 Особистий внесок.
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Злочин у стилі модерн. «Полонез навколо Огинського».
09.55 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Пастка». Частина 1.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.15 Сьогодні.
11.30 Професія — репортер.
11.50 Країна порад.
12.35 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Пастка». Частина 2.
13.45 По праву.
14.35 Принцип доміно.
16.25 Подарунки від Михайла Танича на честь його ювілею.
17.25 Увага! Розшук.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4». «П'ята влада».
19.50 Серіал «Чорний ворон».
21.00 Країна і світ.
21.35 Червона стріла.
21.55 Серіал «Клан Сопрано».
23.45 Гордон.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 12.35, 15.10, 22.30, 01.20 Погода.
09.15 Служба розшуку дітей.
09.20 Зірки, на сцену!
09.50 Я здивую світ.
10.20 Автопілот.
10.40 Інновація.
10.55 Подружки.
11.20 Хто в домі хазяїн?
11.45 Спорт і ми.
12.15 Панорама (з англ. субтитрами).
12.40 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
13.10 Край.
13.35 «Classic-прем'єр» з Т. Мілeнiною.
14.05 Для тих, хто вдома.
14.25 Характер.
14.50 Відеозамальовка «Ліси Кінбурну».
15.00 Новини.
15.15 Парламентський вісник.
16.00 Мистецький альманах «Дзеркало».
16.30 Чемпіонат Європи-2003 з волейболу серед жінок. Збірна України — збірна Болгарії.
18.00 Щоденник фестивалю «Море друзів».
18.10 Світ. Огляд.
18.35 Вікно в Америку.
19.00 Новини.
19.05 КВН. Вища ліга. Літній кубок.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».
22.35 Така мода.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє...

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Прописи.
10.25 Чітко і ясно.
11.00 Пенсійна реформа.
11.30 Людина і закон.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Приймальня столичної влади.
12.40 Крихітка.
13.00 Життя без болю.
13.10 Корисна розмова.
13.20 Лікар Роман Довженко рекомендує.
13.25 До дня фармацевтичного працівника.
13.45 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
07.55 Поле чудес.
09.00 Ранок з Кирковим.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультфільм «101 далматинець».
15.00 Серіал «Прогулянки з печерними людьми». 3 серія.
15.40 Прихована камера.
16.35 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Нічого не бачу, нічого не чую».
18.30 Жарт за жартом.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Концерт «Чужі ювілеї».
22.25 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Прибульці в Америці».
00.05 Худ. фільм «Подвійна ставка».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Погода.
06.05 Серіал «Земля-2».
07.35 Моя сім'я.
08.25 Планета здоров'я.
09.05 Смачно з Б. Бурдою.
09.45 Бадьорого ранку!
10.25 Камера сміху.
11.05 Перехрестя кохання.
12.00 Друга половина.
13.00 «Злочин за сценарієм». Справжній детектив.
13.40 Мультфільм «12 подвигів Астерікса».
15.20 Худ. фільм «Бонні і Клайд».
17.20 Академія сміху.
18.00 Худ. фільм «Брат».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 КВК-2003. Вища ліга.
22.50 Худ. фільм «Історія про нас».
00.35 Погода.
00.40 Худ. фільм «Останній ізгой».
02.20 Худ. фільм «Нічний крик».
03.50 Науково-популярний тележурнал.
04.35 Мультфільм «12 подвигів Астерікса».

ICTV

05.35 Худ. фільм «Невгамовні».
07.05, 07.40 Погода.
07.10 Перехрестя.
07.45 Мультфільм «Гидке каченя».
08.35 Худ. фільм «Найманець».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.15 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
10.50 Худ. фільм «Невгамовні».
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Найтмен».
13.50 Худ. фільм «За даними карного розшуку».
15.15 Худ. фільм «Тарзан у Манхеттені».
16.55 Галопом по Європах.
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Захоплення».
21.05 Концерт «Здрастуй, літо... здрастуй, осінь».

Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік.

23.20 Сторінками тележурналу «Плейбой».
23.55 Худ. фільм «Пристрасна помста».
01.25 Худ. фільм «Клієнт».
04.05 Худ. фільм «Дрібниці життя».

СТБ

06.30 Час «К».
06.55 Серіал «Суто англійські вбивства». Худ. фільм «Смерть і сни».
07.55 Прогноз погоди.
08.00 Худ. фільм «Остання справа Вареного».
09.25 Прогноз погоди.
09.30 Домовик.
09.45 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.25 Док. серіал «Світ дикої природи».
10.55 Х-пансія.
11.15 Дім.
12.10 Прогноз погоди.
12.15 Живе кіно.
12.30 Худ. фільм «Лимонадний Джо».
14.15 Рейс.
14.35 Серіал «Суто англійські вбивства». Худ. фільм «Смерть і сни».
16.30 Худ. фільм «Солдат жовтогарячої країни».
18.50 Худ. фільм «Клуб викрадачів».
20.45 «Вікна». Новини+погода.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Диявол і пані «Д».
00.00 Худ. фільм «Дискосвині».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Телепузики.
08.30 Мультфільм «Каспер і янголи».
08.55 Мультсеріал «Завойовник Зім».
09.30 Серіал «Кібердівчина».
10.00 Посміхніться. Вас знімають!
10.35 Флеш-екстрим.
10.45 За гроші.
11.25 Мультфільм.
12.00, 13.30 Світ індійського кіно. Худ. фільм «Так, я теж люблю тебе».
12.55 Запитайте у лікаря.
15.50 Худ. фільм «Філадельфійський експеримент».
17.35 Богатирські ігри.
18.30 Репортер.
18.45 Погода.
19.00 Худ. фільм «Іван Васильович змінює професію».
21.00 Фактор страху.
22.00 Худ. фільм «Заручники в Коста-Ріці».
23.50 Худ. фільм «Повернення на «.
01.35 Худ. фільм «Філадельфійський експеримент».
03.10 Худ. фільм «Заручники в Коста-Ріці».
04.45 Худ. фільм «Так, я теж люблю тебе».

ГРТ

07.00, 09.00, 11.00, 17.00 Новини.
07.15, 02.10 Серіал «Вавилонська вежа».
09.15, 06.15 Гафт на ім'я Олевтин.
10.05 Здоров'я.
11.10 Поле чудес.
12.20 Смак.
12.40 Подорожі натураліста.
13.10, 05.35 Повернення додому.
13.55 Док. фільм «Кармадон. Рік потому».
14.45, 04.55 Людина і закон.
15.35 Худ. фільм «Виховання жорстокості в жінок і собак».
18.45 Мультфільм.
18.55 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.25 Розіграш.
21.50 Жарт за жартом.
22.50 Худ. фільм «Дещо із кунг-фу».
00.40 Худ. фільм «Тривожний місяць вересень».
04.40 Серіал «Салон краси».

РТР

05.00 Худ. фільм «Піна».
06.20 Дитячий серіал «Дракоша і компанія».
06.45 Золотий ключ.
07.05 Російське лото.
07.35 Мультфільми «Як мавпочки обідали», «Мавпочки і грабіжники».
07.50 Велика перерва.
08.15 «Ха». Маленькі комедії.
08.30 Ранкова пошта.
09.05 Не скуЧАЙ!
10.00 Сам собі режисер.
11.00 Крутий маршрут.
12.00 У пошуках пригод.
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Дівчина без адреси».
15.00 Худ. фільм «Невиправний».
17.00 Кімната сміху.
18.00 Друга половина.
19.00 Вісті.
19.25 Клуб «Театр+ТБ».
21.20 Міжнародне спортивне шоу «Московський виклик».
00.45 Худ. фільм «Спасибі за шоколад».
02.40 Серіал «Клоун».
03.35 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.15 Худ. фільм «Бум-2».
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Погода на завтра.
07.20 Дитячий ранок на НТБ. «Вулиця Сезам».
07.45 Та-ра-рам!
07.55 Без рецепта.
08.30 Оглядач.
09.05 Кулінарний поєдинок.
09.55 Квартирне питання.
10.50 Лото «6 із 49».
10.55 Погода на завтра.
11.15 «Дикий світ». Експедиція Т. Баженова.
12.00 Худ. фільм «Акція».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
16.00 Серіал «Агент національної безпеки-3». «Клятва Гіппократа». Частина 1.
17.05 Новітня історія: війна в скляниці.
18.00 Особистий внесок.
19.00 Худ. фільм «Стриптиз».
21.25 Худ. фільм «Час убивати».
00.20 Нічні музи.
00.50 «Стиль від...» Ренати Литвинової.
01.00 Просто цирк.
01.30 Про дизайн.
02.00 Серіал «За межею можливого».

АНОНС

Захоплення

ICTV, субота, 19.05

Стівен Сігал

Бойовик. Ні, ви тільки подумайте! Для підняття бойового духу американських військових моряків запрошують рок-музикантів! Ця любов американських військових до рок-музики дорого їм коштувала. На лінкор «Міссурі», озброєний ядерними ракетами, під виглядом музикантів проникають терористи, які небайдужі... до ядерної зброї. Терористи вбивають більшу частину екіпажу, але не кока, якого, звісна річ, грає Стівен Сігал. Колишній офіцер спецслужб, звільнений за неповагу до старших за званням, Кейсі Райбек (самотужки!) не дозволить терористам здійснити їхні підступні плани.

Реж. Ендрю Девіс. У ролях: Стівен Сігал, Томмі Лі Джонс, Гері Б'юзі, Еріка Еленіак, Колм Міні.

№ 170 (3170) ГОЛОС УКРАЇНИ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.05, 15.50, 17.55, 21.45, 01.20 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Ф. Шопен. Вальси.
10.45 Служба розшуку дітей.
11.00 Новини.
11.10 Для тих, хто вдома.
11.25 Модна лінія.
11.50 Наша мова.
12.05 Вітаємо вас...
12.30 Новини. Спецвипуск. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.30 Від сузір'я до сузір'я.
16.00 Серіал «Все кльово».
16.45 Освітянські новини.
16.55 Закон є закон.
17.05 Під егідою Кадуцея.
17.30 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк.
18.00 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком.
18.30 Фаза.
18.50 Діловий світ.
19.00 Футбол. Чемпіонат України. «Оболонь» (Київ) — «Шахтар» (Донецьк). У перерві — Новини.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.00 Щоденник фестивалю «Море друзів».
22.10 Бути жінкою.
22.30 Милосердя.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 У світі єдиноборств.
01.25 Худ. фільм «Неприступна».
03.05 Осіннє рандеву. Перший міжнародний фестиваль-конкурс українського романсу. Частина 2.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 «Бачу землю». Есе В. Скуратівського. Україна і Росія. Частина 3.
10.35 Грані пізнання. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 «Літературні силуети». Олександр Сизоненко. Частина 1. До ювілею письменника. «Автопортрет».
11.20 Прем'єра. «Вечір вокальної музики». Стефанія Довгань. Частина 2.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Конкурент.
12.40 На своїй землі .
13.10 Мультфільм.
13.20 Лікар Роман Довженко рекомендує.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
09.00 Серіал «Сильні ліки».
14.00 Серіал «На розі біля Патріарших-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристреліть мене».
16.00 Серіал «Та невже?».
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любительська приватного розшуку Даша Васильєва».
18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Поле чудес.
21.25 Серіал «Менти-4».
22.25 Перший мільйон.
23.25 ТСН.
23.45 Венеціанський фестиваль 2003 року.
00.35 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Камера сміху.
07.00 Новини.
07.05 Мультфільми.
07.30 Спецпроект «Париж-Афіни. Зворотний відлік».
08.00 Новини.
08.20 Серіал «Люди і тіні-2».
09.00 Новини.
09.20 Серіал «Темна конячка».
10.10 Уроки гарної поведінки.
10.25 Дискавері. Коннекшнс.
11.00 Афера.
12.00 Новини.
12.15 Інтелект-шоу «LG-Еврика».
13.10 Серіал «Пекло в раю».
13.55 Велике прання.
14.55 Кіноартек.
15.00 Новини.
15.35 Мультфільми.
15.45 Серіал «По той бік вовків».
16.45 Серіал «Троє проти всіх».
17.35 N-кілометр.
17.55 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.55 Друга половина.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Концерт М. Задорнова «Сміхоподопомога 03».
21.55 Худ. фільм «Небезпечний рейс».
23.45 Худ. фільм «Жага смерті-3».
01.20 Погода.
01.30 Худ. фільм «Незбагненний жах».
02.55 Худ. фільм «Брудні історії королеви».
04.15 Худ. фільм «Небезпечний рейс».
05.40 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55, 09.05 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.01 Худ. фільм «Двійник».
12.45 Факти. День.
13.05 Серіал «Людина-невидимка».
14.00 Мультфільм.
14.10 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейвори».
14.35 Мультсеріал «Мумії живі».
15.00 Мультсеріал «Де знаходиться Кармен Дієго?».
15.25 Серіал «Привіт, новачок!».
15.55 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.45 Худ. фільм «Тарзан у Манхеттені».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Чотирнадцять кольорів райдуги».
Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік.
00.10 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.45 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Пристрасна помста»;
02.15 Худ фільм «За даними карного розшуку»; Худ. фільм «Не збуди в собі Каїна»; Каламбур.

СТБ

06.30 Найбільші злочини і судові процеси XX століття.
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Тату, я звільню тебе».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Живе кіно.
08.40 «Вікна». Столиця.
08.50 Маски-шоу. Найкраще.
09.20 Серіал «Чортеня».
10.15 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
11.10 Дім.
12.05 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «В ім'я отця і сина».
15.15 Серіал «Тату, я звільню тебе».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.35 Час «К».
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ. фільм «Війна без правил».
21.00 Дім.
22.00 Чемпіонат України із стриптизу (м. Одеса).
23.30 Худ. фільм «Поцілуй небеса».
01.35 Прогноз погоди.
01.40 Серіал «Комісар Монтельбано».
02.45 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
04.45 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-11».
09.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
10.55 Життя прекрасне.
12.05 Серіал «Дикий янгол».
13.00 Репортер.
13.10 Худ. фільм «Чужі гроші».
15.00 Мультсеріал «Сильвестр і Твітті — детективи».
15.30 Мультсеріал «КітПес».
15.55 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.20 Серіал «Бунтівний шлях»
17.10 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Один за всіх.
20.25 Худ. фільм «Приватний детектив».
22.15 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Зона ночі.
01.05 Худ. фільм «Викрасти красуню».
02.35 Зона ночі.
02.40 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
03.30 Зона ночі.
03.35 Кунсткамера.
04.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
04.40 Худ. фільм «Викрасти красуню».
06.00 Зона ночі.
06.05 Худ. фільм «Чисте небо».

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новини.
07.15, 08.20 Добрий ранок!
09.20 Дог-шоу.
10.05, 19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.15 Серіал «Дві долі».
12.20, 02.45 Комедійний коктейль.
12.55, 00.55 Місто жінок.
14.15 Худ. фільм «Ізидь!».
16.00, 03.10 Серіал «Берег мрії».
17.30, 03.55 Велике прання.
18.30, 02.15 Доки всі вдома.
20.00 Час.
20.30 Поле чудес.
21.40 Концерт В. Шаїнського «Коли мої друзі зі мною».
00.00 Основний інстинкт.
04.40 Серіал «Салон краси».
05.35 Худ. фільм «Ізидь! «.

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 4 серія.
08.50 Кімната сміху.
09.50 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Мусульмани.
11.00 Вся Росія.
11.15 Москва-Мінськ.
11.30 Колосальне господарство.
11.50 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Шериф у законі». 2 серія.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Друга половина.
17.05 Серіал «Ундина».
18.00 Аншлаг.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Народний артист.
20.50 «Баби, уперед!». Концерт Олени Степаненко.
23.10 Худ. фільм «Оголена маха».
01.05 Дорожній патруль.
01.20 Гаряча десятка.
02.20 Серіал «Янголи Чарлі».
03.15 Серіал «Загублений світ».
04.00 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Чорний ворон».
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Без рецепта.
10.05 Фактор страху.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сьогодні.
11.30 Червона стріла.
11.50 Країна порад.
12.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4».
13.45 По праву.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Супершпигунки».
17.25 Національна безпека: загибель ескадри.
18.35 Свобода слова.
19.55 Худ. фільм «Інферно».
21.50 Супербокс. Анхель Манфріді — Вілсон Родрігес.
22.45 Худ. фільм «Відьма з Блера: фальшивка».
00.35 Серіал «За межею можливого».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
11.10, 15.50, 21.20, 01.20 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 1. «Настуня».
10.35 Служба розшуку дітей.
10.40 Дорогами України. Вінницька область.
11.00 Новини.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Перехрестя.
12.10 Урок німецької мови №2.
12.30 Вітаємо вас...
12.55 Абетка безпеки.
13.00 Автопілот.
13.25 Милосердя.
13.45 Духовний вісник.
14.05 Для тих, хто вдома.
14.20 Закон є закон.
14.25 Служба розшуку дітей.
14.30 Мультфільм на замовлення.
15.00 Новини.
15.15 Хто в домі хазяїн? ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.05 Закриття XI Всеукраїнських спортивних ігор.
17.40 Право.
18.00 Авторська програма Т. Метерчук «Межа».
18.20 Аудієнція. Прем'єр-міністр Малайзії Махатхір Мохамад.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 1 «Настуня».
20.25 Відеофільм «Земля, яку сходив Тарас».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Футбол. Ліга чемпіонів. «Мілан» (Італія) — «Аякс» (Голландія).
23.40-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд.
02.25 Серіал «Роксолана» Фільм 1. «Настуня».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Французька година. Урок французької мови № 3, наук.-поп. фільм, новини, кліпи. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 «Відлуння «Калинових островів — 2003». Фільм-призер «Сурб-Харч».
11.15 Прем'єра. «Кольорові асоціації Марії Банник».
11.30 Прем'єра. «Україна і світ музики». Частина 4.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Домашній доктор.
12.35 Історія однієї картини.
13.00 «Шлягер» представляє.
13.15 Медичний центр «Довіра».
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
09.00 Серіал «Сильні ліки».
14.00 Серіал «Агентство «На розі біля Патріарших-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристреліть мене».
16.00 Серіал «Та невже?». 2 серія.
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любительська приватного розшуку Даша Васильєва».
18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Любительська приватного розшуку Даша Васильєва».
21.20 Серіал «На розі біля Патріарших-3». 2 серія.
22.25 «Подвійний доказ» — тема «Розкол українського православ'я».
23.30 ТСН.
23.50 Служба розшуку дітей.
23.55 Серіал «Крадії».
00.45 Серіал «Агентство «Місячне сяйво-2».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.00 Новини.
07.05 Науково-популярний тележурнал.
07.40 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Люди і тіні-2».
09.00 Новини.
09.20 Смачно з Б. Бурдою.
10.00 Абетка-малятко.
10.05 Арифметика-малятко.
10.15 Мультфільми.
10.25 Сім'я від А до Я.
10.55 Дискавері. Коннекшнс.
12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло в раю».
13.50 Велике прання.
14.50 Серіал «Фадж».
15.00 Новини.
15.25 На лінії вогню. «Зробити репортаж і повернутися живим».
16.00 Серіал «По той бік вовків».
17.00 Серіал «Троє проти всіх».
17.50 Народна платформа.
17.55 Серіал «Сімейні пута»
18.00 Новини.
19.00 Серіал «Темна конячка».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «По той бік вовків».
21.35 Серіал «Люди і тіні-2».
22.40 Спецпроект «Три мільйони за Венеру».
23.20 Подробиці. Підсумки дня.
23.45 Перша експедиція.
00.45 Серіал «Менн і машина».
01.45 Серіал «Ніхто не досконалий».
02.30 Погода.
02.40 Худ. фільм «Крутіше не буває».
04.15 Серіал «Знедолені».
05.45 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55, 09.05 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Серіал «Комедійний коктейль».
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.05 Худ. фільм «Універсальний солдат-2».
12.45 Факти. День.
13.05 Серіал «Людина-невидимка».
14.00 Мультфільм.
14.10 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейвори».
14.35 Мультсеріал «Мумії живі».
15.00 Мультсеріал «Де знаходиться Кармен Дієго?».
15.25 Серіал «Привіт, новачок!».
15.55 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.50 Худ. фільм «Бойові роботи».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Щелепи. Помста».
23.55 «Третя зміна» представляє: серіал «Людина-невидимка»;
00.50 Худ. фільм «Будинок страху»; 02.20 Худ. фільм «Юркові світанки». 2 серія, Каламбур.

СТБ

06.30 Рослинне життя.
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Закохані серця».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Ви практично здорові.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.00 Маски-шоу. Найкраще.
09.30 Серіал «Чортеня».
10.25 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
11.25 Дім.
12.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.20 Серіал «Закохані серця».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.35 Найбільші злочини і судові процеси XX століття.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Подвійне життя».
23.50 Маски-шоу. Найкраще.
00.25 Серіал «Комісар Монтельбано».
01.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
03.00 Худ. фільм «Нічна земля».
04.35 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-11».
09.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
10.55 Життя прекрасне.
12.05 Серіал «Дикий янгол».
13.00 Репортер.
13.10 Худ. фільм «Зниклі серед живих».
14.50 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Пуччіні».
15.25 Мультсеріал «КітПес».
15.50 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.15 Серіал «Бунтівний шлях».
17.10 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Кобра-11».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «Між янголом і бісом».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.50 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.15 Худ. фільм «Брудна Мері, божевільний Ларрі».
02.45 Зона ночі.
02.55 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
03.45 Зона ночі.
03.50 Життя прекрасне.
04.30 Зона ночі.
04.35 Худ. фільм «Брудна Мері, божевільний Ларрі».
06.00 Мультфільм.

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новини.
07.15, 08.20 Добрий ранок!
09.05, 05.55 Серіал «Інспектор Деррик».
10.05, 19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.15, 20.30 Серіал «Дві долі».
12.20 «Як добре бути генералом». М. Танич.
13.00, 01.45 Місто жінок.
14.15, 00.55 Серіал «Самозванці».
15.20 Зірки ефіру.
16.00, 03.35 Серіал «Берег мрії».
17.30, 04.20 Велике прання.
18.30, 03.10 Кумири.
20.00 Час.
21.40 Серіал «Убивча сила».
22.50 Кримінальна Росія.
23.40 Нічний «Час».
00.00 На футболі.
00.30 Сканер.
02.40 Подорожі натураліста.
05.05 Серіал «Салон краси».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 1 серія.
08.50 Не скуЧАЙ!
09.50 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Серіал «Марш Турецького». «Куля для Повпреда». 1 серія.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бригада».
17.10 Серіал «Ундина».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 2 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Куля для Повпреда «. 2 серія.
22.00 Вісті+.
22.20 Розкрити і довести.
23.15 Вісті. Чергова частина.
23.30 Народний артист.
23.40 Худ. фільм «Дублер».
01.40 Дорожній патруль.
01.55 Серіал «Янголи Чарлі».
02.40 Серіал «Загублений світ».
03.25 Вісті. Чергова частина.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.55 Серіал «Чорний ворон».
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Нещодавно.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.35 Сьогодні.
11.30 Червона стріла.
11.50 Країна порад.
12.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4».
13.45 По праву.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Супершпигунки».
17.25 Територія виживання.
18.40 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4». «М'який вирок».
19.50 Серіал «Чорний ворон».
21.00 Країна і світ.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Реал» (Мадрид, Іспанія) — «Марсель» (Франція).
00.00 Гордон.
01.05 Кома: це правда.
01.35 Щоденник Ліги чемпіонів.

17 вересня ▼ СЕРЕДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 13.55, 15.50, 17.55, 21.45, 01.20 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 1 «Настуня».
10.35 Служба розшуку дітей.
10.40 Телефільм «Із сяєва років печальних».
11.00 Новини.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Авторська програма О. Савенка «Четверта влада».
12.10 Урок англійської мови №2.
12.30 Вітаємо вас...
13.05 «Сільський час» з К. Вороненко.
13.50 Абетка безпеки.
14.00 Для тих, хто вдома.
14.15 Закон є закон.
14.20 Служба розшуку дітей.
14.30 Відеофільм «Свою Україну любіть».
15.00 Новини.
15.15 Крок до зірок. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.05 Надзвичайна ситуація.
17.25 Телефон податкової — 007.
18.00 Есе В. Скуратівського «Бачу землю».
18.30 Зелений коридор.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.35 Телемарафон «Тарасова церква». Худ.-просвіт. фільм «Тарас Шевченко. Заповіт». Фільм 4.
20.30 Вечірня казка.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.30 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ) — «Локомотив» (Москва).
23.40-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд.
02.25 Міжнародний фестиваль «Амала-2002».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Німецька мова. Урок німецької мови №3, новини, кліпи.
10.45 Кам'яні мешканці Асканії Нова.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Прем'єра. «Діалог». Гр. Гладій, Н.Корнієнко.
11.25 «Немеркнучі зірки». «Ольга Басистюк». Фільм 2.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Світ авіації і туризму.
12.50 Люди і долі.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво-2».
09.00 Серіал «Сильні ліки».
14.00 Серіал «На розі біля Патріарших-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристрельте мене».
16.00 Серіал «Та невже?». 3 серія.
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва».
18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва».
21.20 Серіал «На розі біля Патріарших-3». 3 серія.
22.25 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.20 ТСН.
23.40 Служба розшуку дітей.
23.45 Серіал «Крадії».
00.45 Серіал «Агентство «Місячне сяйво-2».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Джентльмен-шоу.
07.00 Новини.
07.05 Караоке на майдані.
07.40 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Люди і тіні-2».
09.00 Новини.
09.25 Серіал «Темна конячка».
10.20 Абетка-малятко.
10.30 Арифметика-малятко.
10.35 Мультфільми.
10.55 Дискавері. Коннекшнс.
12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло в раю».
13.55 Велике прання.
14.50 Серіал «Фадж».
15.00 Новини.
15.25 Кримінал.
16.00 Серіал «По той бік вовків».
17.00 Серіал «Троє проти всіх».
17.50 Народна платформа.
17.55 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
19.00 Серіал «Темна конячка».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «По той бік вовків».
21.35 Серіал «Люди і тіні-2».
22.35 Золотий Гусак-шоу.
23.10 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
23.25 Подробиці. Підсумки дня.
23.50 Сплеск культури?
00.35 Серіал «Менн і машина».
02.15 Погода.
02.25 Худ. фільм «Ніхто не досконалий».
04.00 Серіал «Знедолені».
05.35 Мультфльми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55, 09.05 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.05 Худ. фільм «Бойові роботи».
12.45 Факти. День.
13.05 Серіал «Людина-невидимка».
14.00 Мультфільм.
14.10 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
14.35 Мультсеріал «Мумії живі».
15.00 Мультсеріал «Де Кармен Дієго?».
15.25 Серіал «Привіт, новачку!».
15.55 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.50 Худ. фільм «Пінг!».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Будинок страху».
23.55 «Третя зміна» представляє: серіал «Людина-невидимка»;
00.50 Худ. фільм «Крізь горизонт»;
02.30 Худ. фільм «Юркові світанки». 3 серія, Каламбур.

СТБ

06.30 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Тату, я звільню тебе».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.30 Х-пансія.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.00 Маски-шоу. Найкраще.
09.25 Серіал «Чортеня».
10.20 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
11.15 Дім.
12.10 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «В ім'я отця і сина».
15.15 Серіал «Тато, я звільню тебе».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.35 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Нічия земля».
23.55 Маски-шоу. Найкраще.
00.25 Погода.
00.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
01.35 Х-пансія.
01.55 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
03.45 Худ. фільм «Слідом маніяка».
05.20 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-ІІ».
09.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
10.55 Життя прекрасне.
12.05 Серіал «Дикий янгол».
13.00 Репортер.
13.10 Легкі новини.
13.11 Худ. фільм «Між янголом і бісом».
15.05 Мультсеріал «Пуччіні».
15.25 Мультсеріал «КітПес».
15.50 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.15 Серіал «Бунтівний шлях».
17.10 Серіал «Макс — янгол з пітьми»
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Кобра-ІІ».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.29 Легкі новини.
21.30 Худ. фільм «Стріла Купідона».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.50 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Служба розшуку дітей.
00.55 Зона ночі.
01.20 Худ. фільм «Ключі».
02.50 Зона ночі.
03.00 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
03.45 Зона ночі.
03.50 Життя прекрасне.
04.30 Зона ночі.
04.35 Худ. фільм «Ключі».
06.05 Мультсеріал «КітПес».

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новини.
07.15, 08.20 Добрий ранок!
08.55, 05.55 Серіал «Інспектор Деррик».
10.05, 19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.15, 20.30 Серіал «Дві долі».
12.20 Кумири.
12.55, 01.45 Місто жінок.
14.15, 00.55 Серіал «Самозванці».
15.20, 02.40 Сканер.
16.00, 03.35 Серіал «Берег мрії».
17.30, 04.20 Велике прання.
18.30, 03.05 Сміхопанорама.
20.00 Час.
21.40 Серіал «Убивча сила».
22.45 Док. серіал «Спецназ».
23.40 Нічний «Час».
0.00 Формула влади.
00.30 Крила.
05.05 Серіал «Салон краси».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 2 серія.
08.50 Сам собі режисер.
09.50 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Куля для повпреда». 2 серія.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бригада».
17.10 Серіал «Ундина».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 3 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Шериф у законі». 1 серія.
22.00 Вісті+.
22.20 «Авторитет» із Д. Кисельовим.
22.50 Вісті. Чергова частина.
23.05 Народний артист.
23.20 Худ. фільм «Наречена з Парижа».
01.00 Кіноскоп. Венеціанський кінофестиваль.
01.50 Дорожній патруль.
02.05 Серіал «Янголи Чарлі».
03.00 Серіал «Загублений світ».
03.45 Вісті. Чергова частина.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.55 Серіал «Чорний ворон».
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Рослинне життя.
10.05 Кулінарний поєдинок: дівчини-мрії.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.20 Сьогодні.
11.30 Професія — репортер.
11.50 Країна порад.
12.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4».
13.50 По праву.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Супершпигунки».
17.25 Щиросерде зізнання.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4». «Довго і щасливо».
19.50 Серіал «Чорний ворон».
21.00 Країна і світ.
21.35 Червона стріла.
21.55 Серіал «Клан Сопрано».
23.45 Гордон.
01.05 Ледача ніч.
01.45 Серіал «За межею можливого».

ЧЕТВЕР ▼ 18 вересня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 14.00, 15.50, 17.55, 21.45, 01.20 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 1 «Настуня».
10.35 Служба розшуку дітей.
10.40 Телфільм «Та не однаково мені».
11.00 Новини.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.40 Бути жінкою з Т. Назаровою.
12.05 Урок французької мови №2.
12.25 Вітаємо вас...
12.50 Телефортуна.
13.25 «Classic-прем'єр» з Т. Мiленiною.
13.55 Абетка безпеки.
14.05 Для тих, хто вдома.
14.20 Закон є закон.
14.25 Служба розшуку дітей.
14.30 Герої України. О. Боровик.
15.00 Новини.
15.25 Стара колекція. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.05 Подорож у дитинство.
17.30 Художня панорама. Частина 2.
18.00 Авторська програма Л. Лисенко «Не все так погано...».
18.30 Енергетичне поле.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.35 Телемарафон «Тарасова церква». Худ.-просвіт. фільм «Тарас Шевченко. Заповіт». Фільм 5.
20.20 Щоденник фестивалю «Море друзів».
20.35 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.05 Авторська програма О. Савенка «Четверта влада».
22.45 Експосвіт.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Телефільм-вистава «Назар Стодоля».
02.35 Осіннє рандеву. Перший міжнародний фестиваль-конкурс українського романсу. Частина 1.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Урок англійської мови №3.
10.30 Освітянські новини
10.40 Наша мова.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Життя і безсмертя книги.
11.30 Прем'єра. «Вечір вокальної музики». Стефанія Довгань. Частина 1.

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Київ діловий.
12.35 Естафета.
13.00 Ліки майбутнього.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
09.00 Серіал «Сильні ліки».
14.00 Серіал «На розі біля Патріарших-3».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристрельте мене».
16.00 Серіал «Та невже?».
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва».
18.30 Велике прання.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Серіал «Любителька приватного розшуку Даша Васильєва».
21.20 Серіал «На розі біля Патріарших-3». 4 серія.
22.20 «Я так думаю». «Таємниці бувальщини».
23.20 ТСН.
23.40 Служба розшуку дітей.
23.45 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».

ТРЕТІЙ КАНАЛ

06.00 Новини.
06.05 Прокинься і співай.
07.00 Новини.
07.05 Золотий Гусак-шоу.
07.40 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Люди і тіні-2».
09.00 Новини.
09.20 Серіал «Темна конячка».
10.15 Англійський алфавіт для дітей.
10.25 Все для тебе.
10.55 Дискавері. Коннекшнс.
12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло в раю».
13.55 Велике прання.
14.50 Серіал «Фадж».
15.00 Новини.
15.25 Спецпроект «Три мільйони за Венеру».
16.00 Серіал «По той бік вовків».
17.00 Серіал «Троє проти всіх».
17.50 Народна платформа.
17.55 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
19.00 Серіал «Темна конячка».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «По той бік вовків».
21.35 Серіал «Люди і тіні-2».
22.35 Перехрестя кохання.
00.40 Подробиці. Підсумки тижня.
00.05 Перша експедиція.
01.10 Серіал «Менн і машина».
02.40 Погода.
02.50 Худ. фільм «Хранитель дітей».
04.25 Серіал «Знедолені».
05.45 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.40 300 сек/год.
06.45 Серіал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00, 09.05 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Дівочі сльози.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».
11.05 Худ. фільм «Пінг!».
12.45 Факти. День.
13.05 Серіал «Людина-невидимка».
14.00 Мультфільм.
14.10 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
14.35 Мультсеріал «Мумії живі».
15.00 Мультсеріал «Де Кармен Дієго?».
15.25 Серіал «Привіт, новачку!».
15.55 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.40 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.45 Худ. фільм «Двійник».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Безмежний обрій».
00.00 «Третя зміна» представляє: серіал «Людина-невидимка»;
00.55 Худ. фільм «Чотирнадцять кольорів райдуги»;
02.40 Худ. фільм «Юркові світанки» 4 серія, Каламбур.

СТБ

06.30 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Тату, я звільню тебе».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 На перший погляд. Греція.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.00 Маски-шоу. Найкраще.
09.30 Серіал «Чортеня».
10.25 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
11.20 Дім.
12.15 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «В ім'я отця і сина».
15.15 Серіал «Тату, я звільню тебе».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.35 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 «Вікна». Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Худ. фільм «Слідом маніяка».
23.55 Маски-шоу. Найкраще.
00.25 Серіал «Комісар Монтельбано».
01.30 Прогноз погоди.
01.35 Живе кіно.
01.55 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».
03.35 Худ. фільм «Поцілуй небеса».
05.20 «Вікна» Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-ІІ».
09.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
10.55 Життя прекрасне.
12.05 Серіал «Дикий янгол».
13.00 Репортер.
13.10 Худ. фільм «Стріла Купідона».
15.00 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті — детективи».
15.25 Мультсеріал «КітПес».
15.50 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.15 Серіал «Бунтівний шлях».
17.10 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Кобра-ІІ».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «Чужі гроші».
23.15 Репортер.
23.30 Швидкий гол.
23.40 Погода.
23.50 Зона ночі.
23.55 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.40 Зона ночі.
01.05 Худ. фільм «Небезпечна правда».
02.35 Зона ночі.
02.45 Серіал «Макс — янгол з пітьми».
03.30 Зона ночі.
03.35 Життя прекрасне.
04.15 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
04.45 Зона ночі.
04.50 Худ. фільм «Небезпечна правда».

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новини.
07.15, 08.20 Добрий ранок!
09.00, 05.55 Серіал «Інспектор Деррик».
10.05, 19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.15, 20.30 Серіал «Дві долі».
12.20 Сміхопанорама.
13.00, 01.45 Місто жінок.
14.15, 00.55 Серіал «Самозванці».
15.20 Формула влади.
16.00, 04.20 Серіал «Берег мрії».
17.30 Велике прання.
18.30 Самі з вусами.
20.00 Час.
21.40 Серіал «Убивча сила».
22.50 Док. серіал «Спецназ».
23.40 Нічний «Час».
00.05 Д. Копперфілд. Викрита ілюзія.
00.30 Генії і лиходії.
02.40 Худ. фільм «Отрути, або Всесвітня історія отруєнь».
05.05 Серіал «Салон краси».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 3 серія.
08.50 Аншлаг.
09.50 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Шериф у законі». 1 серія.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Краще місто Землі».
15.30 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бригада».
17.10 Серіал «Ундина».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Серіал «Каменська-2». «Чоловічі ігри». 4 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Шериф у законі». 2 серія.
22.00 Вісті+.
22.20 Вісті. Чергова частина.
22.35 Народний артист.
22.45 Худ. фільм «Імперія сонця».
01.45 Дорожній патруль.
02.00 Серіал «Янголи Чарлі».
03.00 Серіал «Загублений світ».
03.45 Вісті. Чергова частина.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Чорний ворон».
09.00 Сьогодні ранком.
09.20 Погода на завтра.
09.25 «Жіночий погляд» О. Пушкіної.
10.00 Квартирне питання.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.10 Сьогодні.
11.30 Червона стріла.
11.50 Країна порад.
12.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4».
13.45 По праву.
14.35 Ток-шоу «Принцип доміно».
16.30 Серіал «Супершпигунки».
17.25 Професія-репортер.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів-4». «Щастить же людям».
19.45 Серіал «Чорний ворон».
21.00 Країна і світ.
21.35 Червона стріла.
21.55 До бар'єра!
23.35 Нічні музи.
00.05 «Стиль від...» Ренати Литвинова.
00.20 Нічна афіша.
00.35 Таке життя?
01.05 Серіал «За межею можливого».

ЧЕРКАЩИНА

Самі собі інвестори

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

«Наша справа — смачна страва» — під таким гаслом працює колектив ВАТ «Ірклiївський маслосирзавод», що в Чорнобаївському районі на Черкащині. Свою продукцію він відправляє не лише землякам, а й за кордон.

Перший крок

Ірклiїв — старовинне мальовниче село, в якому близько п'яти тисяч мешканців. Потрапити працювати на головне його підприємство — маслосирзавод — велика удача. Середня зарплата, понад 330 гривень, для села чималі гроші. Саме стільки платять в акціонерному товаристві.

— Шість років тому ми стояли на роздоріжжі, — поділився спогадами голова правління ВАТ Іван Лукович Манько — Підприємство потребувало серйозної реконструкції, а коштів на це — катма. Почали до нас їздити «сватальників». Пропонували інвестиції. Запрошували вступати до різноманітних асоціацій. Однак наші акціонери зібралися і вирішили: самі підніматимемо завод. Бо заїжджі бізнесмени м'яко стелять, та твердо потім буває спати.

«Керуй, Луковичу, — сказали заводчани. — Ти свій, ірклiївський, обрали тебе «батьком», тобі й довіряємо наводити лад».

Іван Манько до обрання директором багато років працював на підприємстві головним інженером. І знав його як свої п'ять пальців. До того ж за вдачею був обережним і передбачливим господарником. Перші кредити спрямував на оновлення виробництва і розширення зон молокозаготівлі. Сільгосппідприємства не лише Черкащини, а й сусідніх Полтавщини і Кіровоградщини відразу оцінили переваги ірклiївських заготовачів: добра ціна, вчасний розрахунок, технологічна допомога у молоковиробництві. Здавачів сировини побільшало вдвічі. А в акціонерному товаристві — працівників. За останні роки зі 180 робочих місць їх стало 450.

Європродукція і «гостинці»

Переобладнання заводу імпортними лініями удвічі збільшило випуск і урізноманітнило асортимент продукції. Сьогодні переробники випускають самих лише твердих сирів 12 видів, плавлених — 20. А ще — масло, ряжанку, майонез, сметану, кефір, йогурти. Високу смакову якість сирів «Козачок», «Гетьманський», «Ювілейний», «Ірклiївський» оцінили не лише в Україні, а й у Росії, Молдові, Придністров'ї. Торік у ті краї було відправлено і реалізовано понад 90 тонн продукції. Мають ірклiївці свої представництва в Республіці Крим, у Дніпропетровську, Кременчуці. Фірмові магазини у Києві та Черкасах. За торгівлю у столиці міський голова Олександр Омельченко оголосив акціонерному товариству з Ірклiєва подяку.

— Торік ми сплатили 5 мільйонів гривень податків, — підбив підсумок Іван Лукович. — Якби не такі великі бюджетні відрахування, ми мали б два мільйони чистого прибутку. І спрямували б їх на розширення виробництва. Нам ще є куди рости. Та й рідному селу потрібна допомога. Соромно сказати, що наш козацький Ірклiїв і досі не газифіковано.

Крім офіційних відрахувань, доводиться маслосирзаводу розплачуватися й «натурою». Про це вголос не прийнято говорити. Однак болячка торбоздирництва зайшла так далеко, що мовчати не можна. «Щодня наші автомагазини вирушають на десять базарів у різні області, — розповіли ірклiївські молочарі. — І щоразу потрібно готувати десять «пайків». Не привезеш — на базар не пустять. Що вже говорити про перевірялників, котрі роями ходять по заводу і чекають своїх «гостинців»...

— На якому переробному підприємстві Європи можна побачити таку принизливу картину, — докинув Іван Лукович.

Від сиру до саду

Про європейські молокозаводи голова правління ВАТ пригадав неспроста. Не раз буваючи, зокрема, у Східній Німеччині, зробив для себе такі висновки. Там, у сільській місцевості, не кинулися стрімголов реформувати свої «колгоспи». Навпаки, й після реформування зберегли, економічно зміцнили великі, тепер уже приватні, молочнотоварні комплекси. Тому у переробних підприємств немає проблем з сировинними зонами. І немає тисяч дрібних здавальників молока.

Три роки тому, зваживши свої можливості, акціонери взяли під своє крило чимале господарство в селі Комінтерн Чорнобаївського району. Цим самим зберегли і наростили молочне поголів'я. А собі створили надійне сировинне джерело. Нещодавно збанкрутував колись знаменитий держплемзавод «Старий Коврай». І знову переробники-молочарі підставили своє плече. Завдяки їхнім інвестиціям уціліли тваринницькі комплекси, племінна худоба. Господарство вчасно обсіялося провело догляд за посівами і впевнено дивиться у завтра. Незважаючи навіть на посуху. Бо там, де дотримуються технології, бездощів'я не страшне.

На самому маслосирзаводі продовжують упроваджувати технічні новації. І навколо нього — також. Цієї весни висаджено 300 яблунь за «голландською схемою». Восени площа збільшиться ще на 700 дерев. «Ми маємо не лише найкращий голландський сир, — жартують в Ірклiєві, — а й чудовий сад».

На всій території акціонерного товариства порядок. Відчувається господарське око. Біля адміністративного приміщення — море квітів. Нещодавно встановлені ажурні світильники, паркан з червоної цегли прикрасили центр Ірклiєва. «Неначе біля театру», — сказали діти, що поверталися зі школи.

На знімку: голова правління ВАТ «Ірклiївський маслосирзавод» Іван Манько.

СВЯТО

У другу неділю вересня черкасці святкуватимуть День міста і 717-ту річницю його заснування.

На знімках: на вулицях Черкас; пам'ятник літописному Бояну.

Професор, закоханий

*Опублікована в «Голосі України» інформація «Озон проти раку» викликала зливу відгуків читачів. Відповісти на їхні запитання ми попросили доктора технічних наук, професора Черкаського державного технологічного університету, керівника наукової школи «Нові озонні системи та природоохоронні комплекси» **Геннадія СТОЛЯРЕНКА**:*

— Отже, пане професоре, розкажіть, будь ласка, докладніше про вашу роботу в царині медицини. Зокрема, про вивчення впливу озону на ракові пухлини.

— Одразу дозвольте уточнити: наукова група нашого вузу спільно з онкологами досліджувала фрагменти злоякісних утворень, взятих лише у хворих на рак шлунка. Протягом року ми виконали понад тисячу експериментів із застосування озонної терапії та вивчення її впливу на онкологічні пухлини. Дослідження вели на громадських засадах на обладнанні університетської лабораторії. Незважаючи на брак фінансування, нам удалося розпочати розробку приладів для оперативного лікування раку реагентним окислювальним методом.

— У чому його суть?

— Злоякісна пухлина беззахисна. Під дією розчиненого озону вона легко руйнується і переходить в інший, емульсійний стан. Після цього за допомогою «шприців» емульсію можна «висмоктати», причому без хірургічного втручання. Нормальні, здорові клітини не пошкоджуються. Бо відбувається вибіркове руйнування онкологічних утворень. Це — немедикаментозний метод в озонотерапії та озоно-радикальній хірургії. Онкологи дали моєму методові характерну назву «м'яке опромінення».

— Які наступні кроки в цьому напрямі?

— Ми завершили лабораторні дослідження з руйнування злоякісних пухлин. Далі потрібно перевіряти метод на тваринах, проводити клінічні випробування озоно-радикальної блокади та руйнування ракових клітин. Після цього та створення медичних приладів із синтезу окислювача та інших інструментів можна говорити про впровадження винаходу в практику.

— Це досить довгий і тернистий шлях...

— У науці нічого миттєвого не буває. Утім, хоч як це банально звучить, коли б наша група мала

...Коли відкриє очі

З Олею Костенко, студенткою державного педагогічного університету імені М. Драгоманова, я познайомилася завдяки народному депутатові України Сергієві Терещуку. «Неодмінно напишіть про цю дівчину, — сказав він. — Вона дуже талановита і мужня людина...»

На околиці Корсуня-Шевченківського, біля білої із зеленими віконницями хати, палахкотять жоржини, жовтіють чорнобривці і безсмертники. Їх красу ніколи не бачила Оля. Вона народилася незрячою. Про навколишній світ дівчинці розповідали мама, старший брат, бабуся. А батько залишив сім'ю, коли Олі виповнилося три роки. Мама не стомлювалася возити доньку до найзнаменитіших офтальмологів країни. Однак після кожної консультації зоставалася лиш надія на диво...

— Оля зростала веселою, відкритою дівчинкою, — розповідала Віра Іванівна, поки моя героїня шукала у шафі свої улюблені книжки. — На вулиці вона гралася з однолітками, ходила на Рось купатися, навіть каталася на велосипеді. З шести років донька навчалася в Києві, в інтернаті для незрячих дітей. Після його закінчення — у Харкові, в гімназії. То були нелегкі часи. Адже для поїздок до Олі потрібні були чималі кошти. А в мене, вихователькі, самі розумієте які статки...

Допоміг дівчинці закінчити гімназію харківський бізнесмен Олексій Коноброцький, який родом з Корсунь-Шевченківського району. «Мені завжди в житті щастить на добрих

людей», — сказала Оля, коли почула розмову про чуйного земляка.

Після гімназії більшість випускників поїхала навчатися до Генічеська, у спеціалізоване училище, де незрячі набувають фаху медсестри-масажиста. Однак Оля марила університетом. Вона багато читала, цікавилася психологією, філософією, писала вірші. І мрія її здійснилася. Вона успішно склала іспити і стала студенткою дефектологічного факультету держуніверситету імені М. Драгоманова.

— Два роки навчання минули дуже швидко, — ділилася дівчина. — Мені цікаво «гризти» граніт науки. У мене чудові друзі. З ними я разом і в університеті, і в гуртожитку. І взагалі наша група — найкраща, найдружніша і найвеселіша. Навіть на всеуніверситетському конкурсі ми посіли перше місце...

Віра Іванівна сказала «по секрету», що навчається Оля дуже добре. За два студентські роки у її «заліковці» тільки «п'ятірки» і лиш чотири «четвірки».

Козак Мамай та брати січовики

Гупає, аж земля двигтить, тулумбас, озивається сурма. Їй вторить кобза — стрімко злітає вгору козацька пісня. То мов горлиця, журлива, то хвацька і жартівлива, то похідна, звитяжна. Співає козацтво. Про останнього кошового Війська Запорізького Калнишевського, про славних Морозенка і Богуна, про Максима Залізняка, невдаху-Ярему, про звабницю-шинкарку... Здається, немає початку і кінця козацьким думам, баладам, молитвам, маршам. Співає гурт авторської козацької пісні «Козак Мамай та брати січовики».

Створив нині добре відомий на Черкащині колектив письменник і композитор Микола Шапошник. Утім, його, заповзятливого отамана-характерника, кожен у нашому краї називає «козаком Мамаєм». Широко відомі також чудові солісти гурту Петро Осипенко, Володимир Чорнодуб, Анатолій Стоколос. Усі пісенні твори, котрі виконують «брати-січовики», написані Миколою Даниловичем. Скільки їх — двітри сотні чи більше, не знає навіть сам автор. Бо «вони народжуються, як твориться щодня Божий день».

Без «Козака Мамая та братів-січовиків» не обходиться жодне велике обласне свято. Полюбляють слухати самодіяльних артистів і в місті, і в селі. Бо створюють вони не тільки добрий настрій, а й піднімають дух, пробуджують національну гідність і гордість. «Спасибі доземне вам, браття, за повернуті пісні дідів-прадідів наших, — дякували козакам глядачі під час торішніх концертів на Кубані. — Слухали ми вас і серце щеміло і на очі наверталися сльози...»

На численних оглядах і фестивалях мамаївці постійно завойовують призові місця. Ось і нинішнього літа повернулися з популярного пісенного фестивалю «Байда», що відбувся у Тернополі, лауреатами. А гетьман Українського козацтва генерал Іван Білас, захоплений вишколом і майстерністю черкащан, присвоїв усім учасникам гурту звання козацьких полковників. І хоч нині, на жаль, поділилося козацтво на реєстрових і нереєстрових, на низових і незалежних, та козацька пісня на всіх одна. Й об'єднуватиме вона, як колись, кликатиме до згоди все гоноровe лицарство та його гетьманів. А «Козак Мамай та брати січовики» стояли і завжди стоятимуть на варті національного єднання.

На знімку: ось такі козарлюги співають у гурті авторської пісні.

в озон

достатнє фінансування, вона змогла б значно прискорити впровадження наукової розробки в практичну онкологію. Я мрію про відкриття на базі нашого університету Інституту озону чи хоча б озонового науково-практичного центру. Простір досліджень для такого закладу неосяжний. Кілька років тому нам удалося методом озонування знизити рівень білірубіну в плазмі крові хворих на механічну жовтяницю. Разом із лікарями першої черкаської міської лікарні ми отримали патент України на цей цікавий винахід. На базі цього медичного закладу ми випробували модель апарата, що є першим кроком до створення приладу «штучна печінка». Є чимало інших напрацювань із застосування унікальної формули О. Зокрема, в сільському господарстві. Адже мало хто, напевно, знає, що, вживаючи оброблені озоном курячі яйця, людина ніколи не захворіє на сальмонельоз. Озоноване насіння сільгоспкультур не тільки буде надійно знезаражене, а й дасть значно вищий урожай. Озонування пального заощаджує його в таких пропорціях: на кожних двадцяти літрах зберігається два літри «горючки»...

— Справді, можливості озону необмежені. І я бажаю вам, Геннадію Степановичу, та вашим колегам здійснення задумів.

На знімку: завідувач кафедри хімічної технології неорганічних речовин, професор Черкаського державного технологічного університету Г. С. Столяренко.

кожен

Її дуже люблять однокурсники — за щирість, врівноваженість, надійність.

— На жаль, — продовжила зі смутком Олина мама, — нам доведеться розлучитися з університетом. Наші нестатки не дозволяють далі учитися. Та й навіть якби донька вивчилася на педагога початкових класів для незрячих діте, їй не вистачить зарплати, щоб оплатити собі житло. Оля реально дивиться на своє майбутнє і сама прийняла нелегке для неї рішення. Вона піде навчатися у Київське медучилище на масажиста. Іншого виходу в нас нема...

З тяжким серцем залишала я будинок на околиці Корсуня-Шевченківського. Біля побіленої глиною хати стояли Віра Іванівна і донька.

Вдома розгорнула аркуш з віршами, котрі попросила в дівчини почитати. Від них стиснулося серце:

Моя душа — самотня і печальна...
В моєму серці рани запеклись.
Невже це через смуток і страждання?
Невже тому, що мрії не збулись?
«Барвистий світ» підняв свою вуаль,
постав такий нещадний і жорстокий!
Людські серця тут сплять іще, на жаль,
заслала очі людям поволока.
Тому й тривожиться моя душа —
І спокій віднайти ніяк не може...
Та вірю я, що скоро прийде час —
Той час, коли відкриє очі кожен.

...Спасибі за світло твоєї душі, Олю!

На знімку: Оля Костенко з мамою.

Джерельце

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Поставити крапку в розповіді про сьогодення Черкащини хотілося б «світлу» — оптимістичну. Бо хоч би скільки існувало проблем і негод, однак майбутнє в нас є. А коли зустрічаєшся з юними громадянами України, такими, наприклад, як ці життєрадісні діти із села Мельник Чигиринського району, впевненість у цьому подвоюється. Бо виростуть вони трохи іншими, ніж ми. Впевненішими і наполегливішими. Сміливішими і відкритішими. Такою буде наша Україна. Хочеться вірити в це. І працювати заради цієї мети.

З повагою до читачів «Голосу України»,
Лідія ТИТАРЕНКО.

На знімку: учасники фольклорно-етнографічного ансамблю «Джерельце» та автор цих рядків на гайдамацькому святі в знаменитому урочищі Холодний Яр.

НОВИНИ

Без автобуса ані туди, ані сюди

Більш як десять тисяч учнів і тисяча вчителів області щодня дістаються до школи на «перекладних». Щоб полегшити їм ранкову і вечірню мандрівку дім—навчальний заклад, депутати обласної ради ухвалили на сесії програму «Шкільний автобус» на 2003-2010 роки.

Передбачено створити комунальні автотранспортні підприємства, котрі й візьмуть на себе перевезення шкільництва. Крім того, за укладеними угодами перевізниками стануть інші АТП усіх форм власності. Сподіваються депутати також на допомогу держави. Щоб кожна базова сільська школа мала власний автобус. До речі, є перша «ластівка» — новенький шкільний автобус у подарунок від Кабінету Міністрів України отримали діти і вчителі новоствореної гімназії у райцентрі Чорнобай.

«Зелені» — якщо немає своєї хати

«Молодій родині Черкащини — доступне житло» — це ще одна програма, прийнята обласною радою. Депутати проголосували, що відтепер кредити на будівництво власного житла можуть брати громадяни віком до 42 років. Раніше вік претендентів на позичку не міг перевищувати 30 років.

Крім того, обласна влада дозволила кредитувати не лише спорудження житлових будинків, а й придбання квартир.

Уклонімося Кирилу і Мефодію

Біля Національного університету імені Богдана Хмельницького з'явилася золотоверха новобудова—каплиця святих рівноапостольних просвітителів Кирила і Мефодія. Зведено культову споруду за проектом відомого архітектора і громадської діячки Лариси Скорик. Напередодні навчального року верхівку каплиці увінчала 7-тонна позолочена баня і хрест. Освятив будівельне дійство єпископ Черкаський і Чигиринський Іоанн (Київський патріархат). Біло-блакитні кольори святого місця, розмаїття вітражів перетворили невеличкий храм на справжній витвір мистецтва.

Тепер, перш ніж прямувати в аудиторії, студенти університету заходять до каплиці поставити свічку творцям «кирилиці».

Спалили, аби знайти істину

На Черкащині унікальні пам'ятки Трипільської культури займають територію понад 2 тисячі гектарів. Торік тут відкрито однойменний державний історико-культурний заповідник. А нинішнього року на святкування 110-ї річниці відкриття археологом Вікентієм Хвойкою однієї з ранніх цивілізацій людства до «столиці» трипільців, міста Тального, з'їхалися науковці з 12 країн світу.

Поблизу села Легедзиного черкаські археологи відтворили двоповерхове житло пращурів з усім хатнім начинням і настінними розписами. Після наукової дискусії про мету обпалювання язичниками-трипільцями свого житла вогнем дослідники... також підпалили копію прадавньої хати. За словами начальника обласної археологічної інспекції Миколи Сухового, цей експеримент, імовірно, допоможе розкрити одну з таємниць мешканців доісторичних праміст. Адже обпалене глиняне помешкання загорнули землею, щоб за кілька років знову розкопати і з'ясувати процес зберігання тепер уже «цегляних» стін.

На рейках швидкоплинного часу

(Початок на 1-й стор.).

— З багатьох шляхів, які відкривались тоді перед підприємством, ми обрали, як засвідчив час, єдино правильний: «чорну роботу», — пригадує нелегкий період входження у ринок президент концерну, голова спостережної ради АТ «Крюківський вагонобудівний завод», депутат обласної ради Володимир Приходько. — Це дало нам змогу і зберегти колектив, і твердо стати на ноги, зайняти власну нішу на вітчизняному і світовому ринках.

Нині підприємство, яке має 130-річний трудовий стаж, об'єднує чотири машинобудівні заводи, будівельні та торговельні фірми. Його спеціалізація — виготовлення магістральних вагонів і запчастин до них, шляхо-будівельної техніки, контейнерів, поверхових і тунельних ескалаторів, сільгосптехніки... Вся продукція сертифікована за світовими стандартами, знана більш як у 20 країнах. Уже за незалежності крюківські майстри сконструювали і випустили потужний автогрейдер: загалом їх зійшло з конвеєра майже двісті одиниць. За оцінками фахівців, машина не поступається кращим світовим зразкам. Проте хоча в Україні нічого схожого не виготовляють, виробництво тут, по суті, згорнули. Попит є, а замовлення не надходять. Тим часом для будівництва гучно розрекламованих автобанів закуповують імпортну техніку.

Перед прохідною концерну на видному місці оголошення з переліком понад двох десятків спеціальностей, за якими тут надають роботу. Лише нинішнього року на завод прийшло майже дві тисячі осіб; вони витримали конкурс і жорсткий відбір. Їх вчать не лише професії, а й працювати по-новому. Середня зарплата на підприємстві — тисяча гривень на місяць.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Хутір, де живуть Понедільники

Найстаріша жителька Михнівки Марія Пилипівна Понедільник

Свято-Стрітенська церква

Їх виселяв пан за непокору 161 рік тому. Радянська влада не давала дозволу зводити нові будинки. Але вони відстояли своє право жити на рідній землі.

Було містечко, стало поле

Містечко Михнівка було знаним на всю Волинь. Мало майже півтисячі дворів. Широкі вулиці, просторі будівлі, гомінкі ярмарки, сусідство багатої на рибу річки Турії приваблювало до нього поліщуків. Особливо тих, хто тікав від переслідувань. Бо мала з 1637 року Михнівка Магдебурзьке право і варто було втікачеві ступити за міську браму, як ставав недоступним для кривдників. Тож збирався сюди різний люд і, на жаль, не завжди найкращий. Відомий історик православної церкви Микола Теодорович, який побував тут у 1888 році, зазначав, що в населення довколишніх сіл збереглося уявлення, що міщани Михнівки були горді, буйні і жорстокі у стосунках з сільськими жителями.

А ще Михнівка була знана тоді своїм чоловічим монастирем і Свято-Стрітенською церквою біля нього. Збудував цей храм своїм коштом 1642 року вірний православний християнин Філон Єловицький (Яловицький), відставний ротмістр війська польського короля Владислава IV. Добрий спомин про цього ревного захисника православ'я, члена Луцького Хрестовоздвиженського братства живе в Михнівці й досі.

— Ось тут похований останній місцевий пан Сергій Малюшкевич, — пояснює голова Видричівської сільської ради Володимир Сорока. — Бачите горбочок з ялівцем. Людина важку старість мала. Он і наша Михнівка. Лише одна вулиця. А ось там, між деревами — монастир біліє, — продовжує пан голова.

Лише 13 садиб налічує сьогодні колишнє містечко, а нині хутір Михнівка, що в Камінь-Каширському районі Волинської області. В десяти з них живуть Понедільники, далекі нащадки тих церковних сторожів, яких у 1842 році пан Станіслав Піотрошевський призначив сторожувати місцевий Свято-Стрітенський храм. А решту міщан за небажання відбувати кріпосні повинності, а на той час було у Михнівці лише православних 450 дворів (жили також поляки і євреї), виселив із містечка. Будинки вигнанців наказав кріпакам розібрати на дрова, квітучі сади вирубати і через два роки вся Михнівка була розорана і засіяна. Микола Теодорович під час її відвідин 1888 року побачив тут лише три напівзруйновані будівлі на клаптику церковної землі.

— Наша хата стоїть на колишній попівській землі, — розпочинає свою розповідь про минуле Михнівки її найстаріша жителька 79-річна Марія Пилипівна Понедільник, до оселі якої ми завітали насамперед. — Ось бачите пеньочок перед порогом, тут була межа з панщиною. Ми походимо з тих сторожів церковних.

Розповіла нам Марія Пилипівна сумну історію про будівничого місцевої церкви Філона Єловицького. За цією версією був він не знатним дворянином, а простим солдатом зі сім'ї смолярів, який вислужився у війську, отримав від начальства в дарунок Михнівку і одружився тут на багатій нареченій — міністерській дочці. Показала вона його своїм знатним батькам і просить чоловіка познайомити зі своїми. Побачила їх обдертих (таких, як я, — сміється оповідачка), засумувала, що вона, високого начальника дочка і за такого пішла.

— Йдемо в сад погуляємо, — запрошує його. Зриває яблуко, розрізає навпіл і в одну половинку кладе отруту. Перед смертю сказав той чоловік, щоб ніде його не ховали, окрім як під церквою, яку він збудував.

Прості люди знають і пам'ятають свого давнього мецената і заступника православної віри.

Бути в Михнівці і не відвідати жіночого Свято-Стрітенського монастиря Української православної церкви, значить багато втратити. Особлива енергетика тутешніх місць відчувається далеко від святої обителі. Нещодавно збудовані монастирський корпус і домова Свято-Покровська церква виблискують ще неторкнутою часом білизною. А поруч величезний дуб з лелечиним гніздом. Кажуть, що він набагато старіший за збудовану тут 1642 року церкву. Цілком можливо, адже має в діаметрі аж 6 метрів 40 сантиметрів. Приємно вражають відреставровані давня церква і дзвіниця, доглянутий цвинтар.

Ігуменя Серафима (в миру Ганна Селеверстова — дочка колишнього генерального директора «Ковельсільмашу») люб'язно відправляє з нами черницю Анастасію, яка показує нам монастирські будівлі. Наша провідниця із сусіднього села Мостище. Нещодавно прийшла в монастир послушницею і матір Анастасії. Віднині вони разом служать Богу.

Отут в Стрітенській церкві мені показали місце, де під поминальним столиком під підлогою покоїться труна з тілом будівничого храму Філона Єловицького.

Важкими для Стрітенської церкви виявилися повоєнні роки. До війни і після неї службу тут правив монах Іаков (похований за алтарем церкви). Парафію було закрито 1949 року. 1983 року з церкви забрали ікони і цінні речі, а сам храм ще до того перетворили на склад місцевого колгоспу. Багато раритетних книжок було передано в музеї та архіви, а зокрема: Апостол Львівського друку 1639 р.; Тріод Львівського друку 1642 р.; Євангеліє Віленського друку 1644 р.; Трефологіон Почаївського друку 1757 р.; Євангеліє в бархатному окладі (подарунок царевича Миколи Олександровича 1863 р.). Декілька найцінніших ікон зберігаються в Львівській галереї мистецтв. Одна — «Тайна вечеря» — в церкві сусіднього села Бузаки, деякі церковні речі — в селі Велимче Ратнівського району. Безслідно пропала ікона Божої Матері із дорогоцінним камінням, яка зберігалася після реквізиції в підвалі Камінь-Каширського райкому партії. Кажуть, що її віддав комусь за пляшку горілки сторож райкому.

Серед старих церковних речей збереглися у Стрітенському храмі напрестольний і запрестольний хрести. Останній з них під час реквізиції органами радянської влади церковного майна врятувала Марія Михайлівна Понедільник, будинок якої відкритий для прочан, котрі приходять у монастир.

Не гаснуть святі свічки

Навесні 1989 року стараннями священика Іоана Хільчука, який мав парафію у селі Хотешові, почали відбудовувати Свято-Стрітенську церкву. 25 листопада того ж року в день пам'яті Іоана Милостивого відбулося відкриття церкви архієпископом Волинським і Рівненським Варлаамом. Наступного року парафію очолив протоієрей Іоан Дуда. 3 листопада 1996 року за участю апрхієпископа Луцького і Волинського Ніфонта відбулося відкриття Свято-Стрітенського монастиря. За короткий час тут збудовано чернецький корпус, домову церкву на честь Покрови Божої Матері. Нещодавно тут заклали підвалини величного собору. Територію монастиря дедалі краще благоустроюють. Нині у святій обителі проживає 40 сестер. Вдень і вночі не припиняються в ній молитви, ніколи не гаснуть святі свічки. Йде сюди звідусіль православний люд в пошуках порятунку душі, спокою. І знаходить їх тут.

Марія Михайлівна Понедільник біля домашнього іконостасу

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

ТОЧКА ЗОРУ

Пам'ять на любов

Дзвінок у двері... входить Жан-Поль Бельмондо. Де Франція, де той Париж, а де Лук'янівка в Києві! Ну геть чисто він, такий як у знаменитому фільмі Годара «На останньому подиху». Мужній. Розвинений. Навіть зовні ярий, як буває тільки за ранньої молодості. Губи в пружку, червоні. Глибокі очі сяють... Зовнішність людська — як обкладинки в книги. Вдивляєшся, і так і хочеться взнати, — і що ж?

— Я Валерій Марченко. Працюю в «Літературній Україні». Поруч кімната управління захисту авторських прав, і я почув... якщо ти сьогодні не забереш потиражні за фільм «До світла», завтра їх спишуть.

— Я думав, що вже отримав...

— Ні. Ці за копії для армії.

Два роки я мав змогу бачити живих кіноакторів. Стриженов, Тихонов... у житті гірші, ніж на екрані. Облізлі коти! А цей, що увійшов з гарною новиною, інший. На цьому був лоск добрячого вишколу, професії журналіста. Він був тонший і складніший, ніж грубуватий Бельмондо. Виходило, у нього було добре серце, коли не полінувався шукати мій схрон на Лук'янівці.

Указавши на стілець, я почав збиратися. Мій гість поглядом переціджував стіну книг для тодішнього мого читання. Коли я був готовий до дороги, встаючи, він запитав:

— А де ж... українська класика?

— Українську класику читають у сьомому класі.

І ми вийшли.

Справді, було зроблено копії фільмів для армії. Іван Франко не писав будь-чого. Екранізуючи три його оповідання, ми не мудрствували лукаво, а силилися перенести на екран дух і букву великого письменника. Кінотвір видався актуальним і цікавим для молодих людей, які тоді служили в армії і на флоті, його визнали потрібним і корисним.

Той гріш виявився чималим, принаймні за нього можна було купити золотих годинників з десяток... а ось з реальними нашими годинниками щось поробилося. В «Літературній Україні» раптом помирає зовсім молодою Ганна Заєць. І... заарештовують Валерія Марченка.

Як зараз бачу двох обліковиць на станції Персенківка, що під Львовом. Стоять з блокнотами, записують номери пульманів товарного потяга, який на всіх парах мчить повз них, так що одна устигає схопити свій номер, інша — наступного вагона, і так увесь час... Це були ті потяги, що гриміли на край світу. І коли, врешті, зупинялися, коли колеса втихали, гаркнувши, розчинялися ляди й найчастіше лунало: «Вигружайтеся! Ось вам і самостійна Україна! І Степан Бандера!»

Але ж усе минуще. І ця людська ріка обміліла і врешті зникла. Але ж апарат з професіональних патріотів, тюремщиків, зостався. Зостались районні, обласні, республіканські, союзна Луб'янка. Вся ця рать волала роботи! І вони її мали.

Скажіть, у чому була провина молодого чоловіка, котрий устиг надрукувати в нашій письменницькій газеті три публікації?

Провина Валерія Марченка єдина — любов!

Любов до людей. До рідного слова. До батьківщини, чи сказавши пишніше — до України. Адже тут він знайшовся, виріс, здобув освітні горизонти. Професію. Він тільки збирався обійняти цілий світ, а його схопили... далі відомо що. Після арешту, відібравши пашпорт, вичитували з нього твої дані, роздягнувши догола. Навіщо? Щоб показати — ти не людина. Ти наш. Ти простий арештант і зробимо ми з тобою що схочемо!

Валерій Марченко не був готовий до такої дороги. У разі з ним цілком справдилися слова Івана Яковича Франка з оповідання «До світла»: «як тільки наша людина підводить голову д'горі, а її по голові! По голові!!»

Я бачився з Валерієм тільки раз. Але поміж нами була палка душа, колишня сусідка Марченків, давно громадянка Фінляндії. Ось кому боліла доля Валерія! Вона знала кожен його крок. Вона робила, що тільки могла. І особливо її обурив ленінградський період цього замученого політв'язня.

Судьбу не перерішити. Сталося. Сталося так, а не інакше. Змінився світ. Змінилися перспективи. Сьогодні інколи мені здається, доять тюрму! Премії, наукові звання, особливо мене обурив «Герой України» Гельсінкська група. Ми ж то жили, і знаємо як воно насправді.

Завдяки Гельсінкській групі цілий світ довідався не про Валерія Марченка, а про те, що на його долі, як і на долях інших, чистої проби державний злочин.

І коли вирішили заснувати Гельсінкську групу тут, покликали Бориса Харчука. Зустріли в Москві з машиною, поселили в готелі «Москва». А тільки ж Борис Микитович дуже любив свою сім'ю... як ви сьогодні «Героя України».

Він жив! Він віддав за свою синівну любов усе, що в нього було — молоде життя. Мертві живуть живими. Від нас залежить — пам'ятати! Платити нашим мученикам тим самим — любов'ю. Либонь це так просто. Адже йдеться про найкращих з-поміж нас, про моноліти звершеності і такої високої духовної проби.

Жана-Поля Бельмондо інколи бачу, молодиться... Наш зостається поміж нами і молодий. І прекрасний.

Григорій КОЛІСНИК.

Тупиковий маршрут

Нещодавній страйк водіїв миколаївських «маршруток» вдарив як грім серед ясного неба на транспортне життя міста, збентеживши і мешканців, і владу. Хоча в мітингувально-страйковий тупик транспортні проблеми заїхали давно. Свого часу міська влада пріоритет у пасажирських перевезеннях віддала приватникам. Позиція зручна. З одного боку, практично всі райони і мікрорайони міста «накриті» перевізниками. З другого — заощаджуються бюджетні гроші, котрі не треба вкладати в розвиток муніципального транспорту. Завдання міськвиконкому полягало лише у проведенні конкурсу, визначенні переможців і підрахунку грошових надходжень від них.

Чому візник не везе

Причин багато. Спочатку «бунтівники» висунули вимоги з 12 пунктів, пізніше скоротили їх удвічі. Ультиматум був такий: скасувати одержання «жовтих номерів» і практику проведення техогляду лише за наявності такого номера, припинити перевірки технічного стану автомобілів на маршруті, скасувати квартальні техогляди і головне — збільшити вартість проїзду.

Пояснимо. Введення так званих жовтих номерів стає у 170 — 350 гривень. Техогляд у встановлений тариф у 34 гривні ніяк не вкладається. А працівники ДАІ до того ж наполегливо «рекомендують» проводити його на конкретній станції, котра фактично є монополістом у місті. Обґрунтовуючи вимоги скасування перевірок технічного стану машин на маршруті, водії посилаються на те, що кожен з них перед початком роботи й так обов'язково проходить огляд. Необхідність збільшення плати за проїзд «маршруточники» пояснюють подорожчанням на 30 відсотків газу і незмінністю тарифів з 99-го року.

На упередженість працівників ДАІ скаржилися практично всі, а побори і здирство на дорогах водіїв «дістали». Але останньою краплею, що переповнила чашу терпіння, стала комісія з Департаменту ДАІ, котра наскочила зненацька і, перевіривши понад 30 машин, у багатьох вилучила номерні знаки. Вимоги водіїв зрозумілі — додаткові витрати жодним чином не вписуються у схему заробляння грошей.

«Если кто-то кое-где у нас порой»

Головний «ворог» водіїв маршрутних таксі — обласне ДАІ — відреагувало на страйк оперативно, по-своєму. У пресі опублікували сумну статистику: з початку року в Миколаєві зафіксовано 64 дорожньо-транспортні пригоди за участю маршрутних таксі, що на 9 відсотків більше, ніж торік. До того ж виявлено 2394 факти порушень ними Правил дорожнього руху. У 19 випадках за кермом були нетверезі водії. Пильність ДАІ, безперечно, тішить.

Що стосується заміни номерних знаків з «білих» на «жовті», то це не примха обласних автоінспекторів, а обов'язкова вимога МВС з 2001 року. Єдине, що не зовсім зрозуміло водіям «маршруток», — чому змінювати номери потрібно сьогодні, всім й одразу. Заміна, як відомо, вимагає значних матеріальних затрат.

Щодо фактів хабарництва і корупції, то правоохоронці їх відкидають як безпідставні. Хоча, за словами начальника управління ДАІ області Олександра Тонканцова, заприсягтися за всіх підлеглих він не може. Проте готовий розбиратися за кожним фактом хабарництва чи здирництва, тому запропонував телефонувати на «гарячу лінію» навіть анонімно. Правий Олександр Георгійович, коли ставить запитання: а навіщо давати автоінспекторові хабара? Дешевше обійдеться? Чи справи в автотранспорті такі погані, що лише неприскіпливим оком їх можна не помітити?

А ось пройти техогляд у Миколаєві справді складно. Суперсучасна нова станція техобслуговування працює під заступництвом ДАІ, і саме туди спрямовують усі машини. Фактично СТО «Автоас» — монополіст у цій сфері, тому ціни за техогляд на ній позамежні. До того ж на станції є комп'ютерна діагностика, різноманітні «навороти», розраховані на перевірку машин, котрі щойно зійшли з конвеєра, а не на застарілий рухомий склад, що реально перевозить пасажирів. Тому не кожний може чесно офіційно пройти такий техогляд. Натомість шлях неофіційний ніхто не скасовував. Установлено таксу за талон — понад 300 гривень.

За розповідями водіїв зі стажем, раніше в Миколаєві діагностика була на кількох СТО. Знайдені несправності усували одразу у присутності водія. На СТО «Автоас», за їхніми словами, несправність не лише не усувають, а й перекручують результати. Питання, що надто турбує водіїв: за які заслуги право на проведення обов'язкової діагностики цього року одержав «Автоас»? Кому вигідна ця монополія?

За кермо тримайся, шофер

Запитань багато. Відповісти на деякі з них погодився представник одного з великих автотранспортних підприємств.

До проблеми перевезення пасажирів потрібно підходити не лише з комерційної точки зору. Це не торгівля макаронами або шкарпетками. За спиною водія —10, 20 а то й 40 людей. Їхня безпека — головне для перевізника. Тому на підприємствах нашої сфери важливі, по-перше, відповідальний добір кадрів і системний контроль. По-друге, необхідна добра матеріальна база, автопарк, що відповідає вимогам. Велике підприємство зацікавлене в розвитку і заміні зношеного рухомого складу. Ми маємо у своєму розпорядженні ремонтну зону, станцію техобслуговування, медпункт. Технічний і медичний огляд перед виходом на маршрут обов'язкові. Вимоги жорсткі, за будь-яке порушення встановлених правил — звільнення.

Є на підприємстві і власна політика. Наприклад, беручи участь у конкурсі, погодилися перевозити на невигідних, так би мовити соціальних, маршрутах. Ми обслуговуємо складні віддалені ділянки, передмістя. Мовою водіїв це називається «возити цеглини». Людину взяв на околиці і привіз до центру — змінності пасажирів немає. Це не центральні маршрути, де за один рейс можна перевезти більше пасажирів, а значить мати вищий заробіток. Окрім того, ми плануємо маршрути, вивчаємо, скільки треба машин, щоб вони не збиралися на кінцевих зупинках, щоб ефективно працювали, складаємо графіки, перевіряємо їх виконання. Працюємо абсолютно легально, платимо всі податки, виконуємо вимоги ДАІ. До речі, попри великі витрати, ми перші в місті поміняли «білі» номери на «жовті».

Звичайно, ми також незадоволені низькими тарифами. Але не йдемо страйкувати, а домагаємося своїх прав законними шляхами. Щоправда, результату поки що немає. Кілька місяців тому подали в міськвиконком обґрунтування необхідності підвищення тарифів на деяких маршрутах. У відповідь: «... усі питання і розбіжності... вирішуються шляхом переговорів протягом п'яти днів із дня письмового повідомлення будь-якої із сторін. При неможливості усунення розбіжностей шляхом переговорів, сторони звертаються до господарського суду». Виходить, що автотранспортне підприємство повідомило про свої наміри, очікуючи протягом п'яти днів «переговорів», а у відповідь одержує відписку.

За лаштунками

Цього року в конкурсі на перевезення пасажирів узяли участь 14 підприємств. Перемогли 12: хтось одержав більш вигідні маршрути, хтось — менш. Може, не завжди з'ясовні переваги членів комісії, але для докорів в упередженості підстав немає. Головне — працювали б добре перевізники-переможці.

Але, як з'ясувалося, деякі маршрути, затверджені комісією, насправді просто не існують. До того ж є досить інших порушень з боку приватних перевізників.

За словами нашого співрозмовника, найчастіше людина одержує свідоцтво про підприємницьку діяльність на перевезення пасажирів, не маючи жодного транспортного засобу. У кращому разі є кабінет, стілець, стіл і телефон. Вона якимсь чином виграє маршрути, бере з вулиці людей з машинами і каже: «Ось вам маршрут. Мені належить така-то сума». У цьому полягає робота «фірми». Такий «підприємець» не має жодних витрат і, природно, не платить податки.

— Мало того, водій, що працює у «приватника», не проходить ні медичний, ні технічний огляд, — розповідає «експерт». Наприклад, в одної з фірм є нібито власна база. Насправді це загороджена площадка з ямою, що використовується і як платна стоянка, і як місце щоденного техогляду. Що найстрашніше — і медики, і механіки фірм-перевізників (так звані «бордюрні») виготовляють собі штампи, стоять в одній точці і роблять відмітки в путівці — машина до виходу на маршрут готова. Не варто пояснювати, що все це — фікція. Ось такі машини працівники ДАІ просто зобов'язані перевіряти.

Яка політика «приватника»? У нього, приміром, працює 10 машин. З кожної він бере по 200 і більше гривень. За місяць — 2000 гривень. Підходить до нього водій, проситься на маршрут, він ставить. Десять машин добре, але 15 — ліпше, а 20 — ще ліпше. Для приватника що більше, то ліпше, його не цікавить питання, як вони будуть працювати. У підсумку — на кінцевих зупинках скупчення маршруток, працюють вони без графіка, виходять лише в години пік, після 12-ї години ночі піднімають ціни. І водій виявляється в підневільному становищі: він має заправити машину, віддати гроші хазяїну, а що залишиться — його.

В усьому цьому конфлікті не фігурують керівники автопідприємств, які й мають бути своєрідною сполучною ланкою між міськвиконкомом і своїми працівниками. Набагато легше, підписавши договори з тим-таки міськвиконкомом, не навантажувати себе такими проблемами, як технічний стан машин, графіки перевезень тощо.

Отже, вимоги водіїв практично не задоволені. Сесія міськради відмовила у підвищенні тарифів на перевезення. Працівники ДАІ працюють постарому. Нових станцій для техогляду немає. Номери поступово міняються на «жовті».

Проте розвиток цієї теми переходить у наступну стадію. Як стало відомо, міськвиконком усе-таки планує провести новий конкурс на перевезення, врахувавши помилки минулого. Та й міський голова Володимир Чайка заявив, що до розв'язання транспортної проблеми треба підходити комплексно. Настав час створити в місті муніципальний автобусний парк, щоб не залежати від раптових спалахів «активності» приватних перевізників. Давно час.

А як людина, яка частенько послуговується маршрутними таксі, скажу таке. Рівень обслуговування в наших маршрутках навіть нижче тієї табуретки, на якій пропонують посидіти «лівому» пасажиру. Скоцюрблені в тісняві пасажири — явище відоме. Хамство, вульгарність і дурні написи в самій машині на кшталт «Місце для удару головою», б'ють і по голові, і по нервах. Гривневий проїзд вдарить і по кишені. Так і приб'ємося до нового тупика. Безсумнівно, на маршруті потрібен регулювальник.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ТЕНДЕНЦІЇ

Коліном... нижче попереку

дала міська влада Сум майже дюжині підприємців — господарів літніх кафе, розташованих у самісінькому центрі міста. Представники міськвиконкому в ультимативній формі зажадали від них покинути роками «насиджені» місця через, даруйте, відсутність туалетів, проточної води і каналізації, у вигляді «компенсації» відразу запропонувавши ділянки під нові кафе у... двох центральних парках, сквері «Дружба» тощо.

Однак підприємці чомусь не скористалися з цього «щедрого» данайського дарунка влади. Бо, за їхніми словами, не хочуть, хто вдруге, а хто й утретє, наступати на одні й ті самі граблі: за власні кошти «по повній» програмі знову облаштовувати і впорядковувати відведену і прилеглу до неї території, а за рік-два знову отримати коліном нижче попереку. Завдання «кинутих» підприємців — отримати від влади компенсацію коштів, витрачених на благоустрій кілька років орендованих ними до цього територій.

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Одеське вище професійне училище автомобільного транспорту, створене 70 років тому, готує слюсарів з ремонту автотехніки, водіїв, машиністів автокранів та екскаваторів, а також операторів ЕОМ.

На знімку: заняття в кабінеті ремонту автомобілів проводить викладач Юрій Солодухін.

СПОЖИВАЧ

Безпритульні притулки

КОМУНАЛКА

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Майже сто багатоповерхових житлових будинків 12-го кварталу Дніпропетровська стали безпритульними. Так їх, принаймні, охрестили. Бо будинки ці ще з ранньої весни залишилися без обслуговування комунальними службами. Неначе зникли разом з 25 тисячами їхніх мешканців. Себто немає тут кому підмітати, збирати і вивозити сміття, лагодити водогони і дахи, стежити за ліфтами. Потече труба, того самого слюсаря-сантехніка не докличешся, хоч волай. Зрозуміло, що і опалювальні мережі ніхто не готує до зими.

А річ у тім, що донедавна весь 12-й квартал перебував на балансі ВАТ «Дніпрошина», якому ця соціальна сфера давно стала п'ятим колесом до воза. І, врешті-решт, Дніпропетровська обласна рада перевела цілий житловий масив в обласну комунальну власність та передала на утримання новоствореному житлово-комунальному підприємству «Південне». «Дніпрошина» негайно вмила руки — ліквідувала свою житлово-комунальну службу. Але з тим, щоб звільнені її працівники дружно й з ентузіазмом перейшли до ЖКП «Південне» ЖЕК № 12. Цього саме і не сталося: ніхто з тих комунальників, котрі досі працювали в ЖЕО «Дніпрошини», не захотіли влаштовуватися на роботу в ЖЕК №12. Жодна людина. Чи то умови праці і оплати, які запропонувало комунальникам підприємство «Південне», чи нові вимоги до їхньої роботи не задовольняли людей — достеменно невідомо. Одначе новоутворений ЖЕК не зміг укомплектувати себе кадрами. І зі «сторонніх» влаштовуватися в ЖЕК № 12 охочих не виявилося. Досить сказати, що лише двірників згідно із штатним розкладом потрібно 98, а зарахували досі тільки... одного.

На сотню «безпритульних» будинків у Дніпропетровську звернули увагу лише тоді, коли запахло смаленим. Точніше, бридким і неприємним від гір невивезеного побутового бруду та сміття. Міський голова Іван Куличенко ситуацію назвав надзвичайною і скликав термінову нараду: як бути? Пошуки відповідей тривають досі. Причетні і не причетні до надзвичайної «пригоди» заходилися з'ясовувати, хто, що і кому мав передавати, але в повному обсязі насправді не передав, а хто хвацько і байдуже підписав документи та акти, зовсім не переймаючись перспективами бідолашних мешканців.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

КОНТРОЛЬ

За даними Головного Київського міського управління у справах захисту прав споживачів, кількість порушень, які фіксують фахівці, зростає. На кожен перевірений суб'єкт підприємницької діяльності припадає в середньому 11 порушень. Здебільшого це продаж товарів, які не відповідають нормативним документам. Мають місце й обман покупців та замовників. Загалом за останні сім місяців до відповідальності притягнуто майже п'ять тисяч осіб, адміністративних та економічних санкцій накладено на суму понад два мільйони гривень. Ображеним споживачам повернуто понад 600 тисяч гривень. Водночас кількість заяв від киян збільшується. З початку року до головного управління їх надійшло 2,3 тисячі.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

Не купуйте борошняне в ятках

Чи дорожчатиме хліб? Поки що хвилюватися начебто підстав немає. Однак мене, як споживача, обурює — чому в торгових точках на однакову продукцію трапляється різна ціна? Невже спритні ділки нагрівають руки, спекулюючи навіть продуктами першої необхідності? Начальник Головного Київського міського управління у справах захисту прав споживачів Анатолій Гудзій погодився прокоментувати ситуацію для наших читачів.

— Згідно з розпорядженням Кабміну, в липні цього року створено робочу урядову групу, яка контролює ситуацію на продовольчому ринку. Така само група працює і в міському масштабі. Київський міський голова підписав розпорядження, яким установлено фіксовану ціну на основні продовольчі товари. Суб'єкти підприємницької діяльності не мають права її перевищувати.

Фахівці нашого управління перевірили роботу 1312 підприємців. Державні структури переважно дотримуються встановлених меж, а от комерційні — підвищують ціни на 15—30 копійок. А щодо хліба, на 20 серпня перевірено 87 тонн продукції, 14,5 тисячі тонн — забракували. Здебільшого це вироби, які випікають міні-пекарні. Тож хочу порадити споживачам: купуйте продукцію хлібозаводів. Небезпечно купувати борошняні вироби на базарах або в ятках.

Записала Надія ГОРБАТЮК.

Віртуальний магазин — віртуальні гарантії

Лише шість відсотків заяв, що надходять до Головного Київського міського управління у справах захисту прав споживачів, не вирішуються на користь скаржників. На переконання начальника управління Анатолія Гудзія, це саме ті випадки, коли громадяни виявляють необізнаність у своїх правах. Приміром, купують товари, замовлені телефоном, вказаним по телевізору. Нині в управлінні розглядають декілька заяв таких телеспоживачів: коли доставлена кур'єром річ за декілька місяців зламалася, покупці, звісно, захотіли звернутися до представників фірми по допомогу. Але тих і слід прохолов. Тепер фахівцям управління доводиться шукати хитрунів навіть в інших містах. Допомогти споживачеві в такій ситуації дуже важко. Водночас нині є чимало магазинів, де можна придбати якісну побутову техніку з чеком, та гарантійним талоном на ремонт. Тож, шановні споживачі, звертатися до послуг віртуальних крамниць особливої потреби немає.

Надія СМІЯН.

ЗАПАШОК

Поступися вмілішому

Розпорядженням міського голови Руслана Боделана звільнено зі своїх посад начальника управління торгівлі міськвиконкому Станіслава Риндю й директора ринку «Привоз» Самуїла Лібермана. Чому? Міська санепідстанція перевірила головний ринок міста і виявила численні порушення правил зберігання продуктів, порядку їх реалізації, висловила серйозні претензії з приводу захаращеності території тощо. Міський голова звернувся до головного санітарного лікаря області, керівництва міського управління внутрішніх справ та регіонального управління пожежної охорони з клопотаннями розглянути питання про відповідність своїм посадам керівників деяких підлеглих їм структурних підрозділів, на які покладено відповідальність за дотримання порядку на ринках.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

ЗАПИТУЙТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Шахраї не сплять

Протягом п'яти місяців я здавала в оренду однокімнатну квартиру з телефоном. Наймачі вчасно сплачували кошти, і всі були задоволені. Та після їхнього від'їзду чомусь не працював телефон. Коли я звернулася до служби ремонту, мені повідомили, що телефон відключено за несплату. Як з'ясувалося, сума боргу становить понад дві тисячі гривень. Сплатити я не в змозі, що ж робити?

Таїсія БУРКОВА.
Срібнянський район
Чернігівської області.

Такі випадки непоодинокі. Насамперед уважно перечитайте умови договору оренди з цими особами (сподіваюся, такий був). Затим з'ясуйте самі або з допомогою юриста, чи передбачалося його умовами вносити плату за користування телефоном орендарем. Якщо так, то ви можете звернутися до суду з вимогою про відшкодування завданих вам збитків, оскільки обов'язковою умовою для захисту в суді є наявність саме договору оренди. Якщо угоду про оренду квартири було укладено усно, як це іноді робиться, то навіть наявність паспортних даних чи адреси орендаря не допоможе і в суді. За таких умов борг доведеться сплачувати самостійно. А на майбутнє пам'ятайте, що під час оренди квартири з телефоном, необхідно не лише укласти письмовий договір, а й зазначити в ньому, що саме орендар буде сплачувати за надані послуги. Тоді усі претензії з боку АТС про несплату за телефонні розмови можна пред'явити наймачеві.

А якщо не хочете мати зайвих проблем, можна відмовитися від послуг міжнародного чи міжміського зв'язку на період здачі в оренду або тимчасово відключити телефон.

Наталія ХОМЕНКО.

КІТ У МІШКУ

Дешевої горілки не буває

Так стверджують одностайно і виробники, і медики, і податківці, і епідеміологи. А якщо вона дешева, виходить, «палена». Як пояснення висувають два головні аргументи. По-перше, мінімальна ціна на горілку за рішенням уряду не повинна бути нижче 6,24 грн. за півлітра. Плюс вартість тари, друкованої продукції, податку на прибуток, акцизного збору, праці, закладеної у виробництво напою, нарешті, витрати на рекламу. Виходить сума набагато вища, ніж за пляшку в кіосках, — 4—4,5 грн. Отже, виробники такої горілки не платять ні податків, ні зборів. «Темний» це товар, тому і небезпечний для здоров'я, для життя людей.

Торік у Луганській області неякісними лікеро-горілчаними виробами отруїлися 753 особи. За півріччя нинішнього року з цієї причини померло 310 людей. Ці цифри, зрозуміло, неточні. Від алкогольного отруєння гинуть зазвичай люди з низьким статком, громадяни без визначеного місця проживання, тому логічно припустити, що переважно вони п'ють дешеву горілку сумнівного походження.

Де Луга-нова, а де й стара є

Один працівник луганської податкової служби якось обмовився в пресі, що в обласному центрі немає магазинів, які не торгували б фальсифікованими спиртними напоями. Дуже гостро на таку думку зреагувало керівництво Луганського лікеро-горілчаного заводу. Воно образилося, що і їхню продукцію внесли до списку тієї, котру можна легко підробити. Адже скільки сил і коштів витрачається для захисту своєї марки. Пізніше директор заводу Леонід Держак змушений буде визнати, що під маркою «Луга-нова» справді можна купити підробку. Остаточно його переконав такий випадок.

В одній з торгових точок, розташованих у районі залізничного вокзалу, помітили горілку «Мускатну» в «одежинці», що завод випускав ще в 1998—1999 роках. Сьогодні вже змінилися і ковпачок, і етикетка. «Відкіля горілка?» — зацікавився директор. «З Луганського лікеро-горілчаного заводу, звісно», мовляв, там зарплату затримують, тому робітникам замість грошей видають горілку, що залежалася на складі. Насправді, з 1998 року зарплату на підприємстві сплачують вчасно, жодної заміни грошей горілкою не було.

Сьогодні в області створено мобільні групи — вони об'єднали працівників санепідстанції, комітету з захисту прав споживачів, торгівлі, які перевіряють якість лікеро-горілчаних виробів. Підсумки разючі. З'ясовується, кожна третя проба не відповідає вимогам встановленого в Україні ГОСТу. Найбільший відсоток відхилень фахівці зазначили в коньяку — більш як 60%. Друге місце в цьому ганебному рейтингу посідає горілка — 37%, а третє — 17,5% — вина.

То як захистити свою продукцію від підробок?

Відповідаючи на це запитання, директор Луганського лікеро-горілчаного заводу важко зітхає. Леоніда Держака можна зрозуміти. Фірмові магазини, наприклад, гарантують якість продукту, але не гарантують великих обсягів реалізації. Населенню вигідніше піти в супермаркет і за одне відвідування купити одразу і продукти, і випивку. Тому сьогодні завод робить ставку на створення своїх відділів у супермаркетах та інших торгових підприємствах. Для ефективного захисту продукту, вважає Держак, треба обов'язково раз на рік змінювати пляшку, етикетку і ковпачок. До того ж етикетка має бути барвиста, містити не менше семи кольорів. Це великі витрати, але завод свідомо йде на них, піклуючись про імідж своєї марки.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Мал. Михайла САЧКА.

СУСПІЛЬСТВО

У битві за «Золотого скіфа» заговорили гармати

СКАНДАЛ

Присмак скандалу супроводжує цього року V Міжнародний фестиваль «Золотий скіф». Спочатку громадськість збентежила суперечлива інформація про зміни у керівництві однойменного фонду. Потім — заяви виконавчого директора фонду Костянтина Воробйова про начебто фізичні погрози йому і його родині. Кульмінацією конфлікту стало оголошення про продаж цар-гармати — точної копії московського раритету, подарованої Донецьку урядом Білокам'яної. Нарешті, дебати навколо символів області із публічних поступово перетворюються на судові: бренд «Золотий скіф» захищений авторським правом.

Гірка іронія долі в тому, що гучний скандал виник навколо благодійного фонду сприяння популяризації і розвитку Донбасу. І чвари між окремими посадовими особами, прямо скажемо, позитивних штрихів до іміджу області не додають. Президентом фонду є Прем'єр-міністр України Віктор Янукович, а виконавчим директором протягом тривалого часу залишається (чи залишався?) директор фірми «Кардинал» Костянтин Воробйов. Саме з подачі фірми «Кардинал» на гербі області з'явилося зображення «Пальми Мерцалова». Такий піар-хід, до речі, і досі сприймається в регіоні неоднозначно. Так само як і ідея встановлення копій пальми в усіх обласних центрах України та столицях інших держав, аж до Ватикану включно.

У рамках щорічних фестивалів «Золотий скіф» у шахтарській столиці проводилися конкурси молодих виконавців естрадної пісні, польоти повітряних куль, театральні вистави, виставки, концерти просто неба і традиційний діловий прийом із врученням статуеток у вигляді скіфського воїна. Через вишуканість і помпезність таких прийомів церемонію називали «донецьким Оскаром». І ось у благородному сімействі спалахнули чвари. Та ще й які!

— Мене було запрошено до кабінету Колесникова (Борис Колесников — голова обласної ради. — **Авт.**), де той у досить брутальній формі запропонував піти з посади виконавчого директора «Золотого скіфа» і відмовитися від усіх авторських прав, — розповідає Костянтин Воробйов. — Колесникова я знаю давно, і це вже не перший такий випадок. Тому виникло рішення написати заяву на ім'я Генпрокурора України.

За словами Воробйова, керована ним фірма «Кардинал» зазнає тиску з боку контролюючих структур. «Перевірки перевірками, але якби не ця заява, було б ще гірше, — додає Костянтин Петрович. — Хто його знає, трьох журналістів побито в Донецьку, може, поруч лежав би і я...» Ну просто «Діамантова рука» якась!

Згідно із протоколом засідання правління фонду від 10 липня цього року, Костянтина Воробйова звільнено з посади виконавчого директора фонду і на його місце призначено Володимира Бублея, генерального директора акціонерного товариства «Керамет». Однак звільнений виконавчий директор заявляє, що таке рішення не відповідає статуту фонду. Тим часом, за словами пана Воробйова, нове керівництво отримало дозвіл на виготовлення печатки і стало розпоряджатися коштами «Золотого скіфа».

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Цар-гармата відіграла роль рушниці, яка, за класиком, повинна вистрілити в останньому акті драми. Хід «гарматою» виконавчий директор «Золотого скіфа» випробував ще минулого року, коли свої гроші у фонду почали вимагати готелі і ресторани, які обслуговували гостей фестивалю. Тоді Костянтин Воробйов заявив про те, що через невиконання спонсорами фестивалю своїх зобов'язань фонд змушений виставити на торги подарунок Москви. Нині ситуація повторюється. Парадокс у тім, що назвати гармату подарунком можна із великою натяжкою. Копію раритету виготовлено в Іжевську на кошти донецьких підприємств-спонсорів. Участь уряду Москви полягала хіба що в дозволі обміряти оригінал. Такий ось піар по-донецьки. Встановлена перед міськвиконкомом шахтарської столиці, цар-гармата, як стало відомо зі слів самого Костянтина Петровича, є власністю фонду «Золотий скіф» і нині перебуває у майновій заставі у фірми «Кардинал». Тієї самої, якою керує Костянтин Воробйов.

Оціночна вартість гармати — 742 тисячі гривень (4 мільйони російських рублів). А борги фонду обчислюються сумою у 413 тисяч. За словами Воробйова, уже знайшлися бізнесмени, готові викласти гроші за гармату, «однак за умови, що Борис Колесников піде з посади». Дивна спроба шантажу депутатів обласної ради, адже саме вони обирають голову. А ось ще одна промовиста цитата з прес-конференції виконавчого директора «Золотого скіфа»: «Я шкодую, що п'ятимільйонною областю керують бездарні люди, які не навчилися цивілізованих норм бізнесу, а віддають перевагу бандитським методам». Гм, важко із такими установками формувати позитивний імідж регіону...

Напередодні Дня незалежності в Донецьку відбувся діловий прийом із нагородженням лауреатів регіональної нагороди. Однак цього разу вони отримали не статуетки скіфського воїна, а маленькі копії пальми Мерцалова. Перед врученням Костянтин Воробйов заявив, що лише він є власником авторських прав на торговельну марку «Золотий скіф» і, як власник, забороняє проводити заходи під цією маркою. Завдяки скандалу широка публіка дізналася, що виконавчий директор фонду також зареєстрував на себе авторські права на сам фестиваль, на конкурс молодих виконавців «Золотий скіф», на однойменну регіональну нагороду і подав документи на реєстрацію авторського права національної програми «Пальма Мерцалова». «На нього працює вся Донецька область, а Воробйов є власником», — обурився голова обласної держадміністрації Анатолій Близнюк.

Очевидно, таке саме обурення відчували і засновники фонду «Золотий скіф», які днями на зборах, за даними обласної ради, звільнили Костянтина Воробйова з посади виконавчого директора і вирішили через суд затребувати у колишнього керівника документацію фонду. Однак сам директор фірми «Кардинал» не погоджується із префіксом «екс», називаючи збори нелегітимними. Якщо позовні заяви про захист авторських прав, що їх подав Воробйов, буде прийнято до розгляду, донеччани можуть стати свідками рідкісних судових процесів. До речі, чи знаєте ви, кому належать авторські права на постановку просто неба опери «Князь Ігор» у Святогорську (про цей проект наша газета докладно писала)? Правильно, Костянтину Воробйову. Щоправда, як стверджує Костянтин Петрович, інтелектуальну власність зареєстровано навпіл із режисером опери, художнім керівником Донецького театру опери та балету Вадимом Писарєвим. Але те, що наступного року, коли намічено прем'єру, виникнуть делікатні проблеми, можна стверджувати напевне.

Ліна КУЩ.

КОМЕНТАР

Анатолій БЛИЗНЮК, голова Донецької обласної державної адміністрації:

— Жодної проблеми «Золотого скіфа» немає. Є проблема пана Воробйова, який уявив про себе, що лише він може і повинен і перед ним усі мають впасти на коліна. Але є ще здоровий глузд і законний цивілізований підхід до справи. Ми збираємо гроші на проведення якогось заходу. І проводимо тендер серед продюсерських, рекламних компаній. Виконавчий директор укладає із фірмою-переможцем контракт, і фірма на підставі контракту реалізує цю програму. Хто сказав, що це неправильно? Крім Воробйова, ніхто.

А Воробйов хоче, щоб, як і раніше, гроші стікалися до нього, щоб він самостійно приймав рішення, куди спрямувати, кому, як. Приклад із гарматою говорить сам за себе. Звідки борги? Гроші було зібрано у повному обсязі. А як розпорядилася ними фірма «Кардинал», думаю, засновники розберуться. Ідея фестивалю залишиться і реалізовуватиметься в подальшому. Але, найпевніше, без Костянтина Петровича.

ФУТБОЛ

«Динамо» готується до першого кроку

З минулої суботи в касах НСК «Олімпійський», стадіону «Динамо» імені Валерія Лобановського, а також приватні розповсюджувачі почали продаж квитків на перший матч групового турніру Ліги чемпіонів-2003/04 між київським «Динамо» і московським «Локомотивом». Нагадаємо, що цей поєдинок відбудеться 17 вересня на головній спортивній арені України — НСК «Олімпійський».

Вартість квитків — від 5 до 50 гривень (5, 10, 20, 35, 50). Динамівці дуже сподіваються на підтримку вболівальників. Адже від першого кроку багато в чому залежить, як підуть справи у турнірі загалом. Отож підтримаймо єдиного представника України в Лізі чемпіонів!

Підвела реалізація

Відбірковий турнір чемпіонату Європи серед молодіжних команд (U-21). Іспанія—Україна. 2:0. 9 вересня. Мусія. Місцевий стадіон.

Голи: Валда, 32, Рубен Кастро, 87.

Україна виступала в такому складі: Руденко, Стоян, Годін (Воробей, 46), Яценко, Комарницький, Ярмаш, Даниловський (Рожок, 46), Смалько, Белік (Самборський, 85), Ротань, Балабанов.

Це був останній матч нашої команди у групі. І зустрічалася вона з одноосібним лідером. Українці перед цим не програли жодного поєдинку. Але наробили аж п'ять нічиїх. Декотрі з них були аж ніяк не обов'язкові. І для того щоб продовжити участь у змаганнях, нашій команді треба було неодмінно виграти. Та не судилося.

Загалом гра була рівною. Однак господарі скористалися з двох моментів, а ось наших футболістів цього разу підвела реалізація.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Аліканте (Іспанія).

СПОРТ

■ *Гімнастика*

У клубі — тільки дівчата

На базі столичного Палацу спорту почав працювати клуб «Стелли Захарової». Приймають до нього лише дівчат віком від чотирьох до дванадцяти років, котрі мріють про олімпійські лаври.

— Ми отримали ліцензію Держкомспорту України, — розповідає заслужений майстер спорту, олімпійська чемпіонка Стелла Захарова — автор ідеї і головний її впроваджувач. — Звичайно, думаємо про майбутнє української гімнастики, котра останнім часом, на жаль, втрачає високі позиції у світі.

— На чий кошт існуватиме заклад?

— Тільки на гроші ентузіастів, а конкретніше —благодійницького фонду «Спорт і діти», який я очолюю. І снаряди ми придбали самі. Зокрема, основу основ — килим — купили в Бельгії.

— Хто працюватиме з майбутніми чемпіонками?

— Подивимося, як справа піде, тоді розширимо тренерську команду. А поки що дівчаток тренуватиме майстер спорту міжнародного класу, молодий, але вже досвідчений наставник Світлана Яценко. До речі, заняття і відбір до групи відбуватимуться щовівторка, щочетверга (з 13.00 до 15.00) і щосуботи (з 15.00 до 17.00). Ласкаво просимо всіх бажаючих.

■ *Бокс*

Віталій Кличко окреслив коло суперників

Віталій Кличко окреслив коло своїх можливих суперників, з якими йому було б цікаво зустрітися на рингу найближчим часом. Очолює список Кріс Берд, на якого Віталій має зуба ще з 2000 року.

Також у ньому фігурують найкращі представники суперважкого дивізіону — Хасим Рахман, Девід Туа, нев'янучий Евандер Голіфілд, Майк Тайсон та Рой Джонс-молодший.

На двох останніх кандидатурах варто зупинитися докладніше. Залізний Майк, схоже, вкрай збіднів. Адже погодився у грудні в Японії взяти участь у фестивалі змішаних бойових мистецтв ліги К-1. Його суперником має стати якийсь Боб Сапп — кікбоксер та екс-гравець в американський футбол, чия вага за зросту 203 сантиметри наближається до 180 кілограмів. А Рой Джонс, очевидячки, розчарувавшись у суперважкій вазі, робить заяви, що 8 листопада проведе бій з Антоніо Тарвером — чемпіоном-напівважковаговиком.

Фінансова річна звітність ВАТ КБ «Південкомбанк» за 2002 рік на 01.01.2002.для подання до ЗМІ

Звіт про фінансові результати За станом на 1 січня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1	Процентний дохід	1218	4542
1.2	Процентні витрати	-2282	-3707
1	Чистий процентний дохід	-1064	835
2.1	Комісійний дохід	4965	1683
2.2	Комісійні витрати	-183	-172
2	Чистий комісійний дохід	4782	1511
3	Дивідендний дохід	1073	39
4	Чистий торговельний дохід	1095	640
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	365	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	69	105
8	Операційний дохід	6320	3130
9	Загальноадміністративні витрати	-4467	-5050
10	Витрати на персонал	-2061	-2290
11	Прибуток від операцій	-208	-4209
12	Витрати на безнадійні борги	-5234	-1296
13	Прибуток до оподаткування	-5442	-5505
14	Податок на прибуток	0	-283
15	Прибуток після оподаткування	-5442	-5788
16	Непередбачені доходи/витрати	109	0
17	Чистий прибуток/збиток банку	-5333	-5788
18	Чистий прибуток на одну просту акцію		
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію		

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ — С. О. НЕХОМ'ЯЖ
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР — І. В. ТАРАЗЕВИЧ

Баланс За станом на 1січня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	742	603
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	4537	4286
4	Цінні папери на продаж	0	680
5	Кредити та заборгованість клієнтів	6373	18278
6	Інвестиційні цінні папери	7245	2611
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	123	149
8	Основні засоби та нематеріальні активи	13479	11514
9	Нараховані доходи до отримання	130	995
10	Інші активи	10771	378
11	Усього активів	43400	39494
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	7205	4616
13	Кошти клієнтів	8821	13927
14	Інші депозити	0	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	238	488
17	Інші зобов'язання	12701	727
18	Усього зобов'язань	28965	19758
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	12149	12149
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви	558	6231
24	Результати переоцінки	7149	7149
25	Нерозподілений прибуток	-88	-5
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
27	Усього власного капіталу	14435	19736
28	Усього пасивів	43400	39494

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ — С. О. НЕХОМ'ЯЖ
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР — І. В. ТАРАЗЕВИЧ

Звіт про рух грошових коштів на 1 січня 2003 року (прямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	I. Операційна діяльність		
1.	Процентні доходи, що отримані	1 175	812
2.	Процентні витрати, що сплачені	-2 533	-2 327
3.	Комісійні доходи, що отримані	4 965	442
4.	Комісійні витрати, що сплачені	-182	-84
5.	Дивіденди від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії, що отримані	1 058	0
6.	Інші доходи, що отримані	21	58
7.	Інші витрати, що сплачені	-3 209	-1 238
8.	Реалізовані результати від торговельних операцій	1 095	-29
9.	Повернення раніше списанних активів	0	0
10.	Виплати працівникам банку	-2 060	-1 194
11.	Податок на прибуток, що сплачений	8	-508
12.	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	339	-4 068
13.	Зменшення (збільшення) коштів , які розміщені в інших банках, кредитів та предоплат іншим банкам	2 007	4 292
14.	Зменшення (збільшення) кредитів , які надані клієнтам	-680	2 557
15.	Зменшення (збільшення) інших активів	-1 157	17 330
16.	Збільшення (зменшення) коштів , які отримані від НБУ	0	0
17.	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	2 589	-41 420
18.	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	-4 774	-19 420
19.	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	11 843	24 941
20.	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	657	-17
21.	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	10 484	-11 737
22.	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	10 823	-15 805
	II. Інвестиційна діяльність		
23.	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	-4 672	0
24.	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії	-1 394	-4
25.	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні установи	0	0
26.	Зменшення (збільшення) основних засобів та матеріальних активів	-2 293	-937
27.	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	-8 359	-941
	III. Фінансова діяльність		
28.	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	0	0
29.	Збільшення (зменшення) субординованних зобов'язань	0	0
30.	Збільшення (зменшення) сплаченного акціонерного капіталу	0	606
31.	Дивіденди, що сплачені протягу звітного року	0	-1
32.	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	0	605
33.	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	2 464	-16 141
34.	Грошові коштів та їх еквіваленти на початок року	835	17 168
35.	Грошові коштів та їх еквіваленти на кінець року	3 279	893
36	Вплив зміну курсів валют	20	-134

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ — С. О. НЕХОМ'ЯЖ
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР — І. В. ТАРАЗЕВИЧ

Звіт про власний капітал За станом на 1 січня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього
1	Залишок на 1 січня 2002 року	12149	-	-	6231	7149	(5792)	-	19737
2.2	Виправлення помилок	-	-	-	-	-	32*	-	32
2	Скоригований залишок на початок року	12149	0	0	6231	7149	(5760)	-	19769
8	Чистий прибуток	-	-	-	-	-	(5333)	-	(5333)
9	Розподіл у загальні резерви банку	-	-	-	-	-	0	-	-
10	Розподіл у резервні фонди	-	-	-	(5672)	-	5672	-	-
16	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року	12149	0	0	558	7149	(5421)	0	14435

* виправлення помилок коригуючими проводками за результатами перевірки зовнішнього аудиту

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ — С. О. НЕХОМ'ЯЖ
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР — І. В. ТАРАЗЕВИЧ

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК про фінансовий стан ВАТ КБ "Південкомбанк" на 31.12.2002 року

Аудиторська перевірка Відкритого акціонерного товариства комерційний банк "Південкомбанк" проведена незалежною аудиторською фірмою "Аверс" під керівництвом Лукаш Світлани Іванівни (сертифікат серії Б № 000021), чинний до 26.03.93 р. Клопотання про продовження строку його дії надано в НБУ 13.03.03 р. Аудиторська фірма "Аверс" внесена до реєстру суб'єктів аудиторської діяльності за № 1026. Свідоцтво надане Аудиторською палатою України чинне до 26 січня 2006 року.

Згідно з генеральною угодою № 21 від 1 серпня 202 року, Товариство з обмеженою відповідальністю аудиторська фірма "Аверс" провела вибіркову перевірку показників наданого в додатку зведеного річного балансу ВАТ КБ "Південкомбанк" станом на 31 грудня 2002 року та звіту "Про прибутки та збитки" за 2002 рік.

Відповідальність за показниками зазначеної фінансової звітності за 2002 рік несе керівництво банку. Аудитори несуть відповідальність стосовно достовірності наданого висновку, сформованого за показниками цієї фінансової звітності, на підставі проведеного аудиту.

У 2002 році керівництво банком здійснював - Нехом'яж С.О.

Посаду головного бухгалтера займала - Таразевич І.В.

Юридична адреса банку на день складання аудиторського висновку : 83015 м. Донецьк, пр. Ватутіна, 33-а.

До складу комерційного банку "Південкомбанк" станом на 31.12.02 р. входять :

Київська, Донецька, Криворізька філії та територіально-відокремлені безбалансові відділення, розташовані в м. Дніпропетровську та м. Маріуполі Донецької області.

Аудиторська перевірка здійснювалась вибірково у відповідності з вимогами Законів України : "Про банки і банківську діяльність", "Про аудиторську діяльність" та "Національних нормативів аудиту в Україні", які вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності в фінансовій звітності суттєвих помилок.

Вибірковий аудит фінансової діяльності банку проведено шляхом дослідження і тестування фінансових показників, наведених у фінансвоовму звіті. Аудиторами надана оцінка відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, які діяли на протязі 2002 року.

У річному консолідованому балансі, показники якого сформовано у відповідності до вимог нормативних актів НБУ відображено збиток 2002 року у обсязі 5333,2 тис. грн. Збитки минулих років складають - 87,8 тис. грн. Діяльність філій, також збиткова.

Обсяги регулятивного капіталу на 31.12.02 р. становлять - 14127,6 тис. грн. або 2553,8 тис. євро. Норматив адекватності основного капіталу (Н3) становить 16,48 % при нормі 4%. Норматив миттєвої ліквідності складає 66,59 % при нормі 20%.

Обсяги загальних активів по системі ВАТ КБ "Південкомбанк" становлять 43399,0 тис. грн. Ліквідні активи складають 5279,2 тис. грн.

Обсяги дебіторської заборгованості на кінець року визначені в сумі 10731,2 тис. грн. Обсяги кредиторської заборгованості на кінець року становлять 25436,9 тис. грн. або 78,2 % загальних зобов'язань.

Проведений аналіз показників зведеного балансу банку та звіту "Про прибутки і збитки" станом на 31.12.02р. дає підставу для формування умовно-позитивного аудиторського висновку. Ми підтверджуємо, що показники фінансової звітності банку в усіх суттєвих аспектах, за винятком окремих невідповідностей, наведених у аудиторському звіті, достовірно подають інформацію про фінансовий стан ВАТ КБ "Південкомбанк", згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

29 квітня 2003 р.

Директор аудиторської фірми "Аверс" (сертифікат серії Б № 000021) — С.І. ЛУКАШ

Голова Правління — НЕХОМ'ЯЖ С. О.
Головний бухгалтер — ТАРАЗЕВИЧ І. В.

Рада Міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) оголошує відкритий конкурс за програмою, спонсорованою Бюро у справах освіти та культури Державного Департаменту США

IREX

Програма обміну для студентів вищих навчальних закладів

Програма студентського обміну (FSA Undergraduate Program) призначена для студентів 1, 2 та 3 курсів (студенти 3-х курсів повинні вчитись у ВНЗ із п'ятирічною програмою навчання) і надає їм можливість навчатися протягом одного академічного року в університетах або 2 чи 4-річних коледжах США.

У 2003-2004 навчальному році пропонуються такі спеціальності, *як американські студії, бізнес, економіка, журналістика та ЗМІ, інформатика та комп'ютерні дисципліни, кримінальне право, менеджмент охорони навколишнього середовища, методологія освіти, міжнародні відносини, політологія, сільське господарство і соціологія.*

Пошукувачі повинні бути віком до 21 року, успішно вчитися в одному з акредитованих навчальних закладів, добре володіти письмовою та розмовною англійською. Програма повністю фінансує навчання та проживання у США.

Кінцевий термін подачі анкет - 17 жовтня 2003 р.

Програма "Сучасні проблеми"

Програма "Сучасні проблеми" (Contemporary Issues - CI) призначена для державних службовців, лідерів недержавних організацій, адміністраторів охорони здоров'я, економістів, політичних аналітиків, журналістів, правників, спеціалістів з Інтернету, консультантів та інших спеціалістів-практиків. Вона надає можливості досвідченим професіоналам проводити чотиримісячні дослідження у США.

Усі проекти повинні стосуватись однієї з наведених нижче тем: *адміністрування бізнесу, журналістика та ЗМІ, громадянська освіта, забезпечення правопорядку, освітня політика, безпека і військові проблеми, економіка, менеджмент і розвиток у НДО, енергетична політика, політологія, політика в галузі екології, політика в охороні здоров'я, права людини, державне управління, міжнародні відносини, верховенство права, інтернет, соціальне забезпечення.*

Пошукувачі повинні бути віком від 24 до 55 років на кінцевий термін подачі анкет, мати вищу освіту і, як мінімум, три роки професійного досвіду, а також достатній для проведення самостійного дослідження у США рівень володіння англійською мовою. Стажування повністю фінансово забезпечується американською стороною.

Кінцевий термін подачі анкет - 31 жовтня 2003 р.

Анкети для участі у програмах можна отримати в київському офісі IREX та його регіональних представництвах. Електронну версію анкет розташовано на веб-сайтах **www.irex.kiev.ua** та **www.irex.org.**

Контактна інформація:

Київське представництво IREX: вул. Велика Васильківська (Червоноармійська), 14, к. 19, 01004 Київ

Загальний тел/факс: (044) 537 0604; 235-7889

Програма обміну для студентів: e-mail **fsau@kyiv.irex.org**

Програма "Сучасні проблеми": e-mail **ci@kyiv.irex.org**

ЗАТ «ОБОЛОНЬ»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 30 жовтня 2003 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Богатирська, 3. Реєстрація акціонерів з 8.00 до 13.00.

Акціонер повинен мати при собі сертифікат акцій, паспорт, а представники акціонерів — відповідні доручення.

Порядок денний:

1. Звіт виконавчого органу про фінансово-господарську діяльність товариства за 2002 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про роботу Товариства в 2002 р.
3. Затвердження звіту та результатів фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 рік.
4. Затвердження порядку виплати дивідендів за 2002 рік.
5. Вибори Президента ЗАТ «Оболонь».
6. Вибори членів Ради ЗАТ «Оболонь».

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Фінансові системи»**, Код ЄДРПОУ 31809830, юридична адреса: м. Київ, б-р Праці, 8, повідомляє про зменшення статутного фонду підприємства.

Реєстрація змін до статутних документів буде здійснена Дніпровською РДА м. Києва, згідно діючого законодавства України.

Довідки за тел. 458-00-26.

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым (95001, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) Постановлением от 05.08.2003 г. по делу № 2-11/4305-2003 г. должник признан банкротом и открыта ликвидационная процедура Общества с ограниченной ответственностью «Дженк-Крым», которое находится по адресу: 97416, г. Евпатория, ул. Моряков, 1, код ЕГРПОУ 30365481, р/с 26003260813001 в ЕФ КБ «Приватбанк», г. Евпатория, МФО 384566.

Ликвидатором назначен Тамашов Александр Георгиевич, лицензия арбитражного управляющего от 22.10.2001 г. № 249633.

Уважаемые акционеры! Правление ОАО «УКРХИМЭНЕРГО»

сообщает о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 31 октября 2003 года в 14 часов по адресу: г. Северодонецк Луганской обл., Гвардейский пр., 2-а.

Повестка дня:

1. Об утверждении договоров (контрактов) купли-продажи, поставки, оказания услуг и отчуждения имущества ОАО «Укрхимэнерго», заключенных обществом в 2001—2003 годах на сумму, превышающую 50000 долларов США каждый, рассчитанную по курсу на день заключения договора.

Регистрация участников собрания с 12.00 до 13.45.

Для участия в собрании акционерам необходимо иметь документ, удостоверяющий личность, представителям акционеров доверенность на право участия в собрании, оформленные в соответствии с действующим законодательством.

Телефоны для справок: (06452)-4-13-15, 9-06-59.

Правление.

ДАЛІ БУДЕ

Урбанізована Лиска діда Степана

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Цього літнього чоловіка з коровою (на знімку) мешканці Рівного звикли бачити біля своїх багатоповерхівок. Вони щиро дивуються: як у місті вдається утримувати корову?

— Раніше тут були угіддя колгоспу, в якому трудилася моя покійна дружина, а я до виходу на пенсію працював у місті, — каже 83-річний пастух Степан Петрович Семенюк. — Неподалік маю двадцять соток городу. Але, судячи з того, як швидко біля багатоповерхівок зводять котеджі, цілком імовірно, що незабаром його у мене відберуть.

Степан Петрович журиться небезпідставно, бо з втратою городу, на якому вирощує буряки, йому буде важче тримати худобу. Лиска — це вже третя корівка за ті 53 роки, відколи чоловік мешкає в Рівному.

— Схоже, хліборобські з діда-прадіда гени даються взнаки, — жартує Степан Петрович. — Бо народився я в селі Городище Рівненського району. Батьки тримали худобу, тож звик поратися біля неї. Доїти навчився за часів війни у німецькому полоні. На базарі на худу Лиску ніхто не звертав уваги. Дід Степан ризикнув купити, бо знав: молоко у корови на язиці.

Тепер вгодовану й доглянуту худобину він щодня випасає на околицях Рівного. Дещицю молока продасть сусідам та знайомим, а на виручені гроші придбає Лисці комбікормів. Уже є на зиму запас сіна: траву дозволили косити у парку.

— Чи не клопітно це у ваші роки? — запитую.

— Навпаки, Лиска не дає про них згадувати, бо постійно перебуваю у русі. Мій родич на десяток літ молодший, але не такий моторний, як я. Ніхто не дає мені 83 роки, чим завдячую своїй чорно-рябій: щодня випиваю склянку ще теплого молока. На ньому зростив не лише своїх трьох дітей, а й шістьох онуків і чотирьох правнуків. Зі мною живуть син Костянтин, онука Олександра з чоловіком та двійко їхніх малюків. Як обійтися без молока? Одне слово, Лиска — наша годувальниця.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото автора.

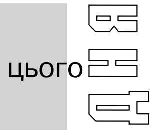

11 ВЕРЕСНЯ

■ 1855 р. Тривала Кримська війна. Упав Севастополь.
■ 1864 р. Народився поет Павло Грабовський.
■ 1918 р. У Радянській державі введено метричну систему мір.
■ 1943 р. У Харкові створено Український народний хор (нині — імені Г. Верьовки).
■ 1971 р. Помер Микита Хрущов.
■ 1973 р. Військовий переворот у Чилі. Загибель президента країни Сальвадора Альєнде.
■ 1974 р. Помер актор Микола Яковченко.
■ 1993 р. У Києві відкрито Знак в пам'ять про жертви голоду 1932-33 років.

НОВОСІЛЛЯ

Дітям для творчості

Будинок народної творчості відкрився у селі Водяне Кам'янсько-Дніпровського району на Запоріжжі.

Він розмістився у конторі колишнього ТОВ «Водяне». Коли після банкрутства господарства постало питання про подальшу долю цього добротного двоповерхового будинку, місцева громада вирішила викупити його.

Під одним дахом новосілля відсвяткували Водянська сільська музична школа та Будинок дитячої творчості, в якому працюватимуть численні гуртки, зокрема, художньої самодіяльності, естрадний, танцювальний, а також малювання, лозоплетіння і вишивання. Знайшлося місце і для «української світлиці», де буде зібрано твори декоративно-ужиткового мистецтва талановитих водянців.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

НАРКОМАНІЯ

І бачить Бог, один урок — кому хвала, а кому строк...

За іронією долі житель Житомирської області, наркоман зі стажем, зустрівся зі співробітниками міліції на станції метро «Житомирська». У кишені вони знайшли шприц із дозою «ширки».

В іншого аматора «кайфу», цього разу киянина, співробітники карного розшуку метрополітену на станції метро «Либідська» витрусили з кишень так званий «гвинт». Цей наркотик виготовляють із медичних препаратів, що містять ефедрин. Цікаво, що сама по собі ця речовина нешкідлива. У медичній практиці його вживають як протиалергійний і протигрипозний засіб. Але якщо почаклувати над ним, то вийде справжня отрута. 23-річний «алхімік» не заперечує, що полюбляє цю справу.

Ще одного транзитного пасажира з пікантним вантажем доставили до відділення зі станції метро «Святошин». Приїхав він з Алупки. Віз додому з Баришівки торбу макової соломки і перероблені коноплі. Загальна вага товару — 2 кг 300 г. З його слів, макову соломку він виміняв на пляшку горілки у місцевого алкаша, а коноплі накосив у лісопосадці.

Цих людей об'єднує не лише блідий колір обличчя, відсутній погляд і одне й те саме «хобі». Схожі в чомусь і їхні долі. Та й фінал зазвичай той самий: спочатку підірване здоров'я і зотліла душа, а потім неминуча залежність. Вік наркомана недовгий. Часто через брак коштів і можливостей вживають наркотик не кращої якості, що гарантує лише швидке гниття душі і тіла та передчасну смерть.

На очі міліції найчастіше потрапляють ті, хто став жертвою цього згубного явища. А ті, хто розносить «білу смерть», майстерно маскуються, переховуючись від правосуддя і від своєї совісті.

На жаль, наркотична зараза поширилася світом як пухлина. І лише спільними зусиллями можна досягти бажаного результату в боротьбі з цим злом.

З початку року в метро зареєстровано 309 правопорушень і порушено 138 кримінальних справ. Не було жодного випадку, щоб затримали кого-небудь помилково. На цю категорію облич у співробітників карного розшуку особливий нюх. Професійне око визначає наркомана з-поміж тисячі перехожих.

Усього в столиці порушено понад півтори тисячі кримінальних справ, пов'язаних з виготовленням, зберіганням, збутом і вживанням наркотиків.

Марина КОТЕНКО, Наталя КЕРНИЦЬКА (ЦГЗ ГУМВС України в м. Києві).

На захист мешканців виступить рада старійшин

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Шал обурення спричинило в севастопольців прийняте міськрадою положення про реконструкцію горищних і мансардних приміщень. Природно, бажання самих мешканців не запитали.

У звертаннях до офіційних структур від обурених громадян, що мешкають у центрі міста, сказано: вони не бажають жодних нових надбудов на дахах своїх будинків.

Депутати визнали, що рішення було непродумане і тому спричинило негативну реакцію мешканців. Центр міста й так останнім часом набув не найкращого вигляду: деякі будинки на Великій Морській «обросли» різними добудовами. Спритні підприємці заміряються навіть на будівлі, визнані пам'ятками архітектури.

Намагаючись розставити крапки над «і», свою думку висловила міська рада старійшин — шановані в місті люди, а саме: колишні глави виконавчої влади Севастополя, керівники великих підприємств, організацій заявили, що залучення інвестицій для впорядкування житлового фонду почало перетворюватися на бізнес. Але конфліктної ситуації могли уникнути. Для цього щонайменше потрібно було порадитися з мешканцями.

З огляду на суспільну думку міська рада вирішила повернутися до питання ремонту дахів і перебудови горищних приміщень у старих спорудах.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Метротерапія

ДУМКИ ВГОЛОС

Не помічали, виходиш зі столичного метро і настрій — чудовий! Бо зачепили душу музика, дивні краєвиди. На багатьох станціях можна помилуватися, скажімо, пейзажами гірської річки тощо. Їх демонструють чималі екрани моніторів, підвішені до стелі. А у вагонах поміж рекламами вирізняєш світло-блакитну листівку з якимось оптимістичним ліричним віршем. Піднімаєшся ескалатором, знову приємні враження: лунає класична музика. Кому завдячувати за такі приємні сюрпризи?

Не просто механікові дільниці радіо. На цій посаді в службі сигналізації та зв'язку Київського метрополітену працює людина з тонким смаком. Це Сергій Павлов, колишній звукорежисер муніципального оркестру. Ось він і добирає репертуар.

До слова, доведено фахівцями, «Місячна соната» Бетховена зменшує роздратування, а від творів Шопена і Штрауса зникає тривога. Шоста симфонія Бетховена, «Колискова» Брамса, «Аве Марія» Шуберта навіюють спокій. А від головного болю порятує «Угорська рапсодія» Ліста...

Тож не дивно, що до центральної підсилювальної станції гучномовного оповіщення, розташованої на станції «Хрещатик», заходять пасажири подякувати за приємні хвилини в «андеграунді». Як постійному пасажирові метрополітену мені теж усе це до вподоби: почуєш приємну мелодію, побачиш картинки природи — і втому наче рукою знімає.

До речі, за словами начальника відділу зв'язків із громадськістю та пресою Київського метрополітену Ярослава Шамборовського, невдовзі після проведення тестування моніторів запрацюють в інформаційному режимі. Себто з екранів зникнуть водограї, лісові галявини, натомість з'явиться реклама, всілякі повідомлення. Зрозуміло: хто платить, той замовляє... Та, погодьмося, пересічному пасажирові, який щодня курсує підземним «царством» метро, приємніше на хвильку поринути душею до гірських пейзажів...

Людмила ОПАНАСЕНКО.

На знімку: ці заспокійливі дзюркотливі водограї на екранах моніторів у столичному метро витіснять рекламні ролики.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- (р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311166. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos